

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licența
Denumirea cursului	Anatomia și Fiziologia SNC
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și psihopedagogie specială/Psihologie
Titular de curs	Plămădeală Victoria
Cadre didactice implicate	
e-mail	Danny1989@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.002	6	1	1	180/72	90/36	90/36

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Anatomia și fiziologia Sistemului Nervos Central (SNC) are ca obiectiv de a forma fundamentele cunoștințelor despre legăturile generale de funcționare a organismului, care determină particularitățile de comportament. Studiul structurii și funcției SNC, în primul rând al creierului reprezintă nu numai condiția necesară de înțelegere a activității vitale a omului și a comportamentului său dar și a alegerii metodelor adecvate de influențare utilizate în psihologie și pedagogie.

Disciplina universitară Anatomia și fiziologia SNC fortifică pregătirea profesională a viitorilor psihologi și pedagogi prin antrenarea lor în cunoașterea legăturilor de structură și funcție a creierului care determină caracterul și particularitățile de comportament; înțelegere a instinctelor, comportamentului, proceselor cognitive: învățare, memorie, gândire, creativitate etc; servește bază teoretică pentru studierea psihologiei, neuropsihologiei, psihopatologiei etc. ; formează concepții filozofice despre lume.

Cursul dat se bazează și are tangențe cu următoarele discipline:

- Psihologia generală;
- Psihologia dezvoltării;
- Psihologia senzațiilor și a percepțiilor;
- Psihologia personalității.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- ✓ Cunoașterea obiectului de studiu și a metodelor de cercetare a anatomiei și fiziologiei;
- ✓ Determinarea particularităților morfologice și fiziologice ale diferitor segmente ale SNC;
- ✓ Determinarea corelației structurale și funcționale a diferitor segmente ale SNC;
- ✓ Determinarea rolului fiziologic al structurilor subcorticale și a cortexului cerebral ca segment superior al SNC;
- ✓ Aprecierea instinctelor, comportamentului, proceselor psihice ca produs al substratului material SNC;
- ✓ Identificarea rolului primordial al cortexului în procesele comunicative;
- ✓ Aprecierea semnificației Anatomiei și Fiziologiei SNC în practica psihopedagogică;
- ✓ Edificarea poziției active în formarea concepțiilor filozofice despre lume;

Finalități de studii

- Să determine obiectul de studiu al anatomiei și fiziologiei SNC;
- Să identifice metodele de cercetare a anatomiei și fiziologiei;
- Să determine morfologia și particularitățile fiziologice ale diferitor segmente ale SNC;
- Să identifice corelația structurală și funcțională a diferitor segmente ale SNC;
- Să explice structura și rolul fiziologic al formațiunilor subcorticale și a cortexului cerebral ca segment superior al SNC;
- Să aprecieze rolul primordial al SNC în procesele comunicative;

- Să trateze instinctele, comportamentul, procesele cognitive și creative ale omului, fiind produsul substratului material - SNC;
- Să determine rolul primordial al SNC în procesele comunicative;
- Să aprecieze importanța Anatomiei și Fiziologiei SNC în practica psihopedagogică, pentru facilitarea formării metodelor adecvate de influențare a psihicului copilului în scopul psihocorecției;
- Să determine poziția sa în formarea concepțiilor filozofice despre lume.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate: Cunoștințe din cursul liceal în domeniul biologiei, anatomiei și fiziologiei omului, geneticii, fizicii, chimiei.
2. Condiții prealabile:
  - cunoașterea limbii de instruire la nivelul C2;
  - operaționalizarea termenilor în domeniul biologiei.
  - formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare.

Unități de curs

Tema 1. Precizări introductive în Anatomia și Fiziologia SNC

Obiectul de studiu al anatomiei și fiziologiei. Metodele de cercetare. Importanța cursului dat pentru psihologi, pedagogi
Scurte schițe istorice despre dezvoltarea anatomiei și fiziologiei ca știință
Subdiviziunea sistemului nervos: anatomică, funcțională, de localizare
Rolul S.N. în coordonarea funcțiilor organismului

Tema 2. Structura țesutului nervos, proprietățile și funcțiile

Structura țesutului nervos: celula nervoasă, neuroglia, fibra nervoasă, sinapsa
Excitabilitatea ca proprietate a neuronilor, potențialul de repaus și de acțiune
Conductibilitatea ca proprietate a neuronilor, legăturile conductibilității
Degenerescenta și regenerescenta fibrelor nervoase

Tema 3. Evoluția Sistemului Nervos

Premizele organice de apariție și dezvoltare a sistemului nervos
Caracteristica sistemului nervos difuz
Caracteristica sistemului nervos ganglionar
Caracteristica sistemului nervos tubular

Tema 4. Dezvoltarea sistemului nervos în ontogeneză

Procesul de neurolație
Dezvoltarea sistemului nervos central
Formarea ganglionilor spinali în ontogeneză

Tema 5. Anatomia și fiziologia măduvei spinării

Structura măduvei spinării, topografia, configurația
Structura substanței cenușii a măduvei spinării, noțiune de aparat propriu
Structura substanței albe a măduvei spinării. Tractele ascendente și descendente
Sensibilitatea protopatică și epicritică
Reflexele măduvei spinării, șocul medular

Structura meningelui rahidian, funcțiile

Tema 6 Anatomia și fiziologia Trunchiului cerebral

Structura și configurația Bulbului Rahidian
Rolul funcțional al Bulbului Rahidian
Structura Punții Varolio și rolul funcțional al Punții Varolio
Structura și configurația mezencefalului
Rolul funcțional al mezencefalului
Rigiditatea de decerebrare

Tema 7. Anatomia și fiziologia cerebelului

Structura internă și externă a cerebelului
Rolul funcțional al cerebelului
Patologia cerebelului

Tema 8. Anatomia și Fiziologia Diencefalului

Topografia și configurația diencefalului
Structura și rolul funcțional al talamusului, epi – și metalamusului
Structura configurația și rolul funcțional al hipotalamusului

Tema 9. Anatomia și fiziologia Telencefalului

Structura și configurația Telencefalului
Structura și rolul funcțional al Nucleilor bazali (subcorticali)
Structura și rolul funcțional al substanței albe a Telencefalului
Structura și rolul funcțional al Sistemului limbic
Structura ventriculelor laterale

Tema 10 Configurația externă a Emsferelor Cerebrale

Structura neocortexului
Lobii cerebrali și șanțurile interlobare
Girusurile și șanțurile feței superolaterale
Girusurile și șanțurile feței mediale
Girusurile și șanțurile feței inferioare
Ariile neocortexului

Tema 11 Nervii cranieni

Tipurile nervilor cranieni. Emergența din trunchiul cerebral
Funcțiile nervilor cranieni și patologie

Strategii de predare și învățare

Prelegere clasică;
Prelegere interactivă;
Prelegere în baza suportului;
Dezbateri tematice;
Învățare situațională;
Seminar interogativ

Strategii de evaluare

Prin examen oral care se constituie din:

Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a noțiunilor de bază a țesutului nervos, evoluția, dezvoltarea în ontogeneză, structura și rolul funcțional al măduvei spinării;

Proba II de evaluare curentă: test de cunoaștere a structurii și funcției trunchiului cerebral, cerebelului, diencefalului și a telencefalului;

Proba finală: bilet cu 3 întrebări la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare

Bibliografie

Obligatorie:

1. L. Seres-Sturm Neuroanatomie. – București: Ed. didactică și pedagogică. 1995.
2. Sapin M. R. Anatomia omului. Vol.2. –Chișinău, Lumina. 1990.
3. Borzeac E.I. etc. Anatomia omului. Vol.2.- Chișinău, Lumina. 1990.
4. Roxana Maria Albu Anatomia și fiziologia omului.- București. 1997.
5. Andrei Chiriță Curs de Neuropsihologie. Universitatea din București. Facultatea de Psihologie și Științele ale Educației. 2008.
6. Niculescu, CT, Voiculescu, B, Niță, etc. Anatomia și fiziologia omului : compendiu, București, Editura Corint. 2007.

Opțională:

1. Viorel Ranga, Radu Dumitru. Anatomia omului. Atlasul SNC.-București, 1993.
2. I. Guțu. Fiziologia sistemului nervos – material didactic. Chișinău 1997.
3. Козлов В.И. Цехмистренко Т.А. Анатомия нервной системы – Москва: Мир 2003.
4. M.Tofan, V. Plămădeală – (2005) - Anatomia Sistemului Nervos Central Compendiu- Chișinău
5. John Nolte . The Human Brain. Third edition. 1993.

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Metodologia cercetării în științe ale educației
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Catedra Psihologie
Titular de curs	Sanduleac Sergiu, dr. în psihologie
Cadre didactice implicate	
e-mail	sergiusanduleac@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.003	4	I	I	120/48	60/24	60/24

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Acest curs este destinat să familiarizeze studenții cu efectuarea unei cercetări științifice începând cu o teză de curs și terminând cu teza de licență. Acest curs are valoare aplicativă. În structura sa cursul conține elemente de bază ce ajută studentul să implementeze cu succes o lucrare științifică.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>Dezvoltarea cunoștințelor și înțelegerilor:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Să distingă strategii, tehnici de elaborare a unei lucrări științifice;
• Să identifice și să cunoască specificul metodologiei cercetării; <p>Aplicarea cunoștințelor și înțelegerilor:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Să descrie algoritmul de realizare a cercetării psihopedagogice; să determine legătura ce există dintre obiectivele cercetării, formele de măsurare, metodele de prelucrare și interpretare a datelor;
• Să stabilească legături, relații dintre diferitele fenomene, situații;
• Să utilizeze metodele de prelucrare statistică a datelor în vederea interpretării lor; să extindă datele obținute în baza cercetării unui eșantion asupra întregii populații; <p>Comunicarea cunoștințelor și înțelegerilor:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Să utilizeze metodele de prelucrare statistică a datelor în vederea interpretării lor;
• Să extindă datele obținute în baza cercetării unui eșantion asupra întregii populații; <p>Capacități de dezvoltare profesională continuă:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Să proiecteze o cercetare proprie identificând problema cercetării, culegând date din rândul populației, aplicând metodele de măsurare corespunzătoare scopului urmărit;
• să formuleze recomandări psihopedagogice în baza rezultatelor obținute în urma cercetării practice realizate;
Finalități de studii
<p>Va demonstra abilități de gândire critică în soluționarea unor probleme de ordin științific;</p> <p>Va aplica cunoștințele cu referire la metodele de cercetare;</p>

Va proiecta o cercetare proprie;
Va poseda abilități de prelucrarea statistică independentă la nivel primar a datelor;
Va elabora teme de cercetare, scopuri, obiective, ipoteze și va putea să se documenteze.

Precondiții

Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale.

Conținutul unităților de curs

1. Specificul cercetării psihopedagogice.
2. Fazele și etapele cercetării psihopedagogice.
3. Alegerea domeniului/ temei de cercetare: criteriile de alegere. Formularea problemei de cercetare
4. Informarea bibliografică: tehnica documentării teoretice.
5. Problema ipotezei în cercetarea psihopedagogică.
6. Metodologia cercetării științifice. Elaborarea designului cercetării
7. Metodele de cercetare empirică: metoda observației; metoda anchetei; metoda testelor; metoda analizelor produselor activității; tehnicile sociometrice.
8. Experimentul psihopedagogic.
9. Eșantionarea în cercetarea psihopedagogică.
10. Măsurarea în cercetarea psihopedagogică. Organizarea și prezentarea datelor: gruparea statistică și graficele statistice.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Evaluarea prevede testări, răspunsuri la seminare, prezentări de proiecte individuale.

Bibliografie

Obligatorie:

Obligatorie:

1. Dinca, M. (2003) *Metode de cercetare în psihologie*, București;
2. Drăgan, I., (1993) *Cercetarea psihopedagogică*, Chișinău;
3. Gheorghiu, D. (2003) *Statistica aplicată în psihologie*, București;
4. Haslam, S.A. (2003) *Research Methods and Statistics in Psychology*, London;

Opțională:

1. Novac, A. (1998) *Metode cantitative în psihologie și sociologie*, București;
2. Radu Ioan, *Metodologie psihologică și analiza datelor*, Ed. Sincron, 1993.

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Introducere în pedagogie și psihologie
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Catedra Psihologie
Titular de curs	Vinnicenco Elena, dr. în ped.
Cadre didactice implicate	Sanduleac Sergiu, dr. în psihologie
e-mail	elena_vinnicenco@yahoo.com ; sergiusanduleac@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.004	5	I	I	150/68	75/34	75/34

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul este destinat familiarizării studenților cu conceptele fundamentale ale pedagogiei ca știință, cu specificul, funcțiile și rolul acesteia în cadrul mai larg al sistemului științelor educației.

Obiectivele didactice majore ale disciplinei vizează asimilarea de către studenți a unor concepte de bază privind istoricul apariției pedagogiei ca știință, a sarcinilor și obiectului său de studiu, teorie și artă a educației, a caracterului finalist al acțiunii educaționale precum și a specificului fiecăreia dintre componentele sistemului științelor educației.

Cursul urmărește dezvoltarea la studenți atât a competențelor științifice cât și a competențelor comunicaționale, de relaționare socială precum și a competențelor metodologice.

Acest curs are menirea să dezvăluie conținutul și stadiul actual de dezvoltare al psihologiei ca știință. Scopul principal al cursului este formarea cunoștințelor fundamentale în domeniul psihologiei generale, pentru a forma o abordare analitică de concepte moderne și clasice. Disciplina este menită să creeze o bază teoretică pentru studenți și să introducă studenții în specialitate. În cadrul cursului studenții vor învăța specificul psihologiei ca știință, dezvoltarea psihică, apariția și dezvoltarea conștiinței umane, forme de reflecție mentală, problema a psihologiei moderne. Tot în cadrul cursului studenții vor face cunoștință cu specificul psihologiei ca știință, metodele de cercetare în psihologie.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Dezvoltarea cunoștințelor și înțelegerilor: Să cunoască și să analizeze istoricul psihologiei și definirea psihologiei ca știință. Să compare eficacitatea teoriilor de bază a psihologiei; Explicarea esenței problematicii cursului.

Aplicarea cunoștințelor și înțelegerilor: Să poată aplica cunoștințele primite în pentru a aduce argumente și să rezolve probleme de ordin științific în diverse activități de profesionalizare. Să creeze un set de criterii pentru a aprecia o perspectivă de abordare a psihologiei; Identificarea tendințelor orientărilor noi în educație.

Capacități de a face raționamente și decizii argumentate: să adune date relevante și să le poată interpreta prin prisma cunoștințelor obținute la curs despre psihologie și pedagogie. Să analizeze o teorie din domeniul psihologiei și pedagogiei; Descrierea finalităților educaționale.

Comunicarea cunoștințelor și înțelegerilor: Capacitatea de a comunica informații, idei, probleme din domeniul psihologiei utilizând noțiunile introductive obținute la curs și oferirea soluțiilor prin prisma gândirii critice. Să comenteze asupra problemelor în domeniul psihologiei și pedagogiei.

Capacități de dezvoltare profesională continuă: Dezvoltarea abilităților necesare pentru a persevera la cursurile ulterioare prin prisma competențelor obținute în cadrul cursului și obținerea autonomiei în dezvoltarea profesională. Să aplice metode de cercetare însușite la curs în domeniul psihologiei și pedagogiei;

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să definească conceptul de educație;
- să descrie conceptul de ideal și scop educațional;
- să distingă tendințele și orientările moderne în educație;
- să determine rolul actului educativ;
- să clasifice obiectivele educaționale;
- să interpreteze paradigme și teorii educaționale;
- să stabilească interferențe între formele educaționale.
- să elaboreze proiecte de activitate educațională;
- să opereze prin abordări metodologice conținuturile educaționale;
- să-și dezvolte capacitatea de a recepta mesaje educaționale în contextul problematicii lumii contemporane.
- să cunoască și să interpreteze teoriile de bază ale psihologiei și pedagogiei;
- să demonstreze abilități de gândire critică în soluționarea unor probleme în domeniul psihologiei generale și a pedagogiei;
- să identifice metode de cercetare în domeniul psihologiei și pedagogiei;
- să analizeze texte care fac parte din diferite teorii din domeniul psihologiei și pedagogiei;
- să analizeze prezentări efectuate de colegii săi;
- să justifice alegerea unei anumite paradigme din cadrul psihologiei și pedagogiei;
- să argumenteze alegerea anumitor metode de cercetare în domeniul psihologiei și pedagogiei;
- să facă o cercetare mică, teoretică în forma de portofoliu;
- să prezinte rezultatele muncii sale colegilor sub formă de prezentare PowerPoint sau alte forme de prezentări existente.

Precondiții

Studentul trebuie să cunoască noțiuni despre valori, activități școlare, mass-media, probleme sociale, școală, profesor, diriginte, să posede cunoștințe generale din domeniul filosofiei, abilități de lucru la calculator.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Noțiuni introductive în pedagogie.

Definirea pedagogiei ca știință. Etapele de constituire a pedagogiei. Sistemul științelor pedagogice. Argumente pentru statutul pedagogiei ca știință.

Tema 2. Obiectul și problematica pedagogiei.

Conceptii despre educație. Caracteristici ale educației. Educația și postmodernismul. Factorii educației. Funcțiile educației.

Tema 3. Finalitățile educației.

Conceptul de finalitate a educației. Finalitățile pedagogice macrostructurale. Finalitățile pedagogice microstructurale.

Tema 4. Formele educației.

Educația formală. Educația nonformală. Educația informală. Interferența formelor educației.

Tema 5. Dimensiunile educației.

Caracteristici ale dimensiunilor educației. Educația intelectuală. Educația religioasă. Educația morală. Educația tehnologică. Educația estetică. Educația fizică. Noile educații.

Tema 6. Metodele educației.

Definiri conceptuale ale metodei. Clasificarea metodelor de educație. Caracteristica metodelor de educație.

Tema 7. Noile perspective ale educației.

Educația permanentă. Autoeducația. Educația interculturală. Educabilitatea.

Tema 8. Sistemul de educație.

Definirea conceptului de sistem de educație. Structura sistemului de învățământ.

Tema 9. Definirea psihologiei ca știință.

Concepte despre psihologie. Etapele dezvoltării psihologiei. Tendințe în psihologie. Unitate și diversitate în psihologie.

Tema 10. Metodele de cercetare ale psihologiei și specificul lor.

Principalele metode ale psihologiei. Strategii de cercetare. Lege și explicație în psihologie.

Tema 11. Locul psihologiei în sistemul științelor

Modelele triunghiulare. Modelul circular. Modelul interpenetrării științelor.

Tema 12. Ramurile psihologiei. Psihologia ca profesie

Statutul profesiei de psiholog. Aspectele profesiei de psiholog. Șomajul în rândul psihologilor.

Tema 13. Statutul și funcțiile psihologului. Codul deontologic al profesiei de psiholog

Tema 14. Natura psihicului uman

Complexitatea noțiunii de psihic. Psihicul ca formă a vieții de relație. Manifestări neobișnuite ale psihicului.

Tema 15. Dezvoltarea psihicului la om și animale

Tema 16. Stările modificate ale conștiinței. Psihologia activității umane

Definire și clasificare. Stările modificate de conștiință. Tipuri de stări modificate ale conștiinței.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bontaș, I. Pedagogie. Editura ALL, ediția a III-a revăzută, București, 2002.
2. Elena Vinnicenco, Dumitru Patrașcu. Introducere în pedagogie, editura Garomont-Studio, Chișinău, 2015.
3. Cucuș Constantin. Pedagogie, Ediția a II-a, editura Polirom, Iași, 2006.
4. Cristea, Sorin. Fundamentele științelor educației. Teoria generală a educației, editura Litera Internațional, București, 2003.
5. Callo Tatiana (coord.), Paniș Aliona et al. Educația centrată pe elev: Ghid metodologic, editura Print-Caro SRL, Chișinău, 2010
6. Zlate M. Introducere în psihologie. Iași: Polirom. 2010, 414 p.
7. Golu M. Fundamentele psihologiei. Romania de Mîine: București. 2007, 832 p.
8. Cosmovici A. Introducere în psihologie. Iași: Polirom. 1996, 112 p.
9. Micle M. Psihologia cognitivă. Iași, Polirom. 1999, 344 p.

Opțională:

1. Zlate. M. Fundamentele psihologiei. Iași: Polirom. 2010, 215 p.
2. Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания психологии. СПб.: Питер, 2001. 288 с.
3. Лурия. А. Р. Лекции по общей психологии. СПб.: Питер, 2006. 320 с
4. Momanu M. Introducere în teoria educației. Iași: 2002

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

5. Pañțuru, S., Niculescu M. Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului, editura Universitatea Transilvania, Brașov, 2008.
6. Zolotariov E., Mihailov M. Educația: Teorie și metodă, Bălți, 2007.

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia senzației, percepției, atenției
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie specială/ catedra Psihologie
Titular de curs	Popescu Cristina
Cadre didactice implicate	
e-mail	Chrystal85@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.006	6	I	II	180/72	90/36	90/36

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Omul trăiește într-un mediu informațional, este generator, dar și receptor de informații. Prin senzații omul captează, înregistrează și efectuează o prelucrare precoce a informațiilor, fiind-le accesibile doar însușirile simple, concrete, izolate ale fenomenelor și obiectelor. În principiu, se poate afirma că dezvoltarea psihică a omului începe cu dezvoltarea componentei senzoriale, care devine premisa și temelia pe care se ridică celelalte componente, nu numai cognitive (reprezentarea și gândirea), ci și afectiv-motivaționale. De aceea, este corectă aprecierea potrivit căreia studiul organizării senzoriale ne permite să explicăm și să găsim răspunsuri plauzibile la multe chestiuni referitoare la organizarea psihică a omului în general. Apoi, pentru asigurarea adaptării rapide la solicitările mediului, omul recurge la percepție, care presupune prelucrarea aprofundată a obiectelor luate ca întreguri distincte. Astfel omul poate înțelege semnificația obiectelor. Percepția este un proces care se desfășoară, în majoritatea cazurilor, în stare de veghe, pe un fond atențional absolut necesar. Percepția anumitor stimuli semnificativi poate conduce la creșterea concentrării și focalizării atenției. Percepția este definită astfel ca un prim nivel la care se realizează și se manifestă *gestaltul*, adică „forma organizată” sau integrală. Iar atenția este cea care reglează procesul perceptiv, orientează conștiința în vederea recepționării stimulilor relevanți și semnificativi. În activitatea cotidiană, implicarea atenției este apreciată întotdeauna ca factor al reușitei sau succesului. Cu alte cuvinte, ea este prima realitate psihică ce se scoate în față, cu titlu pozitiv sau negativ, ori de câte ori trebuie să dăm seama de rezultatele unei acțiuni concrete sau a alteia.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La finele cursului studentul va fi capabil:

- Vor cunoaște și aplica în practică metodele de bază de cercetare a senzațiilor și percepțiilor.
- Vor fi capabili să analizeze și să diferențieze materialul teoretic de cel practic.
- să clasifice instrumentariul diagnostic în dependență de problema social-psihologică;

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- La sfârșit de curs studenții vor cunoaște noțiunile, legitățile și mecanismele de funcționare a senzațiilor și percepțiilor;
- Vor ști să descrie principalele forme și tipuri de senzații și percepții;

- Vor ști să explice modul în care se produc și funcționează senzațiile și percepțiile.
- Vor cunoaște noțiunile, legitățile și mecanismele de funcționare a atenției;
- Vor ști să descrie principalele forme, proprietăți și modele ale atenției;

Precondiții

Pentru studierea cursului Psihologia socială studentul are nevoie de cunoștințe în domeniul psihologiei generale, psihologiei personalității, psihologiei dezvoltării, psihologiei limbajului.

Unități de curs

Tema 1. Sistemul psihic uman

Tema 2. Repere în studiul senzației

Tema 3. Specificul psihologic al senzației

Tema 4. Clasificarea și caracterizarea senzațiilor

Tema 5. Mecanismele psihofiziologice ale senzațiilor

Tema 6. Proprietățile senzațiilor

Tema 7. Legile senzațiilor

Tema 8. Teorii asupra senzațiilor

Tema 9. Importanța senzațiilor

Tema 10. Specificul psihologic al percepției

Tema 11. Accepțiunile conceptului de percepție

Tema 12. Factorii determinați ai percepției

Tema 13. Mecanismele senzoriale ale percepției

Tema 14. Mecanismele intelectuale ale percepției

Tema 15. Formele simple ale percepției

Tema 16. Formele complexe ale percepției

Tema 17. Legile generale ale percepției

Tema 18. Definirea și caracterizarea atenției

Tema 19. Structura și funcțiile atenției

Tema 20. Însușirile atenției

Tema 21. Formele atenției

Strategii de predare și învățare

Dezbateri academice, problematizarea, lucrul în grup, analiza strategică etc.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test și portofoliu. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Mielu Zlate (1999). Psihologia mecanismelor cognitive
2. Mihai Golu (2007). Fundamentele psihologiei

Opțională:

1. Filimon, L. (1993). Psihologia percepției.
2. Zlate, M. (1999). Psihologia mecanismelor cognitive. Iasi,
3. Micle, M. (1999) Psihologia cognitivă. Iași,
4. Cosmovici, A. (1996) Psihologia generală. Iași; Floru R. (1974)
5. Psihologia atenției. București;
6. Miclea M. (1999) Psihologie cognitivă. Iași;
Дормашев, Л. А. (2000) Психология внимания. Москва

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie.
Ciclul	I – Licență
Denumirea cursului	Psihologia personalității și însușirile de personalitate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială/Psihologie
Titular de curs	Chitoroga Lucia, lector superior
Cadre didactice implicate	
e-mail	lucia.chitoroga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.01.O.007	6	1	2	180/72	90/36	90/36

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Prezentul curs analizează dimensiuni particulare ale problemei personalității; Deoarece realizează o trecere în revistă, din punct de vedere istoric, a diferitelor concepții despre personalitate este un exercițiu intelectual ce invită studenții la reflecție. Scopul prezentului curs este de a fundamenta gândirea și abilitățile practice ale studenților în cunoașterea personalității.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

1. a defini obiectul de studiu și metodele de cercetare ale psihologiei personalității;
2. a delimita noțiunile și preocupările psihologiei personalității cât și rădăcinile istorice ale domeniului;
3. a utiliza sistemul conceptual specific psihologiei personalității și a explica esența teoriilor personalității;
4. a realiza analiza comparativă a teoriilor despre personalitate folosind argumente pro sau contra referitor la o teorie sau alta;
5. a determina interdependența dintre diferite însușiri / dimensiuni ale personalității;

Finalități de studii

- definirea conceptelor de bază: personalitate, persoană, individ, individualitate, trăsătură de personalitate, comportament, etc.
- utilizarea în mod adecvat a termenilor: personalitate, temperament, caracter, aptitudine.
- să facă distincția între elementele structurale ale personalității și manifestările comportamentale;
- identificarea trăsăturilor temperamentale și caracteriale proprii și ale altor persoane pornind de la manifestări comportamentale și expuneri atitudinale;
- determinarea poziției pe care o ocupă anumite trăsături de temperament sau de caracter în sistemul de personalitate;
- schițarea profilului de personalitate al unei persoane concrete, utilizând descriptori comportamentali situaționali și specifici;

Precondiții

Cunoștințe de anatomie și fiziologie; filosofie, istoria psihologiei.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Descrierea cursului:

Tema 1: INCURSIUNE ÎN PROBLEMA PERSONALITĂȚII

Concepte-cheie: om, individ, persoană, personalitate, structură, sistem de relații sociale, cadru socio-cultural.

Obiectul de studiu al psihologiei personalității.

Definirea conceptului de personalitate din perspective diferite: perspectiva efectului extern, a structurii interne.

Fereastra Johari (Joe Luft și Harry Ingram).

Probleme de definire a personalității.

Delimitări conceptuale: individ-individualitate, persoană – personalitate.

Tema 2: PERSONALITATEA DIN PERSPECTIVĂ FREUDISTĂ ȘI NEOFREUDISTĂ

2.1. Teoria psihanalitică a lui S.Freud.

Concepte-cheie: psihanaliză, determinism, psihic, structură internă, libido, conflict psihic, refulare, vis, simptom, id, ego, superego;

Accepțiunile termenului de psihanaliză: teorie a personalității, metodă de investigație, metodă psihoterapeutică, orientare în filosofie.

Concepția lui S.Freud despre viață și societate. Date biografice.

Psihanaliza ca sistem. Conceptele fundamentale ale psihanalizei: determinism psihic, structură internă (Id, Ego și Superego), libido, conflict psihic, refulare, anxietate, simptom, sublimare, vis etc.

Mecanismele de apărare ale Eului: proiecția, negarea, regresia, raționalizarea, identificarea, sublimarea etc.

Asociația liberă - metodă psihanalitică de tratament.

2.2. Teoria analitică a lui C.G.Jung.

Concepte-cheie: conștiință, inconștient individual, inconștient colectiv, arhetip, libido, introversiune, extraversiune, test de asociere a cuvintelor

C.G.Jung: date biografice.

Concepția lui C.G.Jung despre personalitate.

Structura personalității în viziunea lui Jung: conștiința, inconștientul personal, inconștientul colectiv.

Arhetipurile: persona, umbra, anima/animus sinele.

Orientările temperamentale ale personalității după Jung : tipul introvertit, tipul extravertit, ambivertit.

2.3. Teoria individuală a lui A.Adler.

Concepte-cheie: personalitate unitară, luptă pentru superioritate, sentiment de inferioritate, lipsă de securitate.

A. Adler: date biografice.

Ideile lui Adler despre personalitate.

Tendința spre superioritate – factor determinant în evoluția personalității.

Condițiile ce favorizează dezvoltarea sentimentului de inferioritate în copilărie.

2.4. Psihologia feminină a lui K.Horney.

Concepte-cheie: nevoie de securitate, structură socială, structură corporală, factori sociali, factori sexuali, psihic feminin.

K. Horney: date biografice.

Factorii socio-culturali ca determinanți ai dezvoltării personalității și apariția nevrozelor.

Tentativa lui K.Horney de a reconsidera poziția femeii în societate.

Tema 3. PERSONALITATEA CA SUMĂ A DEPRINDERILOR

Concepte-cheie: comportament, stimul, reacție, condiționare clasică, condiționare operantă.

Premisele apariției teoriei behavioriste a personalității – studiile lui Thorndyke pe animale.

J. Watson – părintele behaviorismului: date biografice. Programul behaviorist a lui J.Watson.

Metodele de cercetare a personalității în orientarea behavioristă.

Apogeul behaviorismului: B.Skinner. Asemănări și deosebiri între sistemul behaviorist a lui Watson și Skinner.

Tema 4. TEORII UMANISTE ALE PERSONALITĂȚII

Concepte-cheie: existențialism, intenționalitate, voință, decizie, sensul vieții, libertate, umanism, emoții, trebuință, autorealizare, eu ideal, eu real, disconfort psihic.

Influența filosofiei existențialiste și fenomenologice asupra teoriilor umaniste.

Ideile de bază ale psihologiei umaniste.

Teoria autoactualizării (sau psihoterapia non-directivă) lui C.Rogers.

Eul real și Eul ideal în concepția lui Rogers.

Teoria lui R.May. Conceptul de anxietate normală și anxietate nevrotică. Critica lui May cu privire la preocuparea exagerată a psihologilor pentru funcționarea intelectului și ignorarea emoțiilor și a voinței.

Concepția lui A.Maslow asupra ierarhiei trebuințelor: piramida trebuințelor. Principii de funcționare a trebuințelor în cadrul piramidei.

Logoterapia lui V.Francl.

Tema 5. TEORIA CONSTRUCTELOR LUI G.KELLY: UN MIX ÎNTRE UMANISM ȘI COGNITIVISM

Concepte-cheie: lume reală, lume ”gândită”, construct personal, construct central, construct periferic, permeabilitatea / impermeabilitatea constructului, etichetă verbală.

J. Kelly: date biografice.

Concepția despre personalitate a lui Kelly.

Constructul – modalitate de organizare a realității în termenii similarităților și a contrastelor.

Tipurile de construct și caracteristicile acestora.

Tema 6. TEORIA TRĂSĂTURII DE PERSONALITATE

Concepte-cheie: trăsătură de personalitate, diferențe interpersonale, dispoziție personală, amprentă personală, ipoteză lexicală, termeni – trăsătură.

Teoria clasică a trăsăturii: G.Allport. Date biografice despre Allport și importanța teoriei lui.

Concepția lui Allport despre personalitate. Termenii de dispoziție personală și trăsături comune în sistemul teoretic a lui Allport.

Concepții actuale privind trăsăturile de personalitate.

Trăsăturile de personalitate și The Big Five (teoria lexicală).

Modelul celor 5 factori sau analiza trăsăturilor de personalitate cu ajutorul chestionarelor.

Deosebiri între paradigma Big Five și Modelul celor 5 factori.

Tema 7. TEMPERAMENTUL - LATURA DINAMICO-ENERGETICĂ A PERSONALITĂȚII.

Concepte-cheie: nivel energetic al acțiunii, dinamica acțiunii, activitate nervoasă superioară, forța, echilibrul, mobilitatea proceselor nervoase.

Temperamentul – definiție și caracterizare.

Înșușirile sistemului nervos ca bază neurofiziologică a temperamentului: forța, mobilitatea, echilibrul.

Tipologia temperamentului după Hipocrat și descrierea portretelor temperamentale: coleric, sangvin, flegmatic, melancolic.

Tipologia temperamentului după Jung și Eysenk.

Relația temperament-caracter.

Semnificația practică a cunoașterii temperamentului.

Tema 8. CARACTERUL-LATURA RELATIONAL-VALORICA A PERSONALITĂȚII.

Concepte-cheie: profil psihomoral, structura caracterului, segment direcțional, segment efector, trăsătură de caracter, atitudine, moralitate, sistem de valori.

Caracterul ca ansamblu de trăsături proprii unui individ uman.

Structura caracterului: variate moduri de interacțiune între atitudini.

Principalele grupuri de atitudini caracteriale: atitudinea față de societate, oameni, muncă, sine.

Trăsături volitive de caracter: consecvența, hotărârea, fermitatea, stăpânirea de sine, disciplina, independența în acțiuni.

Tema 9. APTITUDINILE

Concepte-cheie: randament, eficiență, capacitate, predispoziție, talent, geniu, inteligență, factor general, factor specific.

Noțiunea de aptitudine.

Caracterul ereditar și dobândit al aptitudinilor.

Clasificarea aptitudinilor în funcție de diverse criterii: aptitudinile simple și complexe, speciale și generale.

Aptitudini și deprinderi.

Inteligența ca aptitudine generală. Tipurile de inteligență. Rolul eredității și a factorilor de mediu în dezvoltarea inteligenței.

Tema 10. MOTIVAȚIA

Concepte-cheie: activare, mobilizare energetică, impuls, motiv, trebuință, dorință, aspirație.

Definiția și caracterizarea motivației.

Funcțiile motivației: de activare internă difuză și de semnalizare a unui dezechilibru fiziologic sau psihologic, de factor declanșator al acțiunii efective, de autoreglare a conduitei.

Structurile motivaționale: trebuințele (piramida trebuințelor lui Maslow), motivele, interesele, dorințele, idealurile,

convingerile etc.

Formele motivației: pozitivă – negativă, intrinsecă – extrinsecă, cognitivă – afectivă. Motivația și performanța.

Tema 11. AFECTIVITATEA

Concepte-cheie: trăire subiectivă, expresii emoționale, proces emoțional primar, dispoziții, afecte, emoții, sentimente.

Definirea și specificul proceselor afective.

Proprietățile proceselor afective: polaritatea, intensitatea, durata, mobilitatea, expresivitatea.

Funcțiile afectivității: reflectorie, adaptativ-reglatorie.

Formele de manifestare ale trăirilor afective: procese afective primare (tonul afectiv, trăirile afective de proveniență organică, afectele), procesele afective complexe (emoțiile curente, emoțiile superioare, dispozițiile), procesele afective superioare (sentimentele și pasiunile).

Expresiile emoționale (mimica, pantomimica, modificările de natură vegetativă, schimbarea vocii) și rolul lor în comunicare, reglare a propriului comportament și a comportamentului altor persoane, contagiune afectivă, accentuare sau diminuare a stării afective.

Tema 12. VOINȚA

Concepte-cheie: act voluntar, efort voluntar, autoreglaj, scop conștient, bariere interioare / exterioare.

Voința ca modalitate superioară de autoreglaj verbal.

Fazele actului voluntar: intenția, lupta motivelor, luarea deciziei, executarea hotărârii luate.

Calitățile pozitive și negative ale voinței: puterea – slăbiciunea voinței, perseverența – încăpățânarea, independența voinței - sugestibilitatea, promptitudinea deciziei – nehotărârea.

Problema educării și autoeducării voinței.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă va fi efectuată prin intermediul testelor docimologice, eseurilor și portofoliilor.

Evaluarea finală se va face în formă de examen, conținutul căruia îl va constitui testul docimologic.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Adler A., (1991), Cunoașterea omului. București.
2. Allport A., (1991), Structura și dezvoltarea personalității București .
3. Crețu R.Z., (2005), Evaluarea personalității, București: Polirom.
4. Eysenck, H., Eysenck, M., (1998), Descifrarea comportamentului uman, București: Teora.
5. Horney K., (1995), Conflictul nostru interior. București.
6. Jung, C.G., (1994), Puterea sufletului, vol.1-4, București: Anima.
7. Jung, C.G., (2009), Dezvoltarea personalității, Editura Trei, vol.XVII.
8. Lelord F., Andre C., (1998), Cum să ne comportăm cu personalitățile dificile. București.
9. Matthews G., Deary I.J., Whiteman M.C., (2005), Psihologia personalității, București: Polirom.

Opțională:

1. Freud, S., (1994), Eseuri de psihanaliză aplicată, Editura Trei.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

2. Horney K., (1995), Direcții noi în psihanaliză. București.
3. Horney K., (1995), Autoanaliza. București.
4. Iluț P., (2001), Sinele și cunoașterea lui. Iași.
5. Ionescu Ș., Jacquet M.M, Lhote C., (2002), Mecanismele de apărare. Iași.
6. Oancea Gh., (1998), Ereditatea și mediul în formarea personalității. București.
7. Freud, S., (1994), Psihaaliza și sexualitatea, București: Editura Științifică.
8. Pavelcu V., (1970), Invitație la cunoașterea de sine. București.
9. Freud, S., (1991), Interpretarea viselor, București: Editura Măiaștra
10. Birch A., (1999), Diferențe interindividuale. București.
11. Fordham F., (2000), Introducere în psihologia lui Jung. București.
12. Freud S., (1994), Istoria mișcării psihanalitice // Opere, vol. 4. București.
13. Hedges P., (1993), Personalitate și temperament. București.
14. Jung C.G., (1997), Tipuri psihologice. București.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	Istoria psihologiei și pedagogiei
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială/Psihologie
Titular de curs	Chitoroga Lucia, lect. sup./Vinnicenco Elena, dr.în ped.
Cadre didactice implicate	
e-mail	lucia.chitoroga@gmail.com/ elena_vinnicenco@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anu l	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.009	3/3	1	2	120/120	60/24	60/96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Istoria psihologiei* ca și materie obligatorie va informa studenții anului 1 despre principalii filosofi și cercetători ce au contribuit la devenirea psihologiei ca știință explicită. Cursul propune o retrospectivă asupra nașterii psihologiei și a dobândirii statutului de știință autonomă. Istoria psihologiei urmărește evoluția psihologiei de la primele încercări de definire și explicare a psihicului, pînă la apariția și explicarea paradigmatelor moderne.

Cursul *Istoria pedagogiei* vizează cunoașterea genezei și evoluției gândirii pedagogice, compararea concepțiilor pedagogice despre educație, prezentarea ideilor și aplicațiilor pedagogice în diferite epoci istorice. Cursul se raportează la crearea competențelor cognitive, motivațional-afective, utilizînd conținutul tematic ca mijloc formativ.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Istoria psihologiei

Studenții vor :

1. delimita obiectul de studiu și metodele de cercetare ale istoriei psihologiei;
2. identifica momentele decisive și personalitățile marcante ale constituirii psihologiei ca știință;
3. utiliza sistemul conceptual specific istoriei psihologiei;
4. explica esența teoriilor antice, renescentiste, moderne și contemporane cu privire la psihicul uman;
5. realiza analiza comparativă a teoriilor despre psihicul uman din perspectivă diacronică (la diferite etape ale dezvoltării istorice);

Istoria pedagogiei:

1. descrierea esenței problematiceii cursului;
2. argumentarea științifică a concepțiilor despre educație în diferite epoci;
3. formarea capacității de apreciere și interpretare a ideilor pedagogice, a doctrinelor pedagogice fundamentale;
4. formarea unei atitudini constructiviste asociată cu formularea de reflecții bazată pe cunoașterea aspectelor istorice ale pedagogiei.

Finalități de studii

Istoria psihologiei:

- vor opera comparații privind delimitările conceptuale fundamentale ale psihologiei actuale cu cele din trecut;
- vor demonstra interdependența dintre știința psihologică contemporană și preocupările timpurii pentru psihologie;
- utilizând principalele concepte, legități și interpretări psihologice, vor atribui istoriei psihologiei calitatea de știință introductivă și interdisciplinară;
- vor determina perspectivele dezvoltării științei psihologice cunoscând etapele constituirii ei ca știință.

Istoria pedagogiei:

- Să definească conceptele-cheie ale cursului;
- Să analizeze diverse sisteme ale gândirii pedagogice cu raportare la specificul epocii;
- Să descrie perspectivele istorice ale educației și instruirii;
- Să creeze sinteze cu raportare la aspectele istorice ale educației și instruirii;
- Să formuleze ipoteze de interpretare a tezelor pedagogice.

Precondiții

studentii trebuie să cunoască conceptele de istorie, evoluție, epocă, secol, deceniu, educație, vârstă, forme de educație, forme de instruire.

Conținutul unităților de curs

Istoria psihologiei:

TEMA 1. *Obiectul de studiu al istoriei psihologiei.*

Psihicul și psihologia: psihicul ca reflectare subiectivă a realității obiective și ca obiect de studiu al psihologiei.

Poveste despre Psyche. Metodele de cercetare în istoria psihologiei: cercetarea izvoarelor, folosirea arhivelor, căutarea urmelor, oral history, analiza factorială. etc.

TEMA 2. *Psihologia în Grecia Antică și în Evul Mediu..*

Filosofii presocratici sau sofistii: Protagoras din Abdera, Gorgias din Leontina, Prodicos din Cheos, etc.

Socrate - omul și filosoful care a transferat centrul preocupărilor de la cosmos la om. Gândirea psihologică a lui Platon. Aristotel: “De Anima” - prima carte de psihologie.

Conceptiile lui Plotin - trecerea de la gândirea antică la cea creștină.

Sfântul Augustin – precursor al psihologiei descriptive, a introspecției ca metodă de cercetare a fenomenelor psihice.

Roger Bacon – precursor al metodei experimentale.

Thoma d’Aquino – sufletul ca “formă spirituală”.

TEMA 3. *Psihologia în Epoca Renașterii și a Iluminismului.*

Renașterea – perioada de plină înflorire a artelor și a științelor consacrate omului. Principalii reprezentanți ai Renașterii și ideile lor cu specific psihologic: D. Aligheri, Fr. Boccaccio, N. Machiaveli, C. Tomaso etc.

Iluminismul – curent ideologic și cultural ce promovează atotputernicia rațiunii, emanciparea prin cultură, iluminarea omului prin educație și instruire. Iluminismul francez reprezentat prin La Mettrie, Cabanis,

E.B.Condilliac, D'Hollbach, Helvetius, Diderot, care au conlucrat la editarea faimoasei ”Enciclopedii” ce cuprinde toate domeniile cunoașterii, inclusiv psihologia.

Iluminismului englez: J. Locke, D. Hume, D. Hartley, Jo. Prestly. Iluminismul în Germania: G. Leibniz, C. Wolf, N. Tetens.

TEMA 4. *Experimentalismul.*

Experimentul – metodă ce constă în provocarea fenomenelor psihologice în situații create și dirijate de cercetător, pornind de la o ipoteză științifică întemeiată.

Promotorii metodei experimentale: G.T.Fechner, H. Von Helmholtz; H.Hoffding, H.Ebbinghaus, I.P.Pavlov; W.Wundt - părintele psihologiei experimentale.

Introspecția –metodă de cercetare psihologică ce vizează observarea, urmărirea propriilor trăiri psihice.

TEMA 5. *Psihanaliza.*

Considerații generale. S. Freud – întemeietorul psihanalizei. Rolul psihanalizei în dezvoltarea psihologiei.

Psihologia individuală a lui A.Adler; Psihologia analitică a lui C.G.Jung;

Neofreudismul – rezultatul renunțării la tezele biologiste, evidențiind importanța factorilor personali și sociali: W.Stekel, W.Reich, T.Adorno, E.Fromm, K.Horney.

TEMA 6. *Psihologia umanistă.*

Psihologia umanistă, sursele filosofice și reprezentanții ei. Obiectul psihologiei umaniste, obiectivele ei, aplicarea în practică a ideilor. Teoria fenomenologică a lui Carl.R.Rogers. Concepția autoactualizării a lui Abraham Maslow. Logoterapia lui V. Francl. Conceptele de bază.

TEMA 7. *Behaviorismul sau Psihologia comportamentului.*

Behaviorismul ca sistem conceptual care încerca să edifice o psihologie pe bază de reacții, comportamente fără conștiință. J.B.Watson – fondatorul behaviorismului. Alți reprezentanți ai behaviorismului: Ed.L.Thorndike, B.F.Skinner. Critici aduse behaviorismului.

Neobehaviorismul și reprezentanții săi: Mc.Dougall, E.C.Tolman, C.L.Hull, C.E Osgood.

TEMA 8. *Gestaltismul sau Psihologia formei.*

Caracterizarea generală și principiile gestaltismului. Fondatorii gestaltismului: M.Wertheimer, W.Kohler, K.Koffka. Contribuțiile gestaltismului la dezvoltarea psihologiei. Neogestaltismul: G.Allport, H.Ey.

Structuralismul genetic: J.Piaget.

Istoria pedagogiei:

Tema 1. Obiectul, izvoarele și importanța studierii istoriei pedagogiei.

Obiectul istoriei pedagogiei. Originea educației. Apariția și dezvoltarea istoriei pedagogiei. Izvoarele istoriei pedagogiei. Importanța studierii istoriei pedagogiei. Metodele de cercetare ale istoriei pedagogiei.

Tema 2. Educația și instituțiile de învățământ în antichitate.

Educația în Orientul Antic. Educația și instruirea în Grecia Antică. Conținutul învățământului în Roma Antică. Gândirea pedagogică greacă. Mărturii istorice despre educația la geto-daci.

Tema 3. Educația și instruirea în Evul Mediu.

Caracterul religios al educației. Principiile educației creștine. Concepția despre educație și învățământ în Evul Mediu. Metodele de instruire. Primele instituții de învățământ: Școlile episcopale și cele mănăstirești.

Tema 4. Educația și instruirea în epoca Renașterii.

Educația și instruirea în sec. XV-XVI. Educația umanistă. Organizarea învățământului de stat. Școala și gândirea pedagogică în Franța, în Rusia. Orientări pedagogice în țările române.

Tema 5. Istoria învățământului și a gândirii pedagogice în Moldova în perioada sec.XIV-XX.

Deschiderea centrelor de educație și instruire pentru copii, a școlilor mănăstirești. Conținutul învățământului în școli. Formele de instruire și educație. Gândirea pedagogică în operele marilor cărturari moldoveni din sec. XIX. Ideile pedagogice ale lui I.Creangă. Gh.Asachi – fondatorul învățământului național din Moldova. Apariția școlii naționale în Basarabia.

Tema 6. Tendințe și orientări în evoluția învățământului și a educației la etapa contemporană.

Apariția și dezvoltarea noilor curente în pedagogie. Dezvoltarea învățământului în Moldova. Legea Învățământului. Codul educației. Teorii contemporane ale educației.

Strategii de evaluare

Strategii de evaluare:

Istoria psihologiei:

Evaluările curente se vor realiza prin intermediul testelor docimologice, eseurilor, referatelor și portofoliilor. Evaluarea finală se va face prin test docimologic.

Istoria pedagogiei:

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test de verificare a cunoștințelor. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Istoria psihologiei:

Obligatorie:

1. Bagdasar N., Bogdan V., Narly C. (1996) Antologie filosofică. Chișinău.
2. Helmuth E. Luck (1999) Istoria psihologiei. Timișoara.
3. Mînzat I. (1994) Istoria universală a psihologiei. București.
4. Nicola Gr. (2001) Istoria psihologiei. București.
5. Petroman P. (1999) Istoria psihologiei universale și românești., Timișoara.
6. Ralea M., Botez C. (1968) Istoria psihologiei. București.

Opțională:

1. История зарубежной психологии (тексты). М., МГУ. 1986.
2. Марцинковская Г.Д. История психологии. Учебное пособие для студентов вузов. М., Изд. центр «Академия». 2001.
3. Раку Ж.П. Школы психологии. Кишинев. 2006.
4. Хрестоматия по истории психологии. М., МГУ. 1980.
5. Ярошевский М.Г. История психологии. М., 1985.
6. 10. Ждан А.Н. История психологии. М., «Педагогическое общество России». 2003.

Istoria pedagogiei:

Obligatorie:

1. Otilia Dandara, Istoria pedagogiei. Ghid metodic, 2000.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

2. Constantin Cucuș, Istoria pedagogiei, Editura Polirom , 2001.
3. Ovidiu Drimba , Istoria culturii și civilizației, București, 1997.

Opțională:

1. Comenius, J., A., Didactica Magna, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1970.
2. Cucuș Constantin, Pedagogie. Editura Polirom, 2001.
3. Stanciu, I.Gh., Școala și doctrinele pedagogice în secolul XX, București: Editura Institutul European, 2006.

Facultatea:	Psihopedagogie
Denumirea disciplinei:	Psihologia memoriei, gândirii și imaginației
Titular disciplină:	conf. univ., dr. Ion Negură
e-mail:	ion7neg@gmail.com

Cod	Credite	Specialitate	Semestrul	Total ore	Teorie	Seminar	Laborator	Lucru individual
F.02.O.011	6	Psihopedagogie	2	180	45	45	0	90

Descrierea disciplinei

Disciplina *Psihologia memoriei, gândirii și imaginației* face parte din seria de discipline ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a specialistului în psihologie. Ea se predă în semestrul 2 și are drept obiectiv general formarea la studenți a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini privind natura psihologică a memoriei, gândirii și imaginației și modul în care aceste procese se dezvoltă și funcționează.

Obiective

La sfârșit de curs studenții vor fi în stare:

1) La nivel de *cunoaștere și înțelegere*: a) să definească și să identifice conceptele de memorie, gândire, imaginație; b) să clasifice pe categorii fenomenele psihice subsumate memoriei, gândirii, imaginației; c) să înțeleagă și să explice mecanismele și legăturile de funcționare a memoriei, gândirii, inteligenței și imaginației.

2) La nivel de *aplicare (competențe)*: a) să conceapă strategii de optimizare a funcționării memoriei, gândirii, inteligenței și imaginației; b) să elaboreze mini-proiecte de dezvoltare a memoriei, gândirii, inteligenței și imaginației; c) să implementeze aceste mini-proiecte în procesul autoeducației memoriei, gândirii, inteligenței și imaginației.

3) La nivel de *atitudini și valori*: a) să-și dezvolte motivații de cunoaștere mai bună și mai profundă a memoriei, gândirii și imaginației; b) să-și cultive atitudini și valori pozitive față de eforturile și disponibilitățile oamenilor de a-și dezvolta memoria, gândirea și imaginația.

Pre-condiții

Premisele de realizare cu succes a scopului și obiectivelor enunțate sunt: a) cunoștințele despre psihic și structura lui; b) cunoștințele despre procesele psihice cognitive ce asigură cunoașterea sensorial-perceptivă; c) abilitățile de analiză macrostructurală a psihicului uman.

Evaluarea curentă

(Modalitatea, formele concrete pentru disciplina dată)

Evaluarea curentă va fi efectuată la orele practice și în două sesiuni speciale de evaluare curentă. Prima sesiune de evaluare va consta din administrarea unui test de cunoștințe, iar a doua din elaborarea și prezentarea referatelor asupra unei monografii, studiu, articol, indicate în bibliografia cursului.

Evaluarea finală de examen

(Modalitatea, formele concrete de evaluare la examenul de curs, de licență, de masterat)

Evaluarea finală se va face în formă de examen. Biletul de examen va conține subiecte tematice ce vor cere elaborarea de enunțuri coerente și întregre privind subiectul indicat și probe de aplicații practice. Nota finală ca reflecție a rezultatelor evaluării academice a studentului va fi una cumulativă și va deriva din: 1) nota medie de la cele două sesiuni de evaluare (60%) și 2) nota de la examenul final (40%).

Frecvența

(Modalitatea de luare în considerație a frecvenței)

Modalitatea care se va aplica în mod preponderent va fi raportarea de către șeful grupului academic a prezenței la ore a studenților numind persoanele care lipsesc. Absențele se vor contabiliza, iar rezultatele vor fi făcute publice. Studenții care se vor apropia de numărul critic de absențe vor fi alertați din timp în vederea eliminării riscului de eșec academic.

Conținutul cursului

(Enumerarea tuturor temelor la disciplina dată)

Conceptul de memorie. Istoria psihologiei memoriei. Neurofiziologia memoriei. Felurile memoriei. Modelele memoriei. Memoria senzorială. Memoria de scurtă durată și / sau memoria de lucru. Memoria de lungă durată. Memoria explicită vs. memoria implicită. Memoria semantică vs. memoria episodică. Procesele memoriei: memorarea, păstrarea, reproducerea; uitarea. Memoria și personalitatea. Problema îmbunătățirii memoriei. Definiția conceptului de gândire. Funcțiile gândirii. Operațiile gândirii. Felurile gândirii. Formele gândirii. Procesele gândirii: înțelegerea, rezolvarea de probleme, procesele creative, luarea deciziei. Natura psihologică a inteligenței. Definiția, teoriile. Rolul eredității și mediului în dezvoltarea inteligenței. Fenomenele de supradotare și subdotare intelectuală. Problema măsurării inteligenței. Definiția conceptului de imaginație. Imaginația și fantezia. Imaginația și creativitatea. Felurile, formele și procedeele imaginației. Măsurarea și evaluarea imaginației.

Resurse bibliografice

(Minimum 5, maximum 7 – izvoare de bază)

Albu, G. (2003) *Concepte fundamentale ale psihologiei*. București.

Bouillercce, B. 2002) *Cum să ne dezvoltăm creativitatea*. Iași.

Claxton, G., Lucas, B. (2006) *Fiți creativi! Pași esențiali în muncă și în viață*. București.

Croisile, B. (2006) *Memoria noastră: Cum să o cunoaștem și să o folosim mai bine*. București.

Micle, M. (1999) *Psihologia cognitivă*. Iași.

Roco, M. (2000) *Creativitatea și inteligența emoțională*. Iași.

Zlate, M. (1999) *Psihologia mecanismelor cognitive*. Iași.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL II, semestrul 3

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia limbajului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de psihologie și psihopedagogie specială/Catedra de psihologie
Titular de curs	Negură Ion, conf., univ., dr.
Cadre didactice implicate	-
e-mail	E-mail: ion7neg@gmail.com Pagina web: https://psyexcelsior.wordpress.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.012	4	2	3	120/48	60/24	60/24

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Cursul <i>Psihologia limbajului</i> face parte din seria de discipline ce au misiunea să asigure pregătirea fundamentală a specialistului în psihologie.</p> <p>Cursul se sprijină pe cunoștințele despre psihic și structura lui, despre procesele psihice cognitive ce asigură cunoașterea sensorial-perceptivă, abilitățile de analiză macrostructurală a psihicului uman etc.</p> <p>El se predă în semestrul 2 și are drept obiectiv general formarea la studenți a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini privind natura psihologică a limbajului, legitățile și mecanismele de dezvoltare și funcționare a lui.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>1) Competențe de cunoaștere și înțelegere:</p> <ul style="list-style-type: none">
a) să definească și să identifice conceptele de limbaj și activitate verbală și cele conexe acestora;
b) să clasifice după criterii stabilite limbajul și activitatea verbală;
c) să explice mecanismele și legitățile de funcționare a limbajului. <p>2) Competențe de aplicare a cunoștințelor:</p> <ul style="list-style-type: none">
a) să conceapă strategii de optimizare a funcționării limbajului;
b) să elaboreze programe de dezvoltare a limbajului;
c) să implementeze aceste programe în procesul autoeducației și autodezvoltării limbajului. <p>3) Competențe de dezvoltare personală și profesională:</p> <ul style="list-style-type: none">
a) să-și dezvolte motivații și capacități de cunoaștere mai bună și mai profundă a limbajului;
b) să-și dezvolte interesul față de valorificarea creativă a potențialului de dezvoltare verbală;
c) să-și formeze atitudini pozitive față de diversitatea lingvistică din societate și să-și dezvolte toleranța / rezistența lingvistică.
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">
1) Capacitatea de a lista seturile de note esențiale ale conceptelor învățate
2) Capacitatea de a redacta extemporale în care vor descrie esența și manifestările formelor de limbaj
3) Capacitatea de a prezenta spre discuție și analiză programe proprii de dezvoltare a limbajului.
Precondiții
<p>Înșușirea conținutului cursului va fi facilitată de abilitatea de a opera cu noțiunile și cunoștințele obținute în cadrul disciplinelor învățate în semestrul 1: <i>Introducere în psihologie, Anatomia și fiziologia SNC. Psihologia senzațiilor, percepției și atenției, Psihologia personalității, Cercetologia.</i></p> <p>O altă precondiție o constituie buna cunoaștere a tehnicilor de învățare eficientă, de lucru cu cartea și cu resursele digitale, abilitatea de a naviga în internet, de a redacta texte și de a discuta în grup.</p>

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Noțiunea despre limbă și limbaj. Conceptul de semn ca «unealtă psihologică» (L.S.Vîgotski).
- Tema 2. Funcțiile limbajului.
- Tema 3. Neurofiziologia limbajului.
- Tema 4. Activitatea verbală. Tipurile de activitate verbală: vorbirea, audierea, scrierea, citirea.
- Tema 5. Limbaj și comunicare.
- Tema 6. Felurile de limbaj: limbaj expresiv / impresiv, limbaj extern / intern, limbaj oral / scris, limbaj monologat / dialogat.
- Tema 7. Limbajul și gândirea. Caracterizarea concepțiilor behavioriste, cognitiviste, sociale despre relația dintre limbaj și gândire.
- Tema 8. Caracteristicile limbajului.
- Tema 9. Particularitățile individuale ale limbajului.
- Tema 10. Tulburările de limbaj.
- Tema 11. Teoriile dezvoltării limbajului în ontogeneză.
- Tema 12. Psihogeneza limbajului.
- Tema 13. Problema bilingvismului și a impactului lui asupra dezvoltării inteligenței și personalității copilului.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă va fi efectuată prin 2 probe: 1) test de cunoștințe; 2) referat asupra unei monografii, studiu, articol, indicate în bibliografia cursului.

Evaluarea finală se va face în formă de examen. Biletul de examen va conține subiecte tematice ce vor cere elaborarea de enunțuri coerente și integre privind subiectul indicat și probe de aplicații practice. Nota finală ca reflecție a rezultatelor evaluării academice a studentului va fi una cumulativă și va deriva din: 1) nota medie de la cele două sesiuni de evaluare (60%) și 2) nota de la examenul final (40%).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Chomsky, N. (1996) *Cunoașterea limbii*. București.
2. Ducrot, O. (1996) *Noul dicționar al științelor limbajului*. București.
3. Hayes, N. , Orrell, S. (1997) *Introducere în psihologie*. București.
4. Negură, I. & Losii, E. (2011) *Psihologia generală*. Chișinău: IFC.
5. Negură, I. (2016) *Psihologia limbajului*. <https://psyexcelsior.files.wordpress.com/2016/06/ion-negura-psihologia-limbajului-2016.pdf>
6. Zlate, M. (1999) *Psihologia mecanismelor cognitive*. Iași.
7. Выготский, Л. С. (1982) *Мышление и речь*. Москва.
8. Лурия А.Р. (2001) *Язык и сознание*. Москва.

Optională:

1. Krasne, M. (1997) *Munca de lămurire ... o artă. Depășiți blocajele mintale...* București.
2. Lieury, A. (2008) *Experimente de psihologie pentru dezvoltarea personală*. Iași.
3. Malim, T. (1999) *Procese cognitive*. București.
4. Reuclin, M. (1999) *Psihologia generală*. București.
5. Șerbănescu, A. (2001) *Cum se scrie un text*. București.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia dezvoltării
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială / Psihologie
Titular de curs	Racu Iulia, conf. univ., dr.
Cadre didactice implicate	
e-mail	racu_iulia@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.02.O.013	6	II	III	180	36	144

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Psihologia dezvoltării este o disciplină fundamentală la ciclul I, din cadrul Facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială din Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Psihologia dezvoltării familiarizează studenții cu problematica dezvoltării umane și conține ample atât teoretice cât și practice ce vizează cele mai importante și noi idei, cercetări și teorii psihologice din domeniu cu privire la dezvoltarea umană, oferind o viziune de ansamblu și complexă în privința apariției dezvoltării, a legităților, factorilor celor mai importanți pentru explicarea tuturor schimbărilor din comportamentul copiilor și adolescenților, a crizelor generatoare de noi motivații ale dezvoltării și a vârstelor și stadiilor distincte ale dezvoltării cu profiluri psihologice distincte.</p> <p>Disciplina psihologia dezvoltării cuprinde și problematica ciclurilor vieții umane de la naștere până la adolescență, precum și a specificului lor în timp, a trăsăturilor caracteristice fiecărui stadiu din dezvoltarea umană în complexitatea tuturor modificărilor fizice, cognitive și psihosociale.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>Să caracterizeze strategiile și metodele de cercetare utilizate în psihologia dezvoltării. Să poată discuta rezultatele obținute prin diferite metode. Să argumenteze rolul pe care îl joacă biologicul și cultura în funcționarea omului de-a lungul vieții. Să cunoască diferite teorii privind dezvoltarea umană. Să discute pe marginea ideilor fundamentale din abordările teoretice ale dezvoltării umane. Să caracterizeze principale etape de dezvoltare.</p>
Finalități de studii
<p>Precizarea sarcinilor și specificul psihologiei dezvoltării în raport cu alte ramuri ale psihologiei sau față de alte domenii științifice. Identificarea și ilustrarea tipurilor de cunoștințe utilizate de psihologii dezvoltării, principalele repere teoretice și metodologice caracteristice autorilor prezenți. Definirea principalelor arii, niveluri explicative și conceptele cheie ale teoriilor dezvoltării umane. Compararea teoriilor prezentate. Prezentarea și exemplificarea principalelor caracteristici ale dezvoltării ontogenetice. Aplicarea reperelor teoretice achiziționate în rezolvarea unor exerciții și situații problematice.</p>
Precondiții
<p>Înșușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor Introducere în psihologie și Psihologia personalității.</p>
Unități de curs

- Tema 1. Incursiuni în psihologia dezvoltării
- Tema 2. Repere istorice în apariția și evoluția psihologiei dezvoltării
- Tema 3. Strategiile și metodele de investigare în psihologia dezvoltării
- Tema 4. Premisele, condițiile și forțele motrice ale dezvoltării psihice și formării personalității
- Tema 5. Teoriile dezvoltării umane
- Tema 6. Teoria dezvoltării psihosexuale. Sigmund Freud
- Tema 7. Teoria maturizării. Arnold Gessel
- Tema 8. Teoria socioculturală a dezvoltării. Lev Vîgotski
- Tema 9. Teoria dezvoltării cognitive. Jean Piaget
- Tema 10. Teoria dezvoltării judecății morale. Lawrence Kohlberg
- Tema 11. Etapele dezvoltării cognitive. Jerome Bruner
- Tema 12. Teoria dezvoltării persoanei. Henri Wallon. Rene Zazzo
- Tema 13. Ciclurile vieții umane. Charlotte Buhler
- Tema 14. Teoria dezvoltării psihosociale. Erik Erikson
- Tema 15. Teoria formării pe etape a acțiunilor intelectuale. Piotr Galperin
- Tema 16. Teoria atașamentului. John Bowlby
- Tema 17. Pruncia
- Tema 18. Copilăria mică
- Tema 19. Preșcolăritatea
- Tema 20. Mica școlaritate
- Tema 21. Preadolescența
- Tema 22. Adolescența

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri, seminare) sunt utilizate următoarele strategii: expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, discuția panel, dialogul euristic, rezolvarea de situații problematice, dezbateră, simulări, activități pe microgrupuri, grupuri de discuții, proiecte de cercetare, analiza SWOT, brainstormingul, masa rotundă.

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, eseurilor, referatelor, proiectelor, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs și evaluarea portofoliilor de semestru.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Crețu T. Psihologia vârstelor. ed. a III-a rev. și ad. Iași: Polirom, 2009. 392 p.
2. Golu F. Psihologia dezvoltării umane. București: Universitară, 2010. 315 p.
3. Harwood R., Miller S., Vasta R. Psihologia copilului. tr. de I. Manole, I. Avădănei, I. Aneci. Iași: Polirom, 2010. 944 p
4. Racu I., Racu Iu. Psihologia dezvoltării: manual. Chișinău: UPS „Ion Creangă”. 2007. 257 p.
5. Racu Iu. Teorii psihologice ale dezvoltării: suport de curs. Chișinău: Totex-Lux. SRL. 2013. 84 p.
6. Абрамова Г. Возрастная психология. 6–е изд. Москва: Академический Проект, 2006. 702 с.

Opțională:

1. Birch A. Psihologia dezvoltării. tr. de L. Băiceanu. București: Tehnica, 2000. 311 p.
2. Muntean A. Psihologia dezvoltării umane. ed. a II-a rev. și ad. Iași: Polirom, 2006. 464 p.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

3. Piaget J. Psihologia inteligenței. tr. de D. Răutu. Chișinău: Cartier, 2008. 204 p.
4. Sion G. Psihologia vârstelor. ed. a 4-a. București: Fundației România de Mâine, 2007. 256 p.
5. Крайг Г., Бокун Д. Психология развития. Пер с англ. Т. Прохоренко. 9-е изд. Санкт-Петербург: Питер, 2005. 940 с.
6. Bee H., Boyd D. The Developing Child., 11th ed., New York: Harper Collins, 2006. 608 p

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Psihopedagogia educației
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și PPS, catedra Psihologie
Titular de curs	Chirev Larisa
Cadre didactice implicate	
e-mail	larisa502@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.014	5	2	3	150/68	75/34	75/34

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul are un caracter teoretico-aplicativ și contribuie la formarea competențelor teoretice și abilităților practice necesare viitorului specialist, precum viitorilor părinți. La seminare studenții vor avea posibilitatea să exerseze aceste abilități.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
Definirea conceptelor cheie ale cursului: disciplinare, reziliență emoțională, atașament, reactivitatea emoțională, comportament problematic Identificarea strategiilor prin care învață copilul Argumentarea impactului convingerilor parentale asupra comportamentului copilului Descrierea tehnicilor de consolidare a comportamentelor copilului Elaborarea recomandărilor pentru combaterea comportamentelor problematice Identificarea determinantelor eficienței unui profesor Aplicarea tehnicilor de stimulare a autocunoașterii și a competențelor sociale la elevi
Finalități de studii
Vor argumenta rolul psihopedagogiei educației în contextul științelor psihologice și științelor educației Vor enumera și explica strategiile prin care învață copilul Vor formula recomandări referitor la disciplinarea copilului pentru părinții copiilor de diferite vârste Vor elabora portretul unui profesor eficient Vor argumenta determinantele calității relației profesor-elev Vor enumera și explica modalitățile de stimulare a autocunoașterii și a competențelor sociale a elevilor
Precondiții
Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, a personalității și dezvoltării.
Unități de curs
Tema 1. Psihologia educației în contextul științelor psihologice și al științelor educației Tema 2. Disciplinarea copilului de vârstă preșcolară Tema 3. Dezvoltarea la părinții preșcolărilor a abilităților parentale de disciplinare pozitivă Tema 4. Dezvoltarea la părinții școlărilor a abilităților parentale de disciplinare pozitivă Tema 5. Dezvoltarea la părinții adolescenților a abilităților parentale de disciplinare pozitivă Tema 6. Rolul profesorului în eficientizarea procesului educativ Tema 7. Aspecte psihologice și psihosociale ale vieții școlare

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunerea, demonstrarea, discuții, studii de caz, analiza filmelor, lucru în grup.

Strategii de evaluare

Evaluări curente: răspuns oral la seminare, lucrări de control.

Evaluarea finală: test

Bibliografie

Obligatorie:

1. Badea E. Psihologia educației Școlare. București: Editura Orion, 2001
2. Băban A. Consiliere educațională. Cluj-Napoca: Psinet, 2003
3. Crețu T. Psihologia educației. București: Editura Credis, 2004
4. Petrovai D. Vîrsta preșcolară: ghid pentru părinți. București: Speed Promotion, 2008
5. Petrovai D. Vîrsta școlară: ghid pentru părinți. București: Speed Promotion, 2008
6. Petrovai D. Preadolescența și adolescența: ghid pentru părinți. București: Speed Promotion, 2008

Opțională:

7. Cosma T. Ședințele cu părinții în gimnaziu. Idei suport pentru diriginți. Iași: Polirom, 2008
8. Faber A., Mazlish E. Cum să-i ascuți pe adolescenți și cum să te faci ascultat. București: Curtea Veche, 2007
9. Stănculescu E. Psihologia educației de la teorie la practică. București: Editura Universitară, 2008

Anul II, semestrul 4

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia pedagogică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială / Psihologie
Titular de curs	Elena Loși, conf.univ., dr.
Cadre didactice implicate	
e-mail	lenadonica@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O019	5	II	IV	150/68	75/34	75/34

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul oferă cunoștințe privind aspecte importante ale procesului instructiv-educativ: problematica psihologiei învățării și educației, tendințele generale confirmate în ultimele decenii, la nivel metodologic și practic, referitoare la proiectarea, realizarea și dezvoltarea activității de formare – dezvoltare a personalității mecanisme învățării și condițiile în care se produce învățarea, tipurile și formele de învățare, strategiile eficiente de învățare, dificultățile de învățare. Acest curs va contribui la formarea abilităților de diagnosticare a dificultăților și erorilor în educație, dezvoltarea abilităților de lansare a sugestiilor și strategiilor de natură psihologică privind reeducarea și autoeducarea, formarea unei atitudini profesioniste față de diverse contexte educaționale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoașterea conceptelor de bază ale cursului: învățare, educație, predare, instruire, autoinstruire etc.;

Cunoașterea și interpretarea teoriilor clasice și moderne ale învățării, cu aplicații în practica educațională curentă;

Înșușirea și analiza mecanismelor învățării și a condițiilor în care se produce învățarea, motivația și performanța ei în școală, creativitatea și stimularea factorilor creativi, grupul școlar în calitate de mediu psihogen, personalitatea profesorului și profilurile posibile, comunicarea și eficientizarea relaționării didactice;

Distingerea mecanismelor și legăturilor de învățare eficientă.

Identificarea modalităților prin care școala poate să realizeze educația pentru succes a subiecților educaționali;

Determinarea legilor și principiilor învățării ce reies din teoriile clasice și moderne ale învățării;

Rezolvarea situațiilor problematice în instruire prin prisma teoriilor studiate;

Selectarea/combinarea strategiilor moderne de învățare;

- Obținerea abilităților de analiză psihologică a activităților educaționale;
- Estimarea principalelor motive de învățare a subiecților educaționali;
- Recomandarea sugestiilor privind organizarea unei învățări eficiente și aplicarea strategiilor educaționale corespunzătoare;
- Identificarea condițiilor în care apar dificultățile de învățare și elaborarea strategiilor de depășire.

Finalități de studii

- Să cunoască conceptele de bază ale cursului: învățare, educație, predare, instruire, autoinstruire etc.;
- Să cunoască și să interpreteze teoriile clasice și moderne ale învățării, cu aplicații în practica educațională curentă, mecanismele învățării și a condițiilor în care se produce învățarea, motivația și performanța ei în școală, creativitatea

și stimularea factorilor creativi, grupul școlar în calitate de mediu psihogen, personalitatea profesorului și profilurile posibile, comunicarea și eficientizarea relaționării didactice;

- Să identifice modalitățile prin care școala poate să realizeze educația pentru succes a subiecților educaționali;
- Să determine legile și principiile învățării ce reies din teoriile clasice și moderne ale învățării;
- Să selecteze strategiile moderne de învățare;
- Să obțină abilități de analiză psihologică a activităților educaționale și să estimeze principalele motive de învățare a subiecților educaționali;
- Să recomande sugestii privind organizarea unei învățări eficiente și să aplice strategii educaționale corespunzătoare;
- Să identifice condițiile în care apar dificultățile de învățare și să elaboreze strategii de depășire.

Precondiții

Însușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor Introducere în psihologie, Psihologia personalității, Psihologia dezvoltării.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducere în psihologia pedagogică

Obiectul de studiu, metodele și sarcinile psihologiei pedagogice. Locul psihologiei pedagogice în sistemul științelor psihologice. Legătura dintre psihologia pedagogică și pedagogie.

Bazele metodologice ale psihologiei pedagogice. Condiționarea social – istorică a dezvoltării psihice a omului în procesul învățării.

Conceptele de bază a psihologiei pedagogice: învățarea, educația, dezvoltarea, instruire, însușire, activitatea de învățare productivă și reproductivă. Cunoștințe, priceperi, deprinderi. Situația socială de dezvoltare a personalității în procesul învățării. Criteriile învățării efective. Definierea și corelarea acestor concepte.

Miturile psihologiei pedagogice.

Istoria științei

Caracteristica metodelor psihologiei pedagogice. Schimbarea istorică a metodelor de studiere a dezvoltării psihice în procesul însușirii experienței sociale. Dezvoltarea principiilor și tehnologiei, experimentului formativ. Metodele diagnostice și terapeutice în psihologia pedagogică.

Tema 2. Teoriile clasice a învățării

Prezentarea generală a teoriilor învățării.

Abordările alternative în studierea legilor însușirii experienței sociale. Nivelurile de elaborare a teoriilor (L. Itelson). Funcțiile teoriilor învățării.

Teoria condiționării clasice (I. Pavlov, N. Miller). Învățarea ca proces de formare a reflexelor condiționate. Fundamentarea fiziologică.

Teoria gestaltistă a învățării (Köhler, Koffka). Procesul învățării ca o structuralizare a câmpului perceptiv în anumite configurații.

Teoria behavioristă a învățării (Watson, Thorndike). Legea efectului. Suportul experimental a acestor teorii.

Tema 3. Teoriile moderne ale învățării

Teoria psihogenezei operațiilor intelectuale. (J. Piaget). Asimilarea și acomodarea. Fazele evoluției inteligenței. Teoria instruirii și dezvoltării (L. Vâgotskii).

Strategia de organizare a procesului învățării și etapele formării acțiunilor mintale. Concepția formării acțiunilor mintale (P. Galperin). Conceptul de tipurile de instruire. Criteriile de clasificare.

Teoria învățării cumulativ – ierarhice (R. Gagné). Tipurile de învățare: învățarea semnalelor, învățarea S → R, înlănțuire, asociație verbală, învățare prin discriminare, însușirea de noțiuni, învățarea de reguli, rezolvarea de probleme. Transferul pozitiv vertical.

Teoria învățării depline (Carroll, Bloom, Block). Timpul acordat învățării. Timpul folosit, timpul necesar. Condițiile interne și externe ale reușitei școlare. Microgrupurile cooperative. Evaluarea formativă.

Teoria genetic – cognitivă și structurală a învățării (J. Bruner). Modalitatea activă, reprezentativ – imaginativă (iconică) și simbolică în însușirea cunoștințelor.

Efectivitatea comparativă a abordărilor conceptuale moderne în problema dezvoltării cognitive în procesul învățării. Aportul concepțiilor lui J. Piaget, B. Schiner, J. Bruner, S. Peipert, P. Galperin, M. Talizina, B. Davidov, D. Elconin în rezolvarea problemelor interrelației învățării și dezvoltării.

Noua paradigmă de studiere a dezvoltării cognitive în procesul învățării.

Tema 4. Activitatea de învățare: nivel macropsihologic

Abordările psihologice a activității de învățare (Piaget, Bruner, Gagné, Rubiņstein, Mencinskaia, Itelson) și neajunsurile de bază. Conținutul însușirii ca mijloc al activității de învățare.

Secvențele activității de învățare la nivel macropsihologic. Aprecierea nivelului de formare a activității de învățare (T. Repkin, E. Zaica)

Tema 5. Motivația învățării ca structură de personalitate ce declanșează actele învățării

Conceptul de motivație școlară. Motivele de bază ale învățării: interesul cognitiv, motivul autoactualizării, motivul afilierii, sentimentul datoriei, motivul notei, motivul autoafirmării etc.

Formele de manifestare a motivelor. Funcțiile motivelor. Motive intrinseci și extrinseci.

Demotivație școlară. Căile și strategiile de motivare a elevului. (A. K. Marcova, L. D. Mitina, I. C. Orlov). Dezvoltarea motivelor activității școlare. Modalitățile de diagnosticare a motivației școlare. Satelizarea / nonsatelizarea elevului și motivația învățării. (E. Fromm)

Tema 6 Obiectivele activității de învățare

Obiectivele activității de învățare.

Clasificarea obiectivelor învățării. Taxonomia obiectivelor învățării (J. Bloom)

Tema7 Proiectarea și realizarea activității de învățare

Proiectarea activității de învățare, faza de realizare a activității de învățare, evaluarea activității de învățare și a rezultatelor ei. Ce înseamnă un proiect didactic? Cum se elaborează? Cerințele activității de învățare. Formarea conceptelor prin învățarea școlară. Strategia deductivă și inductivă de formare a noțiunilor.

Învățarea priceperilor. Formarea deprinderilor și obișnuințelor prin învățare.

Tema 8. Factorii activității de învățare

Structurile psihice implicate în realizarea actelor învățării și în producerea efectelor învățării.

Factorii cognitivi: senzațiile, percepțiile, memoria, gândirea, imaginația și implicarea lor în procesul învățării. Rolul înțelegerii în procesul învățării.

Imaginația reproductivă și creatoare în procesul de învățare.

Factorii noncognitivi. Învățarea și anxietate. Impactul ei asupra învățării și asupra personalității elevului.

Eficientizarea învățării.

Tema9. Problematika generală a educației. Bazele psihologice ale educației. Metodele de studiu

Psihologia educației ca știință psihopedagogică. Obiectivele, obiectului de studiu și metodele psihologiei educației. Educația în lumea contemporană. Tendințe și orientări.

Conținuturile generale ale educației. Educația morală

Educația intelectuală

Educația tehnologică

Educația estetică

Educația psihofizică

Educația familială

Educația formală, nonformală și informală.

Mecanismele psihologice ale educației.

Tema10. Caracteristica perioadelor de vârstă în context educațional

Profilul psihologic al vârstei preșcolare, școlare mici, preadolescente și adolescente.

Caracteristica preșcolarului în context educațional

Caracteristica școlarului mic în context educațional

Caracteristica preadolescentului în context educațional

Caracteristica adolescentului în context educațional.

Identificarea problemelor educaționale la diferite etape de dezvoltare și studierea strategiilor educaționale eficiente.

Comunicarea – modalități de interacțiune psihosocială. Comunicativitatea ca aptitudine didactică.

Tema11. Finalitățile educației

Definirea și analiza conceptului de finalitate a educației.

Criterii de clasificare a finalităților educației.

Finalitățile sistemului de educație.

Finalitățile procesului de învățământ.

Un model al finalităților educației.

Tema12. Direcții de evoluție a educației. Educația permanentă

Conceptul de educație permanentă.

Realizarea educației permanente.

Tema13. Psihologia autoeducației

Conceptul de autoeducație. Mecanismele psihologice ale educației.

Realizarea autoeducației.

Autoeducația și autocunoașterea.

Condiții și procese de autoeducație. Metodele de autocontrol în autoeducație. Autosugestia și rolul ei în autoeducație.

Tema14. Violența în mediul școlar

Violența și agresivitatea. Delimitări conceptuale.

Tipologia comportamentului agresiv.

Violența în mediul școlar. Cauzele violenței în mediul școlar.

Școala ca sursă a violenței.

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, comunicărilor, eseurilor, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs și evaluarea portofoliilor de semestru.

Nota finală se constituie din următoarele componente:

60% – Evaluările curente compuse din lucrări scrise, răspunsuri orale, participări active la ore și evaluarea lucrului individual

40% – Testul final

Bibliografie

Obligatorie:

- Băban A. Consiliere educațională, Cluj-Napoca, 2001
- Dragu A., Cristea, S. Psihologie și pedagogie școlară. Ovidius University Press, Constanța, 2002

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

- Cosmovici A., Iacob L. Psihologie școlară. Ed. Polirom, Iași, 1999
- Golu P., Golu I. Psihologie educațională. Ed. Miron, București, 2003
- Drăgan I. Psihologia învățării. Timișoara, 1997
- Racu Ig., Perjan C., Bolboceanu A., ș.a. Psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică. Chișinău, 2007
- Jinga I., Negreț I. Învățarea eficientă. București, 1994
- Sălăvăstru D. Psihologia educației. Iași, 2004
- Loșii E. Psihologia educației. Chișinău: CEP USM, 2014, 204 p. ISBN 978-9975-71-507-2.

Opțională:

- Albu G. O psihologie a educației. Ed. Institutul European, Iași, 2005
- Crahay M. Psihologia educației. Ed. Trei, București, 2009
- Drapeau Ch. Învăță cum să înveți repede. Tehnici de învățare accelerată. Ed. Teora, București, 2000
- Druță M. Psihologia educației. Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2000
- Dumitru I. Al. Psihologia educației. Ed. Mirton, Timișoara, 2001
- Pânișoară I. Comunicarea eficientă. Ed. a III-a., Ed. Polirom, Iași, 2006
- Petrescu P. Psihologie și educație. Ed. Eurostampa, Timișoara, 2007
- Petty G. Profesorul azi. Ed. Atelier didactic, București, 2007
- Sălăvăstru D. Psihologia educației, Ed. Polirom, Iași, 2004
- Gavreliuc D, Gavreliuc A. Școală și schimbare socială. Editura Universității de Vest, 2012
- Joița E. Management educațional. Profesorul manager: roluri și metodologie. Ed. Polirom, Iași, 2000
- Linksman R. Învățarea rapidă, Ed. Teora, București, 2000
- Vrabie D., Știr C. Psihologia educației. Ed. Fundației Universitare "Dunărea de Jos", Galați, 2004
- Focșa-Semionov S. Învățarea academică independentă și autoreglată. CEP USM, Chișinău, 2009

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihodiagnoza și statistica psihologică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Catedra de psihologie
Titular de curs	Igor Racu
Cadre didactice implicate	
e-mail	iracu64@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
s.03.o.019	6	2	IV	180/72	90/36	90/36

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina psihologia dezvoltării face parte din pachetul de discipline fundamentale la specializarea psihologie din cadrul Facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială din Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. Cursul continuă familiarizarea studenților cu problematica organizării și realizării cercetării psihologice, psihopedagogice, activitatea psihodiagnostică a psihologului, instrumentele de evaluare și măsurare, testele psihologice etc. Cursul contribuie la formarea de competențe cognitive de analiză, aplicare a cunoștințelor teoretice și practice privind instrumentarul psihodiagnostic de lucru al psihologului, efectuarea psihodiagnozei inteligenței, aptitudinilor, personalității, reușitei, elaborarea și administrarea testelor psihologice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Cognitive:** să cunoască problema metodologiei de cercetare în știința psihologică, teoriile și conceptele cu referință la teste, elaborarea, administrarea și interpretarea lor; să cunoască procedurile de prelucrare statistică a rezultatelor obținute prin administrarea și interpretarea acestora.
- **de aplicare:** aplicarea testelor psihologice, a testelor statistice de prelucrare a datelor, a coeficienților de corelație, stabilirea diagnozei psihologice.
- **de integrare:** formarea conceptului general de activitate practică, activitate de diagnostic inclusiv cu alte discipline din planul de studii, precum ar fi: cercetologia, psihologia dezvoltării, psihologia generală etc.
- **de învățare:** autoevaluarea performanțelor personale de cunoaștere, etc.

Finalități de studii

Să cunoască metodologia cercetării psihopedagogice;
Să înțeleagă etapele desfășurării experimentului psihologic și pedagogic;
Să fie capabili să analizeze și să explice rezultatele cantitative obținute în cercetarea psihopedagogică;
Să identifice și să explice problemele ce apar în procesul organizării, realizării cercetării psihopedagogice;
Să cunoască și să poată aplica diferite procedee de prelucrare statistică a rezultatelor experimentale;
Să cunoască grupele de bază de teste, cerințele față de administrarea și interpretarea rezultatelor;
Să fie capabil să organizeze, să efectueze diferite cercetări psihopedagogice; etc.

Precondiții

Înșușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor: Introducere în psihologie, Psihologia generală, psihologia dezvoltării, Psihologia personalității, cercetologia ș.a.

Unități de curs

Obiectul și bazele psihodiagnozei ca știință. Istoria apariției și dezvoltării testării psihologice. Funcțiile psihodiagnozei. Natura testelor psihologice și aplicarea lor. Metoda experimentală în psihologie. Organizarea colecției de date. Indicii statistici. Inferența statistică. Studiul corelației. Metode neparametrice. Elaborarea și administrarea probelor psihologice. Teste de inteligență. Teste de personalitate. Teste de aptitudini. Teste de reușită.

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri, seminare) sunt utilizate următoarele strategii: expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, dialogul euristic, rezolvarea de situații problematice și probleme, exerciții de prelucrare statistica a rezultatelor, exerciții de calcul al corelației, dezbaterea, grupuri de discuții, referate, proiecte de cercetare, ș.a.

Strategii de evaluare

Evaluarea prevede 2 testări, referate, răspunsuri la seminare, lucrul individual, etc.

60% - activitățile de învățare și abilitățile formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii, etc.

40 % - răspunsul studenților la examene.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Albu, M. Metode și instrumente de evaluare în psihologie. Cluj-Napoca, 2000.
2. Mitrofan, N. Testarea psihologică. Aspecte teoretice și practice. Iași, 2009
3. Minulescu, M. Teorie și practică în psihodiagnostic. București, 2003.
5. Racu, I. Psihodiagnoza. Statistica psihologică. Chișinău, 2005.

Opțională:

1. Bodo, V. Testele de inteligență. Cluj-Napoca, 2005.
2. Clinciu, I.A. Psihodiagnostic. Brașov, 2005.
3. Psihologhicescaia diagnostica. Pod red. K.Gurevicea, M., 1997
4. Minulescu, M. Psihodiagnoza modernă. Chestionarele de personalitate. București, 2004.
5. Mitrofan, N., Mitrofan, L. Testarea psihologică. Inteligență și aptitudini. Iași, 2005.
6. Анастازی, А. Психологическое тестирование. В.2-х ТТ. М., 1982
7. Бурлачук, Л.Ф. Психодиагностика. Питер, 2008.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihoprofilaxia și Psihocorecția
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială, Psihologie
Titular de curs	Pletnirov Olesea
Cadre didactice implicate	
e-mail	olessyav@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.020	6	2	4	180/72	90/36	90/36

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Psihologul practic este specialistul care are menirea și responsabilitatea de a iniția un program de activități corecte, bazate pe dezvoltarea pozitivă personală, educațională și socială a fiecărui individ. Psihologul școlar din instituțiile de învățământ preuniversitar realizează următoarele direcții de activitate: psihoprofilaxia, psihodiagnoza, psihocorecția și consilierea psihologică.

Cursul de Psihoprofilaxie și Psihocorecție include două dintre aceste direcții de activitate a psihologului practic. Importanța cursului este una incontestabilă, așa cum studenții facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Catedra Psihologie își propun ca la finele studiilor să devină psihologi în mare măsură practicieni. La acest curs ei reușesc să însușească atât, un sistem de măsuri de prevenire a tulburărilor în dezvoltarea psihică și a personalității și de creare a condițiilor psihologice, favorabile pentru dezvoltare cât și, un ansamblul de proceduri și metode de influență asupra comportamentului oamenilor și corecția conduitei lor.

Acest curs este logic poziționat în ciclul disciplinelor deoarece pentru o asimilare eficientă a materiei acestui curs este nevoie ca studentul să fi studiat în anii precedenți, cursuri fundamentale cum ar fi: Psihologia personalității, Psihologia Dezvoltării, Psihologia Educațională, Cercetologie etc., asta pentru că cunoștințele obținute la cursurile de bază oferă posibilitate studenților să posede un set de abilități practice și teoretice ce îi va ajuta la asimilarea mai rapidă, utilă și conștientă a materiei de la cursul de Psihoprofilaxie și Psihocorecție.

Cursul de Psihoprofilaxie și Psihocorecție este necesar viitorilor psihologi pentru ași putea nemijlocit exercita sarcinile funcției de psiholog. Materia studiată e organizată astfel încât ei să posede la finele cursului atât cunoștințe teoretice, dar și abilități practice testate la seminarele de psihoprofilaxie și psihocorecție.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Formarea competențelor de cunoaștere și înțelegere a principalelor paradigme contemporane privind psihoprofilaxia și psihocorecția ca direcții de activitate a psihologului practic;
- Cunoașterea obiectivelor și conținutului cursului Psihoprofilaxie și Psihocorecție;
- Formarea deprinderilor de alegere a metodelor de corecție, adecvate tipurilor de probleme de ordin psihologic cu care se confruntă oamenii;
- Studierea principalelor abordări teoretice și tipurilor de corecție;
- Studierea conținutului de bază al activității de psihoprofilaxie.

Finalități de studii

- Să cunoască conceptele de bază ale psihoprofilaxiei;
- Să cunoască elementele teoretice, dar și proceduri și metode practice ale psihocorecției,
- Să distingă principalele probleme ale dezvoltării psihice și a personalității copilului și posibilitățile de soluționare ale lor;
- Să descrie legitățile dezvoltării psihice și pe baza lor să interpreteze diferite fenomene psihice;
- Să determine principiile de lucru a psihocorecției;
- Să descrie sarcinile psihologului la fiecare dintre cele trei nivele ale psihoprofilaxiei;
- Să fie capabile de a determina cauza unei probleme de ordin psihologic;
- Să aplice principiile de organizare a activităților de psihoprofilaxie și psihocorecție în cazul diferitor probleme psihice
- Să proiecteze programe corecționale și psihoprofilactice;
- Să estimeze eficiența utilizării unei sau altei tehnici sau metodă de influență psihologică;
- Să prognozeze rezultatul activităților corecționale.

Precondiții

Ca precondiție a cursului de psihologie a motivației sunt câteva cursuri introductive în știința psihologică cum ar fi: Psihologia Generală, Psihologia Personalității, Psihologia Dezvoltării, Psihologia Educațională, Psihodiagnostică, etc., care vin cu informații utile în formarea studenților ca specialiști și îi pregătesc pentru acumularea eficientă a materialului de la cursurile din anii finali de studii inclusiv și cursul de psihoprofilaxie și psihocorecție.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Incursiune în direcțiile de activitate a psihologului practic.

Privire retrospectivă asupra evoluției psihologiei ca știință
Principii, conținut și modalități de organizare a serviciului psihologic

Tema 2. Repere istorice în apariția și evoluția psihoprofilaxiei și psihocorecției ca direcții de activitate a psihologului școlar

Serviciul psihologic școlar în diverse țări ale lumii
Componentele adaptării școlare
Câmpul de intervenție al psihologului școlar

Tema 3. Definierea Psihoprofilaxiei ca știință. Scopul și sarcinile.

Noțiuni generale despre psihoprofilaxie
Scopul și sarcinile psihoprofilaxiei
Nivele psihoprofilaxiei

Tema 4. Conținutul activității de psihoprofilaxie.

Programele dezvoltative, rolul lor în psihoprofilaxie.
Importanța calității interrelațiilor între actorii actului instructiv

Tema 5. Consiliul psihologo-pedagogic.

Definierea consiliului
Sarcinile și obiectivele psihologului în consiliul psihologo-pedagogic
Forma de prezentare a informației la consiliul psihologo-pedagogic

Tema 6. Lecțiile cu conținut psihologic.

Descrierea conceptului de lecție cu conținut psihologic
Condițiile în elaborarea unui plan tematic a lecțiilor cu conținut psihologic
Metodica organizării și realizării lecțiilor cu conținut psihologic

Tema 7. Scopul, sarcinile și formele psihocorecției

Definirea psihocorecției
Formularea scopului
Sarcinile psihocorecției
Formele psihocorecției

Tema 8. Particularitățile elaborării programelor corecționale

Descrierea celor 4 blocuri a psogramei corecționale
Principiile de elaborare a psogramei corecționale
Tipurile de programe corecționale

Tema9. Psihocorecția individuală.

Definirea conceptului
Condițiile pentru realizarea psihocorecției individuale
Metodele principale de influența psihocorecțională individuală
Etapele psihocorecției individuale

Tema10. Psihocorecția de grup.

Evoluția istorică a metodei corecționale de grup
Scopurile psihocorecției de grup
Mecanismele de influență corecțională de grup
Durata activității de grup

Tema11. Grupul de training.

Istoria creării grupelor de training
Training-ul social psihologic ca procedeu de corecție
Etapele unei ocupații a TSP
Exerciții folosite în TSP
Tipurile trainingurilor comunicative

Tema 12. Psihocorecția dezvoltării intelectuale, anxietății.

Definirea anxietății școlare
Metode și tehnici de corecție a anxietății școlare

Tema 13. Psihocorecția copiilor cu intervenție social-pedagogică insuficientă.

Particularități de personalitate a copiilor cu intervenție social-pedagogică insuficientă
Etapele programei de corecție a copiilor cu intervenție social-pedagogică insuficientă

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă conține 2 testări, lucrări de control în fiecare grupă academică.

60% - activitățile de învățare și abilitățile formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, eseuri, răspunsuri la seminarii, etc.

Evaluarea finală este în formă de examen, conținutul căruia are forma unui test decimologic.

40 % - răspunsul studenților scris la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cosmovici A. Psihologie generală. Polirom, Iași 1996.
2. Vîrlan Maria, Direcțiile de activitate ale psihologului școlar, Chișinău, 2005.
3. Дубровина И.В. Рабочая книга школьного психолога. М. 1991.

Opțională:

1. Тихомирова Л.Ф. Развитие познавательных способностей детей. Ярославль. 1997.
2. Развивающие и коррекционная работа школьного психолога. М.1993.
3. Козлов Н. Лучшие психологические игры и упражнения. Екатеринбург, 1994.

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologie socială
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Catedra Psihologie
Titular de curs	Carolina Perjan conf.dr
Cadre didactice implicate	
e-mail	carolina_perjan@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.03.O.018	4	II	IV	120/48	60/24	60/24

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de psihologia socială constituie un component de bază de pregătire a psihologilor profesioniști. Psihologia socială are menirea să completeze și să dezvolte cunoștințele studenților despre particularitățile psihice ale omului ca ființă social-culturală și cauzele comportamentului individual în situații sociale, impactul social asupra comportamentului individual în situații sociale, modul în care contextul social modifică în fapt percepția, memoria, gândirea, viața afectivă, relațiile interpersonale și aportul personal în inițierea unor fapte sociale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

Studentu la fi capabil:

- să distinga strategii, tehnici de diagnosticare a imaginii de sine, a atitudinilor, valorilor;
- să distingă categoriile de bază în psihologia socială;
- să identifice și să cunoască specificul psihologie sociale în soluționarea problemelor metodologice ale cercetării;
- să determine specificul mecanismelor de comunicare;

La nivel de aplicare:

- să stabilească legături între scopuri, obiective finalități, în actul relațiilor interpersonale și comunicarea;
- să aplice metode și metodici în scopul diagnosticării caracteristicilor psihosociale ale personalității;
- să clasifice instrumentariul diagnostic în dependență de problema social-psihologică;

La nivel de integrare:

- să elaboreze și să aplice training social-psihologic cu scopul formării calităților social psihologice a personalității;
- să evalueze valoarea practică a studiului reprezentărilor sociale;
- să determine obiectivele și conținutul psihologiei sociale ca știință;
- să distinga strategii, tehnici de diagnosticare a imaginii de sine, a atitudinilor, valorilor;
- să distingă categoriile de bază în psihologia socială;
- să identifice și să cunoască specificul psihologie sociale în soluționarea problemelor metodologice ale cercetării;

- să determine specificul mecanismelor de comunicare;

La nivel de aplicare:

- să stabilească legături între scopuri, obiective finalități, în actul relațiilor interpersonale și comunicarea;
- să aplice metode și metodici în scopul diagnosticării caracteristicilor psihosociale ale personalității;
- să clasifice instrumentariul diagnostic în dependență de problema social-psihologică;

La nivel de integrare:

- să elaboreze și să aplice training social-psihologic cu scopul formării calităților social psihologice a personalității;
- să evalueze valoarea practică a studiului reprezentărilor sociale;

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- Să stabilească legături între scopuri, obiective finalități, în actul relațiilor interpersonale și comunicarea;
- Să aplice metode și metodici în scopul diagnosticării caracteristicilor psihosociale ale personalității;
- Să clasifice instrumentariul diagnostic în dependență de problema social-psihologică;
- Să determine specificul mecanismelor de comunicare;
- Să distinga strategii, tehnici de diagnosticare a imaginii de sine, a atitudinilor, valorilor.
- Să elaboreze și să aplice training social-psihologic cu scopul formării calităților social psihologice a personalității;
- Să evalueze valoarea practică a studiului reprezentărilor sociale;
- Să evalueze eficiența mecanismelor interne și externe de reglare a comportamentului psihosocial.

Precondiții

Pentru studierea cursului Psihologia socială studentul are nevoie de cunoștințe în domeniul psihologiei generale, psihologiei personalității, psihologiei dezvoltării, psihologiei limbajului.

Unități de curs

Tema I. Istoricul constituirii psihologiei sociale ca știință.

Tema II. Obiectul de studii al psihologiei sociale.

Tema III. Imaginea de sine și percepția socială

Tema IV. Montajul social și atitudinile

Tema V. Grupul ca formațiune psihosociologică.

Tema VI. Fenomenul atribuirii.

Tema VII. Metodologia și metodele cercetării social-psihologice.

Tema VIII. Conceptul de comunicare. Comunicarea în sistemul de relații sociale și interpersonale.

Tema IX. Reprzentările sociale.

Tema X. Problema personalității în psihologia socială

Strategii de predare și învățare

Dezbateri academice, problematizarea, lucrul în grup, analiza strategică etc.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test și portofoliu. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Psihologia socială. Crestomație. Adrian Neculau., Iași., 1998.
2. Manual de psihologie socială Boia, M Iași, Polirom, 2003
3. Psihologia socială a relațiilor cu ceilălalt. S. Moscovici., Iași., 1998.
4. A. Neculau. Manual de psihologie socială., Iași., 2003.
5. Ș. Boncu. Psihologia influenței sociale., Iași., 2002.
6. I. Radu. Psihologie socială. Cluj-Napoca, 1994.
7. Eiser J. R. Social Psychologi. Cambridje University. 1986.
8. Г.Андреева. Социальная психология. М., 2000.

Opțională:

1. Chelcea, S. (Manual de psihologie socială, Iași
2. Curelaru, M. Metode și tehnici de cercetare în psihologia socială, Iași, 2003
3. Malim, T. Psihologie socială, București, 2003
4. Zamfir, C. Dimensiuni ale sărăciei, Editura Expert, București, 1995
5. Zamfir, E . Sărăcia - o abordare psihosociologică, în Neculau, A. (1996), coord., Psihologie socială. Aspecte contemporane, Iași, Polirom,
6. Zani, B., Palmolari, A. Manual de psihologia comunității, Iași, 2003
7. И. С. Клещина. Практикум по социальной психологии. Москва, 2008

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL III, semestrul 5

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Optimizarea comportamentului și lucrul cu părinții
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și PPS/ Psihologie
Titular de curs	Pîslari Stela, lector
Cadre didactice implicate	
e-mail	stelaguzun@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.032	4	III	V	120/48	60/24	60/24

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul expune aspectul de aplicare a activității psihologului cu familia. Descrie necesitatea de studierea și dezvoltarea competenței părintelui, optimizând comportamentul de părinți și copii, în scopul creării de condiții optime pentru dezvoltarea deplină a copilului. Acest curs avînd drept obiectiv general formarea la studenți a unui vast orizont de cunoștințe privind relațiile dintre parinti si copii , deasemenea prevede consilierea pentru parinti si copii studiind si conflicte legate de stabilirea si mentinerea unor limite si reguli de disciplina dintre parinti si copiii lor .

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- A înțelege specificul relațiilor părinți-copii, influenței parentale asupra comportamentului copilului și specificului intervenției psihologului;
- A cunoaște modele, direcții teoretice, metodele și tipurile de diagnoză și intervenția în problema optimizării comportamentale și lucrul cu părinții;
- A proiecta și a realiza programe de dezvoltare a competențelor parentale; de optimizare comportamentală.

Finalități de studii

- Să cunoască aspectele de bază ale copiilor cu dificultăți de comportament, reacția tipică a părinților de a copiilor cu dificultăți de comportament, modelul de lucru psihologului cu familia.
- Capacitatea de a realiza un diagnostic și intervenție complexe în cazurile de lucru cu copilul și familia.
- Elaborarea unor programe individuale de intervenție pentru fiecare caz aparte.

Precondiții

Pentru înaltă calitate a stăpânirii materialului a acestui curs de instruire studenții trebuie să posedă cunoștințe în domeniul psihologiei dezvoltării, psihologiei familiei, psihodiagnostic, psihocorecție si consiliere psihologica.

Unități de curs

1. Relații părinți copii din perspectiva istorică.
2. Motivația de a deveni părinte.
3. Tipuri de dominare parentală
4. Relații părinți-copii la vârsta preșcolară
5. Relații părinți-copii la vârsta preadolescentă.
6. Relații părinți –copii la vârsta adolescentă
7. Comunicarea în cadrul familiei
8. Stabilirea regulilor și limitelor
9. Recompensele ca modalitate de motivare a copilului.
10. Abordarea comportamentelor inadecvate.
11. Strategii de dezvoltare a competențelor emoționale și sociale în relații părinți-copii.
12. Consilierea psihologică pentru părinți-copii

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri și seminare) sunt utilizate metode: expunerea, discuții în grup, Braistormingul, discuția Panel, clarificarea conceptuală, rezolvarea de situații problematice.

Strategii de evaluare

Evaluarea finală se va face în formă de examen, conținutul căruia îl va constitui testul docimologic; Itemii testului presupun atit capacitatea de recunoastere și reproducere a cunoștințelor, cit si capacitatea de a elabora anumite răspunsuri în baza informațiilor achiziționate în cadrul cursului.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Mitrofan Io., Mitrofan N., Elemente de psihologie a cuplului, București 1994
2. Ionescu A., psihologia familiei. Normalitate și psihopatologia familială, București 1985
3. Stănculescu E., Sociologia educației familiale, București 1996
4. Эйдемийлер Э., Психотерапия семейных отношений, Москва 1999
5. Сатир В., Как строить себя и свою семью, Москва 1992
- Минухин С, Фишман Ч., Техники семейной терапии, Москва 1998

Opțională:

1. Băban, A. (2003). Consiliere educațională. Psinet, Cluj-Napoca.
2. Carmen Ciofu „Relatia parinti –copii ” .
- 3.Ghid pentru dezvoltarea „Relațiilor sănătoase între părinți și copii”.
- 4..Ghid practic pentru părinți „Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari”.

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Training de parteneriat
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Catedra Psihologie
Titular de curs	Stamatin Otilia, dr. conf. univ.
Cadre didactice implicate	-
e-mail	stamatino@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.025	5	III	V	150/68	75/34	75/34

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Trainingul de comunicare partenerială este considerat de specialiști ca trening de formare a competențelor comunicative universale, care servesc ca parte componentă a oricăror alte treninguri specializate. În acest trening se formează competențele comunicative de bază, gramatica comunicării. Comunicarea interpersonală eficientă constituie o condiție primordială a dezvoltării și prosperării omenirii. În procesul comunicării se realizează schimbul de informație și influența reciprocă, are loc percepția omului de către om și se asigură activitatea în comun. Rolul comunicării parteneriale crește în mod deosebit astăzi când violența în relațiile inter umane i-a dimensiuni alarmante, dramatice și aceasta se întâmplă din cauza că oamenii nu sunt motivați, nu posedă cunoștințele necesare și nu pot soluționa problemele cu care se confruntă respectând principiul egalității psihologice ale persoanelor. Se necesită o pregătire al a unor specialiști în domeniul psihologiei practice care ar face față exigențelor timpului cu privire la modalitățile interacțiunii umane eficiente. Unele aspecte ale comunicării sunt studiate în cursurile ce premerg treninguri de comunicare partenerială, cursurile de psihologia personalității, cursuri de psihologia limbajului, psihologia vârstelor și sociale care au fost deja studiate sau se studiază paralel. Trainingul de comunicare partenerială este mai ales necesar persoanelor care se pregătesc să devină mediatori.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Pe parcursul trainingului studenții:

- Vor conștientiza specificul trainingului de comunicare partenerială (TcP), ce trăsături de personalitate ajută oamenii să comunice partenerial și ce trăsături încurcă la stabilirea relației parteneriale;
- Vor cunoaște strategiile posibile de comportament în situații de conflict și vor înțelege scopurile fiecărei

- strategii și condițiile în care ele ar putea contribui la colaborarea dintre oameni;
- Vor însuși mecanismele și procedeele de stabilire și menținere a contactului, de corecție a relațiilor;
  - Vor cunoaște etapele unei convorbiri și a unei discuții;
  - Vor dezvolta aptitudinile perceptive, priceperea de a înțelege alți oameni, de a iniția și menține o convorbire de a finisa convorbirea în așa mod ca ea să aibă continuitate, să păstreze continuitatea relației;
  - Va înțelege ce înseamnă „feedback” într-o convorbire și de ce este el necesar;
  - Care sunt barierele în comunicarea partenerială și de ce au loc neînțelegerile;
  - Ce se întâmplă cu informația în procesul transmiterii ei;
  - Ce contribuie la perceperea adecvată și înțelegerea partenerului, și la autopercepția veritabilă;
  - Cum să ne exprimăm viziunile specifice ce nu corespund cu a partenerului, cum să verbalizăm sentimentele fără a-l afecta pe partener și a-l stimula să ne asculte, să audă, să analizeze cele auzite, să înțeleagă și să accepte poziția noastră;
  - Să-și poată expune corect dorințele, rugămințile, sentimentele;
  - Să înțeleagă stările sufletești;
  - Să poată comunica fără a face aprecieri la adresa partenerului, fără a utiliza „tu mesaje”;
  - Să-și poată exprima și argumenta viziunile proprii;
  - Să poată face o comunicare în fața partenerilor, să-și expună modul cum percepe lucrurile, propria poziție respectând relațiile subiect-subiect;
  - Să poată organiza o discuție în grup ce ar conduce la elaborarea unei decizii optime, acceptată de toți partenerii;
  - Dezvoltarea aptitudinilor de percepere a semnalelor: verbale (limbajul verbal (oral și scris) și metalimbajul); nonverbale (gesturile, mimica, mișcările capului, mișcările corpului, expresia feței, privirea, poziția, mersul, atingerea îmbrăcăminte, distanța, tonalitate, tăcere, proxemica (distant intimă, distanța personală, distanța socială, distanța publică)); paraverbal (vocea: în limbajul oral se recunoaște prin: efectele verbo-motorii: (ritm, debit, sublinierea unor cuvinte etc.); efectele vocii: (modelarea înălțimii, variațiile intensității, variațiile timbrului); alegerea cuvintelor, frazelor, efectele de sonorizare a acestora, operarea cu dublu sens), râsul, tăcerea);
  - Formarea aptitudinii de comunicare partenerială prin intermediul prezentărilor.

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să conștientizeze specificul trainingului de comunicare partenerială;
- să cunoască strategiile posibile de comportament în situații de conflict;
- să cunoască mecanismele și procedeele de stabilire și menținere a contactului, de corecție a relațiilor;
- să cunoască etapele unei convorbiri și a unei discuții;
- să-și dezvolte aptitudinile perceptive, priceperea de a înțelege alți oameni, de a iniția și menține o convorbire;
- să înțeleagă ce înseamnă „feedback” într-o convorbire;
- să cunoască barierele în comunicarea partenerială și de ce au loc neînțelegerile;

- să contribuie la perceperea adecvată și înțelegerea partenerului;
- să-și exprime viziunile specifice ce nu corespund cu a partenerului, să verbalizeze sentimentele fără a-l afecta pe partener și a-l stimula să asculte, să audă, să analizeze cele auzite, să înțeleagă și să accepte poziția lui;
- să-și expună corect dorințele, rugămințile, sentimentele;
- să înțeleagă stările sufletești;
- să comunice fără a face aprecieri la adresa partenerului, fără a utiliza „tu mesaje”;
- să se exprime și să-și argumenteze viziunile proprii;
- să facă o comunicare în fața partenerilor;
- să organizeze o discuție în grup ce ar conduce la elaborarea unei decizii optime, acceptată de toți partenerii.

Precondiții

Studentul trebuie să cunoască noțiuni despre valori, activități școlare, mass-media, probleme sociale, școală, profesor, să posedă cunoștințe generale din domeniul filosofiei, abilități de lucru la calculator.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Trainingul ca formă de instruire și dezvoltare a personalității. Specificul trainingului de comunicare partenerială. Direcțiile principale de activitate pe parcursul trainingului.

Tema 2. Autoevaluarea trăsăturilor de personalitate ce în viziunea participanților îi ajută să comunice partenerial și a trăsăturilor ce îi încurcă. Identificarea așteptărilor participanților la trening.

Tema 3. Discuția în grup (joc pe roluri, înregistrări video). Rolul liderului în procesul discuției. Criteriile în baza cărora se iau deciziile.

Tema 4. Strategii de comportare în situații de conflict (Jocul Roșu și Negru). Colaborarea ca formă de comunicare partenerială.

Tema 5. Etapele convorbirii între două persoane (joc pe roluri, înregistrări video).

Tema 6. Etapele stabilirii contactului cu o persoană și un grup în situații dificile (joc pe roluri, înregistrări video).

Tema 7. Procedee de formare a atracției și mecanismele funcționării acestora. Principiile similarității și complementarității. Rolul lor în comunicarea partenerială.

Tema 8. Ascultarea activă și pasivă. Tehnici de ascultare (joc pe roluri, înregistrări video).

Tema 9. Transmiterea și percepția informației. Legea distorsionării informației. Mecanismul zvonurilor (joc pe roluri, înregistrări video). Factorii ce influențează transmiterea și primirea adecvată a informației. Greșelile tipice în primirea și transmiterea informației.

Tema 10. Evidențierea motivului ascuns.

Tema 11. Discurs la o ședință cu partenerii (joc pe roluri, înregistrări video).

Tema 12. Soluționarea problemei ce a apărut între două persoane (joc pe roluri, înregistrări video).

Tema 13. Modalități de comunicare despre cele trăite (joc pe roluri, înregistrări video).

Tema 14. Observare sau evaluare. Exprimarea emoțiilor, necesităților, rugămintelor. Percepția empatică și non-empatică.

Tema 15. Etapele discuției între două persoane. Ieșirea din contact (joc pe roluri, înregistrări video).

Tema 16. Evaluarea competențelor comunicative a fiecărui membru al grupului de către grup (valiza).

Tema 17. Totalizarea.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. ABRIC, JEAN-CLAUDE. Psihologia comunicării : teorii și metode / Jean-Claude Abric ; trad. Luminița Botoșineanu, Florin Botoșneanu. - Iași : Polirom, 2002 (Tip. Multiprint). - 208 p. - (Collegium. Psihologie / coord. de Adrian Neculau). - ISBN 973-683-953-2. - Bibliogr.: p. 195-203.
2. DE PERETTI, ANDRE. Tehnici de comunicare. / Andre de Peretti.- Iași: Polirom, 2001. - 391 p. – ISBN 973-683-505-7
3. BOLBOCEANU, AGLAIDA. Psihologia comunicării / Aglaida Bolboceanu. - Ch. : Univers Pedagogic, 2007 (Tipogr. Centrală). - 136 p. : tab. - ISBN 978-9975-48-048-2. - Bibliogr.: p. 135-136.
4. FISKE, JOHN. Introducere în științele comunicării / John Fiske ; trad. de Monica Mîtarceș. - Iași : Polirom, 2003. - 256 p. : il. (Collegium. Media / coord. de Mihai Coman). - ISBN 973-681-179-4 - Bibliogr. p. 245-248 ; Index p. 249-254.
5. MUCCHIELLI, ALEX. Arta de a comunica. Metode, forme și psihologia situațiilor de comunicare / A. Mucchielli ; trad. de Giuliano Sfichi. - Iași : Polirom, 2004 (Tipogr. Lumina Tipo). - 261 p. - (Collegium. Psihologie / coord. de Adrian Neculau). - ISBN 973-681-778-4: Bibliogr. p. 247-258.
6. PÂNIȘOARĂ, ION-OVIDIU. Comunicarea eficientă / Ion-Ovidiu Pânișoară. - Ed. a 2-a rev. și adăugită. - Iași : Polirom, 2004 (Tip. Lumina Tipo). - 344 p. : il., fig. - (Collegium. științele educației / coord. de Adrian Neculau, Constantin Cucuș). - ISBN 973-681-606-0. - Bibliogr.: p. 333-338
7. PEASE, ALLAN. Abilități de comunicare / Allan Pease, Barbara Pease ; trad. din limba engleză de Sanda Aronescu. - București : Curtea Veche Publ., 2007 (Galați : Don Star). - 100 p. - (Ser. Pease). - ISBN 978-973-669-379-3. - Bibliogr.: p. 97.
8. STOICA-CONSTANTIN, ANA. Conflictul interpersonal / Ana Stoica-Constantin. - Iași : Polirom, 2004. -302. - ISBN 973-681-784-9
9. Rosenberg, Marshall. Comunicarea nonviolentă. Limbajul vieții / Marshall Rosenberg. – Chișinău: Epigraf, 2005. - 221p. – ISBN 9975-924-52-2
10. БЕРН, ЭРИК. Игры, в которые играют люди : Психология человек. взаимоотношений ; Люди, которые играют в игры : Психология человек. судьбы : Пер. с англ. / Эрик Берн. -М. : Фаир-Пресс , 2000. - 473 p. - (Популярная психология). - ISBN 5-8183-0088-9.
11. ГРИГОРЬЕВА, ТАТЬЯНА ГЕННАДЬЕВНА Основы конструктивного общения : практикум / Т. Г. Григорьева. - 2-е изд., испр. и доп.. - Новосибирск : Изд-во Новосиб. ун-та, 1999. - 120 с. - (Психология в шк.). - ISBN 5-7615-0459-6.
12. ГРИГОРЬЕВА, ТАТЬЯНА ГЕННАДЬЕВНА. Основы конструктивного общения : Метод. пособие для

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

преподавателей / Т. Г. Григорьева, Л. В. Линская, Т. П. Усольцева ; под ред. Ю. М. Забродина, М. В. Поповой. - 2-е изд., испр. и доп.. - Новосибирск : Изд-во Новосиб. ун-та, 1999. - 172 с. - (Психология в шк.).
- ISBN 5-7615-0457-X. - Библиогр. с. 166-171.

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihopedagogia creativității
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, catedra Psihologie
Titular de curs	Verdeș Angela, conf. univ., dr.
Cadre didactice implicate	
e-mail	angelaverdes@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.031	4	III	V	120/48	60/24	60/24

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Psihopedagogia creativității are drept scop achiziționarea cunoștințelor privind conceptele teoretice ale creativității, personalitatea creativă și procesul creației în spațiul educațional, etc. Punerea acestor cunoștințe fundamentale în practică va permite cursanților să adune experiența necesară pentru această specializare și să posede o pregătire profesională calificată în domeniul psihopedagogiei. Cursul va contribui la formarea abilităților de rezolvare de probleme, luare a deciziilor, dezvoltarea gândirii critice și analitice, facilitarea inițiativelor de schimbare, de imaginare a noului, de utilizări neobișnuite ale obiectelor, formarea competențelor profesionale ce includ organizarea și dirijarea training-ului de creativitate etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Obiectiv general: Dezvoltarea și aprofundarea competențelor profesionale și investigaționale în cadrul domeniului de specializare.

I. la nivel teoretic:

- înțelegerea conținutului și a noțiunilor de bază ale acestei discipline;
- cunoașterea teoriilor creativității;
- cunoașterea etapelor și nivelurilor creativității;
- înțelegerea și interpretarea factorilor creativității și procedeele de imaginare a noului.

II. la nivel operațional:

- aplicarea explicită a teoriilor creativității în context social, școlar și extrașcolar;
- utilizarea cunoștințelor din cadrul cursului în lucrul cu copii de diferită vârstă;
- argumentarea importanței creativității în contextul social și individual, a funcționalității unora dintre nivelurile ei, a dimensiunilor specifice fiecărui nivel;

III. la nivel creator:

- formarea competențelor profesionale ce includ organizarea și dirijarea training-ului de creativitate.
- proiectarea situațiilor creative în contextul instruirii;
- aplicarea metodelor și de stimulare a creativității în procesul educațional resurselor metodologice ale educației în actul de instruire;

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să cunoască definițiile și abordările teoretice ale creativității;
- să cunoască factorii, etapele și nivelurile creativității
- să posede cunoștințe privind factorii inhibitori ai creativității;
- să aprecieze importanța dezvoltării creativității pentru formarea sa profesională și dezvoltarea personalității;
- să fie capabili să reorganizeze, sintetizeze și să redefinească probleme;
- să aplice metodele, tehnicile și procedeele de creativitate;
- să fie capabili să conducă un training asemănător pentru dezvoltarea creativității copiilor în școală, cercuri creative;
- să selecteze din tehnicile cunoscute în prezent în psihopedagogie pe cele eficiente pentru activitatea instructiv-educativă.

Precondiții

Pentru studierea cursului Psihopedagogia creativității studentul are nevoie de cunoștințe în domeniul psihologiei generale, psihologiei personalității, psihologiei dezvoltării, psihopedagogia educației.

Unități de curs

Tema 1. Introducere în psihopedagogia creativității.

Tema 2. Abordări conceptuale ale creativității.

Tema 3. Factorii creativității.

Tema 4. Blocajele creativității.

Tema 5. Nivelurile creativității.

Tema 6. Etapele creativității.

Tema 7. Psihodiagnoza creativității.

Tema 8. Metode de stimulare a creativității.

Tema 9. Creativitatea în procesul didactic.

Tema 10. Cultivarea creativității în învățământ.

Strategii de predare și învățare

Dezbateri academice, problematizarea, lucrul în grup, analiza strategică etc.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test și portofoliu. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Roco, M., *Creativitate și inteligență emoțională*, Ed. Polirom, Iași, 2004.
2. Amahile, T., *Creativitatea ca mod de viață*, Ed. Științifică și tehnică, București, 1997.
3. Egan, K. *Imaginația în predare și învățare: Anii școlii generale: Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar*. Bucuresti: Didactica Publishing House, 2008. - 127 p.
4. Patrascu, D. *Metodologia cercetării și creativității psihopedagogice*. Chișinău: Știința, 2003. - 252 p.
5. Vrabie, D., *Psihologia creativității*, în *Psihologia școlară*, Editura Evrika, Brăila, 1999.

Opțională:

6. Băban, A., (coordonator) *Consiliere educațională*, Ed. Ardealul, Cluj-Napoca, 2001
7. Crețu, C., *Psihopedagogia succesului*, Ed. Polirom, Iași, 1997
8. Dinca, M. *Teste de creativitate*. Bucuresti: Paideia, 2001. - 104 p.
9. Ionescu, M.; Radu, I., *Experiența didactică și creativitate*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1987
10. Landau, E., *Psihologia creativității*, Bucuresti, EDP, 1979
11. Roșca, Al., *Creativitatea generală și specifică*, ed. Academiei, București, 1981.
12. *Stimularea potentialului creativ: Materiale documentare pentru perfectionarea cadrelor didactice / Universitatea Pedagogica de Stat "Ion Creanga" ; resp. de ed.: Ion Gutu, coord.: I. L. Izbestschi, E. P. Noveanu. – Chisinau: Reclama, 1996.- 61 p. (Caietele scolii inovative)*
13. Stoica, A., *Creativitatea elevilor*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1983.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihopedagogia comportamentului deviant
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și PPS/ Psihologie
Titular de curs	Baciu Tatiana conf.univ.,dr.
Cadre didactice implicate	Pislari Stela
e-mail	stelaguzun@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.021	2	II/III	IV/V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Psihopedagogia comportamentului deviant este o disciplină distinctă a psihopedagogiei care studiază particularitățile comportamentului deviant, tipologiile de personalitate deviantă și modul în care psihopedagogul intervine. În predarea cursului se pune accent pe cele mai recente descoperiri în domeniu, pe raportul dintre achizițiile din domeniu pe parcursul constituirii psihologiei judiciare, psihologiei clinice și psihologiei personalității. Scopul cursului constă în dezvoltarea cunoștințelor și abilităților de analiză științific fundamentată a comportamentului deviant, formarea de deprinderi de identificare a factorilor și circumstanțelor de personalitate care au condiționat actul antisocial. Cursul se prezintă ca o parte componentă a programului de pregătire a specialiștilor în psihopedagogie pentru ulterioara activitate.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">
• Identificarea cauzelor psihosociale care contribuie la apariția comportamentului deviant;
• Determinarea profilului personalității sanatoase, normale și deviante;
• Formularea unor recomandări de soluționare complexă a cazurilor aparte de comportament deviant;
• Selectarea /combinarea strategiilor eficiente de intervenție în cazul diferitor tipuri de comportament deviant;
• Obținerea abilităților de analiză psihologică complexă a fenomenului de devință, a formelor de manifestare a devinaței.
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">
• Utilizarea diferitor metode de diagnostic al comportamentului deviant;
• Formularea recomandărilor în vederea profilaxiei comportamentului deviant, adresate familiei și specialiștilor;
• Identificarea timpurie a factorilor de risc pentru comportamentul deviant;
• Realizarea predicției comportamentului deviant.
Precondiții

Înșușirea acestei discipline se bazează pe cunoștințele din domeniul psihologiei dezvoltării, psihologiei personalității, psihologiei clinice.

Unități de curs

1. Caracteristica psiho-socială a devianței
2. Teoriile explicative biologice ale devianței.
3. Teoriile explicative sociale ale devianței.
4. Teoriile explicative psihologice
5. Devieri comportamentale de tip nevrotic.
6. Caracteristica psiho-socială a infractorilor
7. Delicvența juvenilă.
8. Comportamentul adictiv
9. Cultele distructive
10. Alcoolismul
11. Narcomania
12. Agresivitatea
13. Caracteristica fenomenului violenței.
14. Autovictimizarea. Suicidul
15. Sexualitatea. Identitatea sexuală.

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri, seminare) sunt folosite următoarele metode: expunerea, sinteza cunoștințelor, dialogul euristic, simulări, activități pe microgrupuri.

Strategii de evaluare

Activitățile de învățare și abilitățile formate în cadrul disciplinei se evaluează în formă de teste, lucrări de control, analiza studiilor de caz, referate, portofolii, răspunsuri la seminare.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Holdevici I. Elemente de psihoterapie. B., 1996.
2. Holdevici I. Psihoterapia. B., 1995.
3. Mitrofan I. Orientarea experiențială în psihoterapie. B., 2002.
4. Калина Н.Ф. Основы психотерапии. М., 1997.
5. Руководство по телесно-ориентированной терапии. СПб., 2000.

Opționale

1. Adler A. Psihologia copilului greu educabil. București 1995.
2. Dragomirescu V. Psihologia comportamentului deviant. București 1976.
3. Mitrofan N., Butoi V. Psihologia judiciară. București 1992
4. Rădulescu S., Banciu S. Sociologia crime. București 1996

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Consilierea psihopedagogică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și PPS, catedra Psihologie
Titular de curs	Chirev Larisa
Cadre didactice implicate	
e-mail	larisa502@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.028	4	3	5	120/48	60/24	60/24

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul are un caracter teoretico-aplicativ, urmărind nu doar însușirea de către studenți a noțiunilor de bază ale consilierii, dar și formarea unor trăsături de personalitate și abilități de utilizare a tehnicilor de consiliere. La seminare se va simula procesul de consiliere pentru a forma priceperea de a analiza o problemă, de a evalua o consiliere, de a prezice efectele consilierii.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- definirea noțiunilor de bază ale consilierii, a etapelor și principiilor consilierii
- enumerarea celor mai frecvente probleme abordate în activitatea educațională
- aplicarea tehnicilor de consiliere psihopedagogică
- evaluarea consilierii, precizarea efectelor influenței consultative
- determinarea avantajelor și dezavantajelor consilierii la distanță
- argumentarea condițiilor și mecanismelor necesare pentru depășirea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi

Finalități de studii

Vor argumenta cerințele înaintate față de consilier, principiile consilierii, criteriile de apreciere a rezultatelor consilierii
Vor identifica etapele desfășurării discuției, specificul fiecăreia
Vor interpreta fenomenele generatoare de probleme și legitățile de dezvoltare ce stau la baza soluționării situațiilor
Vor aplica diverse tehnici de consiliere psihopedagogică
Vor elabora planul unei consilieri reieșind din specificul activității educaționale
Vor evalua o consiliere psihopedagogică și propria activitate în calitate de consilier

Precondiții

Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, psihologia personalității, psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică.

Unitățile de curs

- Tema 1.** Introducere în consiliere
Tema 2. Cerințele înaintate față de consilierul
Tema 3. Pregătirea consilierii
Tema 4. Tehnologia organizării consilierii, deprinderi necesare consilierii
Tema 5. Etapele de bază ale consilierii psihologice
Tema 6. Aprecierea rezultatelor consilierii

- Tema 7.** Consilierea la distanță
Tema 8. Esența consilierii psihopedagogice
Tema 9. Principiile consilierii psihopedagogice
Tema 10. Conținutul consilierii educaționale
Tema 11. Metode de consiliere psihopedagogică
Tema 12. Managementul clasei de elevi
Tema 13. Situațiile de criză educațională în clasa de elevi

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunerea, demonstrația, lucru în grup, discuții, joc de rol, simularea, exersarea

Strategii de evaluare

Evaluări curente: răspuns la seminare, lucrare de control.
Evaluarea finală: test

Bibliografie

Obligatorie:

10. Băban A. Consiliere educațională. Cluj-Napoca: Imprimeria "Ardealul", 2001
11. Eliade S. ABC-ul consilierii. Turda, 2000
12. Iucu, R. Managementul și gestiunea clasei de elevi. Iași, 2001
13. Tomșa, G. Consilierea și orientarea în școală. București, 1999
14. Trip S. Introducere în consilierea psihologică. Oradea: Editura Universității din Oradea, 2007
15. Немов Р.С. Психологическое консультирование. Москва: Гуманит. изд. центр. ВЛАДОС, 2000

Opțională:

16. Bunescu Gh., Alecu G., Badea D. Educația părinților – strategii și programe. București, 1997
17. Cosma T. Ședințele cu părinții în gimnaziu. Idei suport pentru diriginți. Iași, 2001
18. Gliga L. Managementul conflictului. București, 2001
19. Jigău M. Consilierea carierei. București, 2001
20. Jigău M. (coord.) Consiliere și Orientare. Ghid metodologic. București, 2001
21. Leroy G. Dialogul în educație. București, 1974
22. Sandu A. Ș. Asistență și intervenție socială. Iași: Polirom, 2002
23. Shapiro D. Conflictele și comunicarea. București, 1998
24. Stan E. Managementul clasei de elevi. București, 2003
25. Ulrich C. Managementul clasei de elevi – învățarea prin cooperare. București, 2000
26. Абрамова Г.С. Психологическое консультирование: Теория и опыт. Москва: Издательский центр «Академия», 2000
27. Меновщиков В.Ю. Введение в психологическое консультирование. Москва: Смысл, 2000
28. Мэй Р. Искусство психологического консультирования. Москва: Независимая фирма «Класс», 1995

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihopedagogia familiei
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și PPS/ Psihologie
Titular de curs	Pîslari Stela, lector
Cadre didactice implicate	
e-mail	stelaguzun@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.030	2	II/III	IV/V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Psihopedagogia familiei este un domeniu al psihologiei mai nou apărută și care devine de-a lungul timpului de o importanță deosebită. Psihopedagogia familiei se ocupă cu studiul teoretic și aplicativ al mecanismelor psihologice de constituire, menținerii și disoluției familiei precum și al proceselor și fenomenelor ce au loc în cadrul unei familii. Disciplina universitară contribuie la pregătirea profesională a viitorilor psihopedagogi prin înțelegerea conceptelor: cuplu, căsătorie, rolurile familiale, iubire, rolul psihopedagogului în lucrul cu copii a căror părinții sunt plecați peste hotare sau în proces de divorț.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">
• Familiarizarea studenților cu o serie de aspecte teoretice referitoare la familie și la implicațiile psihopedagogice pe care aceasta le are asupra copilului;
• Investigarea și cunoașterea nucleului vieții sociale;
• Identificarea conflictelor la nivelul vieții de familie și efectele acestora asupra copiilor;
• Identificarea problemelor educaționale în familie și a modalităților de analiză, în alegerea copilului de către adult;
• Analiza diverselor tipuri de familie și a funcțiilor familiei.
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">
• Elaborarea reflecțiilor asupra efectelor pe care le au stilurile educative în familie asupra comportamentului copilului;
• Să aplice chestionare și teste cu scopul de a identifica problemele familiale;
• Să cunoască metode de consiliere a familiei aflate în situații speciale;
• Stabilirea principalelor blocajelor în relația părinte-copil și identificarea strategiilor de intervenție educativă.
Precondiții
<p>Înșușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor Psihologia dezvoltării, Psihologia socială, Sociologia și Psihologia educației.</p>
Unități de curs

1. Introducere în Psihologia familiei
2. Funcțiile familiei
3. Teoriile explicative cu privire la cuplu și familie
4. Dinamica familiei. Ciclurile vieții
5. Tipologia familiilor
6. Stilurile educative în familie
7. Familia ca sistem
8. Dragostea
9. Conflictul conjugal
10. Divorțul
11. Gelozia
12. Consilierea de familie

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri, seminare) sunt utilizate strategii: expunerea, clarificarea conceptelor, proiecte de cercetare, Brainstormingul, discuții, dezbateri, activități în microgrupur, studiu de caz.

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, răspunsuri orale la seminare, eseurilor, referatelor, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs și evaluarea portofoliilor de semestru, examen în formă scrisă.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Băran-Pescaru, A. Familia azi. O perspectivă sociopedagogică. Bucuresti: Editura Aramis 2004
2. Chipea, F. Familia contemporană. Tendințe globale și configurații locale. Bucuresti: Ed. Expert 2001
3. Iluț, P. (2005). Sociopsihologia și antropologia familiei. Iasi: Editura Polirom
4. Mihăilescu, Iona Un deceniu de tranziție, situația copilului și a familiei în România. Bucuresti 2000
5. Mitrofan I., Mitrofan N. (1991). Familia de la A la Z. Bucuresti: Ed. Științifică 1991

Opțională:

1. Stănciulescu, E. Sociologia educației familiale. 2 vol. Iasi: Editura Polirom 2001
2. Stoica-Constantin, A. Conflictul interpersonal. Prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor. Iasi: Editura Polirom 2004
3. Roudinesco, E. Familia în dezordine. Bucuresti Editura Trei 2006
4. Voinea M. Sociologia familiei. Bucuresti: TUB 1993

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I (licență)
Denumirea cursului	Educația incluzivă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Catedra Psihopedagogie Specială
Titular de curs	PÎRVAN Mariana
Cadre didactice implicate	Ciobanu A., dr.conf.univ.;Racu A., dr.hab.prof.univ.;Gînu D., dr.conf.univ.
e-mail	chitarmary@hotmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.03.O.029	2	III	V	60/24	30/12	30/12

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Educația incluzivă** constituie parte a modulului psiho-pedagogic, standard de formare inițială necesar studenților altor facultăți. Cursul **Educația incluzivă** este actuală prin reformele în domeniul educației, inclusiv reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului, includerea în învățământul general a tot mai mulți copii cu cerințe educaționale speciale. Importanța cursului **Educația incluzivă** constă în pregătirea cadrelor didactice de-a face față provocărilor induse de transformările care se produc în abordarea individualizată a copiilor și să acorde asistență calitativă și calificată în corespundere cu necesitățile diferitor categorii de copii, iar demersul didactic se cere a fi regândit din perspectiva educației incluzive. Poziționarea cursului este logică și se înscrie armonios în ciclul disciplinelor în contextul procesului de reformă declanșat în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova. Acest curs are conexiuni cu alte cursuri ca Psihologia generală, Psihologia vîrstelor, Psihologia educației, Pedagogia generală, Pedagogia socială ș.a.

- Cursul **Educația incluzivă** face parte din cursurile opționale ce are misiunea să asigure pregătirea studenților în **problemele teoretico - practice privind integrarea și incluziunea copiilor/tinerilor cu dizabilități. Ca obiectiv general are la bază formarea la studenți a sistemului de cunoștințe, abilități și atitudini privind intervenția psihopedagogică în școala incluzivă; informații referitoare la diverse aspecte ale dezvoltării învățământului integrat/incluziv ce se sprijină pe:** cadrul conceptual și legislativ de dezvoltare a educației incluzive, evaluarea copilului cu cerințe educaționale speciale, particularitățile de dezvoltare a copiilor cu cerințe educaționale speciale, particularitățile procesului educațional incluziv, parteneriatul socio-educational și managementul educației incluzive.

- După ascultarea cursului de 30 ore, cu tangențe în psihologia generală, psihologia dezvoltării, psihologia educației, pedagogia, medicina, ș.a. conținutul curriculumului vizează, în principal, pentru studenți altor facultăți cu profil umanist: să fie bine pregătit pentru a face față provocărilor induse de transformările care se produc în abordarea individualizată a copiilor și să acorde asistență calitativă și calificată în corespundere cu necesitățile diferitor categorii de copii; demersurile didactice să fie regândite din perspectiva educației incluzive.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

1. Competențe de cunoaștere și înțelegere:

formarea viziunii de ansamblu asupra celor mai importante concepte, principii, definiții privind educația incluzivă; familiarizarea cu particularitățile de dezvoltare a copilului cu cerințe educaționale speciale.

2. Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor:

formarea competențelor de elaborare/realizare a planului educațional individualizat și adaptărilor curriculare în organizarea procesului educațional incluziv.

3. Competențe de analiză:

achiziția unor modele de analiză și acțiune operaționale în contexte educaționale incluzive.

4. Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor:

identificarea și determinarea rolului și responsabilității subiecților implicați în promovarea educației incluzive.

5. Competențe de dezvoltare profesională continuă:

dezvoltarea atitudinilor pozitive, a gândirii critice și relaționale despre structurile, procesele și valorile sistemului educațional aplicate în dezvoltarea și susținerea practicilor incluzive.

Finalități de studii

- să cunoască, să înțeleagă și să explice principalele documente de politici și acte legislative, teorii, concepții, principii în domeniul educației incluzive;
- să identifice particularitățile de dezvoltare a copilului cu cerințe educaționale speciale;
- să elaboreze și să realizeze planuri educaționale individualizate, adaptări curriculare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul general;
- să adapteze procesul educațional la necesitățile copiilor cu cerințe educaționale speciale;
- să aplice principiile abordării individualizate în toate activitățile ce vizează procesul educațional;
- să opreze cu noi modele de analiză și acțiune operaționale în contexte educaționale incluzive.

Precondiții

1. Discipline anterior studiate:

- Psihologia generală, Psihologia vârștelor, Psihologia educației, Pedagogia generală, Pedagogia socială, etc.

2. Condiții prealabile:

- cunoașterea particularităților de dezvoltare a copiilor obișnuiți, evaluarea și instuirea acestora;
- operaționalizarea termenilor în domeniul: psihologie, pedagogie;
- formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizarea independentă a activității de învățare la cursul **Educația incluzivă**.

Unități de curs

Teme de bază:

1. Educația incluzivă – cadru conceptual.
2. Etiologia apariției dizabilităților.
3. Evaluarea și abordarea individualizată în contextul educației incluzive a copilului cu dizabilități.
4. Particularitățile în dezvoltarea copilului cu dizabilități (CES).
5. Cadrul legal. Politici educaționale.
6. Strategii de dezvoltare și metode de lucru cu copiii cu dizabilități (CES).
7. Parteneriatul socio-educațional + management educației incluzive.

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului **Educația incluzivă** vor fi folosite pe larg metodele activ-participative: prelegere clasică, predarea sinergetică, prelegere interactivă prin: expunere, conversație euristică. Învățarea prin cooperare, învățarea experiențială, învățare situațională, învățare bazată pe problemă, demonstrația, dezbaterile, proiect prin aplicarea metodelor de explicare, activități în grup, studii de caz, studiul individual, joc de rol, simularea, consultarea surselor bibliografice, seminar interogativ.

Strategii de evaluare

1. Prin examen oral/scriș.
  - Proba I de evaluare curentă: test de cunoaștere a conceptelor de bază în sistemul educațional al persoanelor cu dizabilități;
  - Proba II de evaluare curentă: elaborarea referatului tematic și prezentarea discursului/studiu de caz;
  - Prezentări orale, participări în dezbateri, analiza studiilor de caz, planuri de intervenție elaborate etc.
2. Prin examen scriș, care se constituie din:
  - Proba de evaluare finală: test de cunoaștere a conceptelor de bază din cursul ascultat **Educația incluzivă**.

Bibliografie

Obligatorie:

29. Cara A., Implementarea educației incluzive în Republica Moldova. Studiu de politici publice. Chișinău: Lexon-Prim, Tipografia Reclama, 2015. 60 p.
30. Bodorin C.; Racu A.; Gînu D., Educația incluzivă – Unitate de curs. Chișinău: Ed. Cetatea de Sus, 2012. 100 p.

31. Gerguț A., Sinteze de psihopedagogie specială. București, 2007
32. Gerguț A., Psihopedagogia persoanelor cu cerințe educative speciale. Strategii diferențiate și incluziune în educație. Iași: Ed. Polirom, 2006
33. Racu A.; Popovici D-V.; Danii A., Educația incluzivă, Ghid pentru cadrele didactice și manageriale. Chișinău: Tipografia Centrală, 2010
34. Racu A.; Verza E., Verza F., Racu S., Pedagogia specială. Chișinău: Ed. Tipografia Centrală, 2012. 316 p.
35. Verza E., Psihopedagogia specială. București, E.P.D.- R.A., 2007

Opțională:

4. Chicu V.; Cojocaru V., Educație incluzivă. Repere metodologice. Chișinău, 2006
5. Vrașmaș E., coord. Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități. București, 2003
6. Ainscow M., (coord.) Improving Schools, Developing Inclusion. Ed:Routledge, London and New York, 2006
7. Венар Ч.; Керриг П., Психопатология развития детского и подросткового возраста. С-П- Москва, 2000

Bibliografia de referință:

1. Racu A.; Racu S., Dicționar enciclopedic de psihopedagogie specială. Chișinău, 2013
2. Vrașmaș T., Învățământul integrat și/sau incluziv. București: Aramis, 2001
3. Revista „Дефектология”, 2010-2015, Nr.1- 6
4. PLГMГDEALГ, M. Probleme generale ale recuperării copiilor cu deficiențe de vedere. În culegerea: Analele Științifice ale doctoranzilor. Conferința științifică internațională. UPS „Ion Creangă”, Chișinău, 2011. p. 119-124, ISBN 978-9975-46-117-7
5. PLГMГDEALГ, M. Indici dezvoltativi a procesului de gândire la copiii cu deficiență de vedere. În culegerea: Analele științifice ale doctoranzilor și competitorilor. Probleme actuale ale științelor umaniste. Chișinău, 2012 p.155 – 162, ISBN 978-9975-921-22-0
6. PLГMГDEALГ, M. Dezvoltarea operațiilor de analiză și sinteză prin eficientizarea explorării vizuale la elevii ambliopi. În culegerea: „Probleme ale Științelor Socioumane și Modernizării Învățământului. Conferința Științifică Națională. UPS „Ion Creangă”, 5 aprilie, Chișinău, 2012. Vol. I. p. 247 – 253, ISBN 978-9975-46-093-4
7. PLГMГDEALГ, M. Accesul persoanelor cu deficiențe de vâz la sistemul social: realitate și necesitate. În culegerea: Dialogue between peoples and culture. East European Cross Border Actors in the Dialogue, Conferința Științifică Internațională 13-14 mai. Editura STEF, Iași - România, 2012. p. 149 – 153, ISBN 978-606-575-205-4
8. PLAMADEALA, M. Orientarea socio - profesională a persoanelor cu dizabilități prin intermediul ergoterapie. În culegerea: Practica psihologică modernă. Conferința Practico-Științifică cu participare Internațională. 27-29 septembrie, Chișinău, 2013. p. 242 – 247. CD, ISBN 978-9975-46-153-5
9. PLAMADEALA, M. Dezvoltarea competențelor cheie – premisă a incluziunii sociale pentru persoanele cu deficiență de vâz. În culegerea: Probleme ale științelor socioumaniste și modernizării învățământului. Conferința Științifică Națională. Resp. ed. C. PERJAN, ș.a. Ch.: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2014. Vol. I p. 511 - 517, ISBN 978-9975-46-198-6
10. STEMPOVSCHI, E., PLAMADEALA, M., CEBOTAR, N. Standarde educaționale *minimale pentru școlile care integrează elevi cu cerințe educaționale speciale (CES)*. În: Integrarea persoanelor cu dizabilități: percepții și bariere. Ch.: Pontos, 2014. p. 77 - 98, ISBN 978-9975-51-613-6
11. PLAMADEALA, M. Jocul ca activitate de învățare și terapie la copiii cu deficiențe de vedere. În culegerea: Probleme ale Științelor Socioumaniste și Modernizării Învățământului. Materialele Conferinței Științifice anuale a profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”. Resp. ed. I. RACU, ș.a. Ch.: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2015. Vol. I p. 169 - 174, ISBN 978-9975- 46-239-6

Anul III, semestrul 6

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihopedagogia judiciară
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială / Psihologie
Titular de curs	Racu Iulia, conf. univ., dr.
Cadre didactice implicate	Pîslari Stela, lector
e-mail	racu_iulia@yahoo.com / stelaguzun@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.033	4	III	VI	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Disciplina psihopedagogia judiciară este un domeniu de cunoaștere relativ tânăr, în plină expansiune și din ce în ce mai popular în toată lumea. Este o disciplină aplicativă și de cultură profesională a magistratului în statutul de drept și orientează studentul în formare către ideea și spiritul deontologic al desfășurării procesului penal, cu respectarea demnității, și libertății de conștiință și expresie, a integrității psiho-morale și fizice, a liberului consimțământ, a dreptului la apărare și protecție a ființei umane implicate în drama judiciară.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
Să cunoască noțiunile fundamentale de psihopedagogia judiciară. Să însușească caracteristicile psihologie ale principalelor categorii de infractori. Să întocmească profilul psihologic al teroristului pe baza metodologiei învățate. Să cunoască metodologia de audiere a infractorului. Să cunoască și să înțeleagă dominantele personalității anchetatorului. Să înțeleagă implicațiile pe care le are mass-media asupra comportamentului infracțional. Să dobândească cunoștințe fundamentale referitoare la tehnica poligraf.
Finalități de studii
Formarea de tehnici și metode de lucru solicitate în activitatea de identificare și cercetare a infractorilor. Întocmirea profilurilor psihologice a diferitor categorii de infractori. Promovarea unei atitudini pozitive și responsabile față persoanele victimizate. Utilizarea metodelor și tehnicilor de lucru solicitate de activitatea de identificare și anchetă a infractorilor. Identificarea și propunerea celor mai eficiente metode și strategii de prevenire a infracționalității. Elaborarea unor recomandări științifice pentru a îmbunătăți aplicarea legii. Aplicarea metodelor de intervenție pentru prevenirea comportamentului infracțional. Aplicarea metodelor specifice de detensionare și educare a deținuților în mediul penitenciar.
Precondiții
Însușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor Psihologia personalității, Psihologia socială și Psihologia comportamentului deviant.
Conținutul unităților de curs
Tema 1. Psihopedagogia juridică: știință și practică Preocupări sau arii tematice clasice pentru psihologia judiciară

Obiectul de studiu al psihologiei judiciare
Metodologia psihologiei judiciare
Scopul și obiectivele psihologiei judiciare
Istoria psihologiei judiciare

Tema 2. Psihologia personalității infractoriale

Conceptul de personalitate în psihologia judiciară
Curenți și orientări în abordarea personalității infractorului
Componentele personalității
Tipuri de personalitate
Tipologia și caracterizarea infractorilor

Tema 3. Crima în serie

Caracteristica crimelor în serie
Clasificarea tipurilor de asasini în serie
Profil de personalitate
Identificarea. Capturarea. Probațiunea

Tema 4. Psihologia activității criminale organizate

Caracteristica crimei organizate
Clasificarea organizațiilor criminale
Modalități de manifestare a crimei organizate

Tema 5. Psihologia terorismului

Definiții ale terorismului
Cauzele terorismului
Rezultatele terorismului
Personalitatea teroristului
Femeii teroriste
Tehnici de negociere cu teroriștii

Tema 6. Psihologia delincvenței infantile

Aspecte psihologice privind delincvența juvenilă
Tipurile infractorilor minori
Profilul psihologic al minorului delincvent.
Factorii implicați în determinarea comportamentului deviant al minorilor
Aspecte psihologice privind profilaxia comportamentului delincvent al minorilor
Dimensiuni psihologice și psihosociale ale educării și reintegrării sociale a minorilor delicvenți

Tema 7. Psihologia victimei și victimologia

Noțiuni de victimologie
Istoricul victimologiei
Factorii victimogeni
Aspecte privind tipologia în victimologie
Diferite tipuri de victime: particularități specifice
Aspecte psihologice privind protecția și autoprotecția împotriva victimizării

Tema 8. Psihologia mărturiei judiciare și a martorului

Mărturia ca proces psihologic
Problematika psihologică a mărturiei judiciare de bună credință
Problematika psihologică a mărturiei judiciare de rea credință

Tema 9. Psihologia anchetei judiciare

Ancheta judiciară: caracterizare generală
Coordonatele psihologice ale activității de anchetă judiciară
Ascultarea învinutului sau inculpatului
Calitățile psihosociale ale anchetatorului

Tipuri de anchetatori

Tema 10. Mass-media și infracționalitatea

Impactul mass-mediei asupra comportamentului agresiv

Rolul mass-mediei în promovarea comportamentului infracțional

Tema 11. Modalități psihopedagogice de prevenire a infracționalității

Prevenirea comportamentului infracțional

Prevenirea infracțiunilor prin modificarea contextului

Tema 12. Investigarea psihologică a comportamentului simulat prin tehnica poligraf

Comportamentul și caracteristicile sale

Istoricul tehnicii poligraf

Detecția simulării prin tehnica poligraf. Discuția pre-test. Întrebările utilizate în examinarea poligraf. Examinarea poligraf. Discuția post-test.

Factorii care influențează rezultatele examinării la poligraf

Tema 13. Problemele psihologice ale privării de libertate și recuperării sociale a infractorilor

Noțiuni de psihologie corecțională

Consecințele psihosociale ale privării de libertate

Aspecte psihosociale ale mediului de penitenciar

Aspecte psihosociale ale reeducării deținuților

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, eseurilor, referatelor, proiectelor, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs și evaluarea portofoliilor de semestru.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bogdan T. Introducere în psihologia judiciară. București: Științifică. 1973.
2. Buș I. Psihologie judiciară. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană. 1997.
3. Butoi T. Butoi I. Psihologie judiciară. București: Fundației România de Mâine. 2001.
4. Mitrofan N., Butoi T., Zdrenghia V. Psihologie judiciară. București: Șansa. 1992.
5. Prună T. Psihologie judiciară. Iași: Fundația “Chemarea”. 1994.
6. Васильев В.. Юридическая психология. Москва. 1991.

Opțională:

1. Buș I., David, D. Intervenție psihologică în practica judiciară. Cluj-Napoca: . Presa Universitară Clujeană. 1999.
2. Dragomirescu V. Psihosociologia comportamentului deviant. București: Științifică și Enciclopedică. 1976.
3. Oancea I. Probleme de criminologie. București: All Educational. 1998.
4. Zdrenghia V. Butoi T. Investigația psihologică a comportamentului simulat. București: Ministerului de Interne. 1991.
5. Чупаровский Ю.Юридическая психология. Москва. 1997.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia dependenței
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială / Psihologie
Titular de curs	Elena Loșii, conf.univ., dr.
Cadre didactice implicate	
e-mail	lenadonica@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.035	3	III	VI	90/36	45/18	45/18

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Varietatea formelor de manifestare și a mecanismelor ce stau la baza comportamentelor addictive este foarte mare. Este important pentru un viitor psiholog să le cunoască în vederea profilaxiei manifestărilor dependente sau a combaterii lor, să cunoască modalitățile și metodele de lucru eficient cu persoanele addictive de diferite tipuri

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoașterea aspecte importante ale comportamentelor dependente, natura dependenței, tipologia, sursele generatoare de comportamente addictive.
Cunoașterea și aplicarea tehnicilor de diagnosticare a diferitor tipuri de dependențe și a strategiilor de profilaxie și combatere.
Înșușirea și analiza mecanismelor dependenței.
Identificarea condițiilor în care apar dificultățile comportamentale și elaborarea strategiilor de depășire
Formarea abilităților de lucru cu persoanele dependente

Finalități de studii

- Să cunoască și definească reperele conceptuale de bază a cursului: dependență, obișnuință, comportament addictiv, dependență fizică, dependență psihică, toleranță, toleranță încrucișată, sindrom de privațiune, substanțe psihoactive, sevraj etc. și operarea adecvată a lor;
- Să cunoască tipologia și a mijloacele adicției; să descrie tipurile și formele de manifestare a comportamentelor addictive; să interpreteze modelele și teoriile utilizate în studiul comportamentelor addictive; să identifice și interpreteze științific mecanismele ce stau la baza comportamentelor addictive.
- Să stabilească relația dintre dependență și obișnuință; să identifice mecanismele psihologice de apariție și consolidarea dependenței; să argumenteze necesitatea luării în considerație a factorilor psihologici în profilaxia și corecția comportamentelor addictive; clasificarea dependențelor; să utilizeze metodele de diagnosticare a comportamentelor addictive; să utilizeze cunoștințele teoretice în elaborarea sugestiilor privind profilaxia și combaterea adicției.
- Să dobândească abilități de lucru cu persoanele dependente; să evalueze stadiul de dependență; să estimeze influența factorilor psihologici în combaterea eficientă a dependenței; să creeze și să aplice programele de profilaxie și combatere eficientă a comportamentelor addictive.

Precondiții

Înșușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor introduse în psihologie, psihologia personalității, psihologia dezvoltării, psihodiagnoza, psihoprofilaxia și psihocorecția.

Unități de curs

Tema 1. Dependența și limitele ei

- Tema 2. Tabagismul
- Tema 3. Toxicomania
- Tema 4. Consumul de băuturi alcoolice
- Tema 5. Dependența de medicamente
- Tema 6. Consumul de droguri
- Tema 7. Abordarea familiei persoanei dependente de droguri – terapia
- Tema 8. Dependența de muncă
- Tema 9. Dependența de calculator
- Tema 10. Dependența de internet
- Tema 11. Dependența de jocuri
- Tema 12. Dependența de televizor și telefon mobil
- Tema 13. Addicțiile alimentare
- Tema 14. Caracteristica altor tipuri de dependențe
- Tema 15. Profilaxia și combaterea comportamentelor dependente

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri, seminare) sunt utilizate următoarele strategii: expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, dialogul euristic, rezolvarea de situații problematice, dezbateră, simulări, activități pe microgrupuri, grupuri de discuții, proiecte de cercetare, brainstormingul.

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, comunicărilor, prezentărilor, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs și evaluarea portofoliilor de semestru.

Nota finală se constituie din următoarele componente:

60% – Evaluările curente compuse din lucrări scrise, răspunsuri orale, participări active la ore și evaluarea lucrului individual

40% – Testul final

Bibliografie

Obligatorie:

1. Chopra D. Comportamente dependente. București, 2003
2. Prelipceanu D., Carmen M., Simache D. Ghid de tratament în abuzul de substanțe psiho – active. București, 2001
3. Holdevici I. Sugestologie și psihoterapie sugestivă. București, 1995
4. Holdevici I. Psihoterapie – un tratament fără medicamente. București, 1993
5. Goldberg D. Ghid de psihiatrie practică. București, 1997

Opțională:

8. Bolboceanu A., Rusnac V., ș.a. Asistența psihologică în educație: practici naționale și internaționale. Chișinău, 2013
9. Guimon J., Webwr-Rouget B. Terapii scurte de grup. Iași, Polirom, 2006
10. Tarasov A. Psihologia jocurilor video: agresivitatea și sugestibilitatea la adolescenții expuși jocurilor video violente, ed. Lumen, Iași, 2007
11. Kimberly Y., Goldberg I. Internetul – aspecte psihologice. Revista “Psihologia”, 6/2001, București, 2002
12. Короленко Ц.П. Аддиктивное поведение. Общая характеристика и закономерности развития. - Обозр. психи-ат. и мед. психол., 1991/1, с.8-15.
13. Шапкин С.А. Компьютерная игра: новая область психологических исследований // Психологический журнал, 1999, том 20, №1, с 86-102.

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie	
Ciclul	Licență	
Denumirea cursului	Psihologia victimei	
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, catedra Psihologie	
Titular de curs	Verdeș Angela, conf. univ., dr.	
Cadre didactice implicate		
e-mail	angelaverdes@yahoo.com	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.035	3	III	VI	90/36	45/18	45/18

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Psihologia victimei oferă cunoștințe privind diferite tipuri de victimă, specificul lucrului cu copii aflați în situații de abuz. Cursul permite formarea abilităților practice privind psihodiagnosticul victimelor, consilierea victimelor abuzurilor sexuale și a victimelor violenței domestice, consilierea copiilor – victime a abuzurilor și intervenția psihologică în cazurile de abuz.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să cunoască principalele noțiuni victimologice;
- să poată explica esența doctrinelor privind fenomenul victimizării;
- să identifice metodele și tehnicile de cercetare victimologice, adecvate celor mai diverse teme de investigare psihopedagogice;
- să explice cauzele victimizării din perspectiva noilor realizări ale științei psihologiei, corelate cu realitatea din Republica Moldova;
- să descrie modele de prevenire a procesului de victimizare în societate și în instituțiile de învățământ.

La nivel de aplicare:

- să selecteze și să interpreteze date statistice referitoare la victimizarea populației;
- să utilizeze terminologia victimologică în expunerea principalelor probleme teoretice și practice din domeniul;
- să aplice postulatele de bază ale victimologiei contemporane în analiza criminologică;
- să investigheze determinantele victimizării;
- să cerceteze personalitatea victimei;
- să evalueze din perspectivă psihopedagogică diferite tipuri de victimă.

La nivel de integrare:

- să stabilească rolul și locul psihologiei victimei în contextul altor științe;
- să determine interdependența dintre particularitățile bio-psiho-sociale ale victimei și comportamentul victimal;
- să evalueze instituțiile și strategiile actuale de asigurare a politicii de protejare a victimelor și de prevenire a procesului de victimizare;
- să propună proiecte de cercetare individuală de prevenire a victimizării

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să cunoască aspectele teoretice ale comportamentului victima;
- să cunoască caracteristica psihologică a victimei;
- să cunoască ce reacții pot avea copiii – victime ale abuzurilor.
- să identifice tipurile de abuz cunoscând semnele distinctive ale abuzului;
- să obțină abilități de consiliere a victimelor;
- să selecteze strategii adecvate de intervenție psihologică în cazurile de victimizare.

Precondiții

Pentru studierea cursului Psihologia victimei studentul trebuie să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, psihologia dezvoltării, psihologiei clinice, psihologiei judiciare, psihologiei educației.

Unități de curs

Tema 1. Noțiuni de victimă și victimologie.

Tema 2. Abordările teoretice ale victimizării.

Tema 3. Tipologia victimologică

Tema 4. Caracteristici psihologice specifice diferitor categorii de victime

Tema 5. Victimizarea copilului.

Tema 6. Efectele abuzului asupra copilului.

Tema 7. Psihodiagnosticul și consilierea victimelor.

Tema 8. Intervenția psihologică în cazurile de maltratare..

Strategii de predare și învățare

Dezbateri academice, problematizarea, lucrul în grup, analiza strategică etc.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test și portofoliu. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

1. Butoi T. Victimologie (curs universitar) - perspectiva psihologiei victimale, Editura: Phobos, 2004, 200 p.
2. Butoi T. Victimologie și psihologie victimală. Editura: PINGUIN BOOK, 2008, 511 p.
3. Groza D. Drepturile victimei. Recuperarea din uitare. Editura: LUMEN, 2006, 333 p.
4. Mitrofan N., Zdrenghia V., Butoi T., Psihologie judiciară. București, 1997.
5. Neamțu Cr., Devianța școlară. Editura: Polirom, B., 2003.
6. Kari Killen, Copilul maltratat. Editura: Oradea, 1998.
7. Малкина-Пых И.Г. Психология поведения жертвы. Москва, издательство Эксмо, 2006. 1008 стр.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licența
Denumirea cursului	Analiză statistică computerizată
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și psihopedagogie specială/Psihologie
Titular de curs	Iurie Malai
Cadre didactice implicate	-
e-mail	iurie.malai@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.038	3	3	6	90/36	45/18	45/18

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cercetarea psihologică și psihopedagogică modernă de tip cantitativ include o etapă obligatorie de sistematizare și analiză statistică a datelor empirice. Complexitatea acestei etape a determinat dezvoltarea unor aplicații computerizate destinate să asiste cercetătorul în activitatea sa de extragere, respectiv de prelucrare statistică a datelor și de elaborare a concluziilor cercetării. Cursul *Analiză statistică computerizată* vine să aprofundeze cunoștințele teoretice ale viitorilor specialiști și să le formeze competențele necesare pentru utilizarea tehnologiilor informaționale în analiza statistică a datelor.

Aceste cunoștințe și competențe sunt absolut necesare pentru activitatea de cercetare, dar și pentru înțelegerea corectă a rezultatelor unui studiu științific într-o documentare de rutină. În același timp, prin intermediul acestei discipline studenții vor avea posibilitatea să realizeze în mod independent partea metodologică și de analiză cantitativă din lucrarea de licență.

În cadrul cursului accentul este pus pe prezentarea celor mai întâlnite tehnici statistice și pe exersarea practică a acestora, folosind mediul de analiză statistică și reprezentare grafică a datelor R prin interfețele grafice JGR și Deducer, dar și posibilitățile oferite de programele de calcul tabelar tradiționale (Gnumeric, Calc, Excel, etc.).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere:
- Cunoașterea unor metode statistice de analiză a datelor provenite din cercetările psihologice;
- Alegerea tehnicilor adecvate designului de cercetare propus.
- Competențe de aplicare a cunoștințelor:
- Efectuarea unor activități practice de analiză computerizată a datelor;
- Utilizarea mediului statistic R și a interfețelor lui grafice pentru prelucrarea și analiza computerizată a datelor.
- Competențe de analiză:
- Analiza critică din punct de vedere statistic a unor cercetări reale sau ipotetice prezentate.

Finalități de studii

La finalul cursului, utilizând aplicațiile de analiză a datelor studiate, studentul va fi capabil:

- să construiască o bază de date pentru analiza lor statistică;
- să obțină și să interpreteze corect indicatorii statistici de start (statistica descriptivă);
- să construiască grafice pentru indicatorii statistici de start și diferențele existente între grupuri;
- să aleagă metodele statistice adecvate pentru statistica inferențială;
- să obțină și să interpreteze corect valorile statisticii inferențiale.

Precondiții

Unități de curs

Analiza datelor – noțiuni introductive. Proiectarea și crearea unei bazei de date. Analiza preliminară a datelor statistice. Gruparea datelor și analiza de frecvențe. Estimarea parametrilor statistici. Testarea ipotezelor statistice. Puterea testului și mărimea efectului. Analiza relațiilor de asociere între fenomene. Compararea a două eșantioane independente. Compararea a două eșantioane perechi. Compararea a mai mult de două eșantioane.

Strategii de predare și învățare

Prelegere interactivă și clasică, învățarea bazată pe problemă, proiect prin aplicarea metodelor de explicare, conversație euristică, activități în grup, dezbateri, studii de caz, studiul individual, consultarea surselor bibliografice

Strategii de evaluare

Prin examen cu sarcini practice. Examenul se constituie din:

- Proba I de evaluare curentă.
- Proba II de evaluare curentă.
- Portofoliu.
- **Examen final.**

Bibliografie

Obligatorie:

1. Clocotici V., Stan A. Statistică aplicată în psihologie. Iași: Polirom, 2001, 296 p.
2. Opariuc-Dan C. Statistică aplicată în științele socio-umane. Noțiuni de bază - statistici univariate. Cluj-Napoca: ASCR, 2009, 330 p.
3. Popa M. Statistici multivariate în psihologie. Iași: Polirom, 2010, 358 p.
4. Racu I. Psihodiagnoză și statistică psihologică. Chișinău: UPS „Ion Creangă”, 2007, 150 p.
5. Sava F.A. Analiza datelor în cercetarea psihologică. Cluj-Napoca: ASCR, 2011, 371 p.

Opțională:

1. Malai Iu. Robustețea testului Student (t) în contextul cercetării psihologice. În: Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului. Conferința științifică anuală a profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”. Chișinău, 2014, p. 394-397.
2. Păun A., Păun M. Analiză statistică folosind limbajul R. București: Matrix Rom, 2009, 189 p.
3. Radu I. ș.a. Metodologie psihologică și analiza datelor. Cluj-Napoca: Sincron, 1993, 439 p.
4. Rateau P. Metodele și statisticile experimentale în științele umane. Iași: Polirom, 2004, 280 p.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia clinică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială / Psihologie
Titular de curs	Racu Iulia, conf. univ., dr.
Cadre didactice implicate	Pislari Stela, lector
e-mail	racu_iulia@yahoo.com / stelaguzun@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.040	4	III	VI	120	24	96

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul de psihologia clinică face parte din disciplinele fundamentale la specialitatea psihologie la Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”. În acest curs vor fi studiate noțiuni introductive cu privire la cele mai recente idei, reflecții și cercetări cu privire la legitățile, mecanismele psihologice implicate în starea de sănătate și boală. Psihologia clinică conține caracteristica generală, prevalența, etiologia (cauzele și factorii de risc), simptomele, mecanismele, diagnosticul, prevenția, tratamentul și asistența, prognosticul și evoluția, epidemiologia diferitor tulburări psihice, tulburărilor de personalitate și tulburărilor psihosomatice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului
Să caracterizeze principalele strategii și metode de investigare și evaluare utilizate în psihologia clinică Să explice mecanismele prin care sănătatea și boala sunt codeterminate de factori biologici, psihologici, sociali și comportamentali. Să cunoască semnele și simptomele principalelor boli psihice. Să poată evidenția frecvența și etiologia, mecanismele, diagnosticul și tratamentul tulburărilor psihice și tulburărilor de personalitate. Să fie apt să stăpânească principalele criterii și elemente de diagnostic asupra evoluției și prognosticului principalelor boli psihice. Să argumenteze modalitățile de prevenție a bolilor psihice.

Finalități de studii
Cunoașterea principalelor activități de diagnostic psihologic și evaluare clinică a tulburărilor psihice, psihosomatice și a factorilor psihologici implicați în tulburările somatice. Identificarea rolului factorilor psihosociale și a stilului de viață în etiologia și evoluția tulburărilor psihice și de personalitate. Aplicarea reperelor teoretice achiziționate în promovarea și menținerea sănătății și în prevenirea tulburărilor psihice, somatice și psihosomatice. Elaborarea strategiilor de intervenție psihologică proprii în vederea diminuării diferitelor probleme psihologice. Elaborarea programelor de optimizare psihocomportamentală pentru copii și adulți.

Precondiții
Înșușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor Introducere în psihologie, Psihologia personalității, Psihodiagnostic și statistică psihologică, Psihologia comportamentului deviant și Psihoterapia.

Conținutul unităților de curs
Tema 1. Introducere în psihologia clinică Obiectul psihologiei clinice Legătura psihologiei clinice cu alte științe Ramurile psihologiei clinice Rolul și funcțiile psihologului clinician

Tema 2. Repere istorice în apariția și evoluția psihologiei clinice

Preistoria psihologiei clinice
Psihologia experimentală. Psihologia generală
Fondatorii psihologiei clinice

Tema 3. Metodele de investigare în psihologia clinică

Observația
Metode psihofiziologice
Experimentul
Testul
Studierea produselor activității
Anamneza

Tema 4. Normal și patologic. Sănătate și boală. Boală psihică

Normal și patologic în biologie, medicină și viața psihică
Sănătate și boală
Conceptul de boală psihică

Tema 5. Semiologia proceselor psihice

Considerații generale
Tulburările senzației și percepției
Tulburările memoriei și atenției
Tulburările gândirii și limbajului
Tulburările afectivității
Tulburările conștiinței și conștiinței de sine

Tema 6. Tulburările senzației și percepției

Tulburările senzațiilor
Tulburările percepției
Cenestopatiile
Iluziile
Agnoziile
Halucinațiile

Tema 7. Tulburările memoriei și atenției

Tulburările memoriei
Dismnezii cantitative
Dismneziile calitative
Tulburările rememorării trecutului
Tulburările atenției

Tema 8. Tulburările gândirii și limbajului

Tulburările gândirii
Tulburările de ritm și coerență
Tulburări ale conținutului gândirii
Tulburări ale expresiei verbale și grafice
Tulburări ale limbajului
Dislogii
Disfazii
Dislalii

Tema 9. Epilepsia

Considerații generale
Statistici.
Etiologia
Tipuri de crize epileptice

Diagnostic
Tratament
Primul ajutor în caz de convulsie epileptică

Tema 10. Autismul și schizofrenia

Autismul.
Predominanța autismului
Etiologia
Simptomele
Diagnosticul
Tratamentul
Schizofrenia
Istoric
Etiologie și patogenie
Manifestările clinice
Diagnosticul
Tratamentul

Tema 11. Tulburarea bipolară

Evoluție
Etiologie
Profilul personalității
Forme
Accesul maniacal
Accesul depresiv
Diagnostic
Asistența și tratamentul

Tema 12. Oligofrenia

Statistici
Etiologia
Forme
Tratament
Prevenția

Tema 13. Psihoza alcoolică

Statistici
Portretul
Tratamentul
Prognosticul

Tema 14. Narcomania și toxicomania

Terminologia utilizată
Teorii psihologice cu privire la narcomanie
Formarea personalității narcodependente
Tratamentul
Profilaxia narcomaniei

Tema 15. Bolile psihogene: Nevrozele și psihozele reactive

Psihogeniile: considerații generale
Forme clinice
Diagnostic
Tratament
Profilaxia și prognosticul
Nevrozele
Formele nevrozelor. Diagnostic și tratament

Psihozele reactive. Caracteristici și tratament

Tema 16. Bazele psihosomaticii. Bolile psihosomatice

Psihosomatica

Boli psihosomatice

Terapia psihosomatică

Tema 17. Suicidul

Definiții

Semnificația fenomenului suicidal

Tipuri

Caracteristici comune

Etiologia

Suicidul la copii și adolescenți

Suicidul la bătrâni

Suicidul la alienați

Activitatea corecțională sau psihoterapia tendințelor suicidale

Tema 18. Psihologia muribundului

Conceptul de moarte

Perspective istorice și culturale

Perspectivele vârstelor

Atitudini în fața morții

Fazele morții

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, eseurilor, referatelor, proiectelor, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs și evaluarea portofoliilor de semestru.

Bibliografie

Obligatorie:

1. David D., Metodologia cercetării clinice. Iași: Polirom. 2006. 232 p.
2. David D. Psihologie clinică și psihoterapie. Iași: Polirom. 2006. 323 p.
3. Enachescu C. Tratat de psihopatologie. Iași: Polirom. 2007. 567 p.;
4. Перре М., Бауманн У. Клиническая психология. Санкт–Петербург: Питер. 2006.
5. 1312 с.
6. Тарабрина Н. Клиническая психология. Санкт–ПетербургЮ Питер. 2000. 352 с.

Opțională:

1. Nirestrean A., Lazarescu M., Tulburări de personalitate. Iași: Polirom. 2007. 474 p.
2. Perciun V. Psihologia clinică. Timișoara: Eurostampa, 2001. 297 p.
3. Sen A. Psihologia clinică în viziunea practicianului. București: Dual Tech. 2007. 370 p.
4. Гуревич П. Клиническая психология. Практическая патопсихология: Руководство для врачей и медицинских пс. Москва: Nota Bene, 2011. 512 с.;
5. Карвасарский Б., Клиническая психология: уч. для вузов. 1–е изд.. Санкт–Петербург: Питер. 2004. 960 с.
6. Менделевич В. Клиническая и медицинская психология. Практическое руководство. Москва: МЕДпресс. 1999. 592 с.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Analiza psihopedagogică și corecția procesului instructiv
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și PPS, catedra Psihologie
Titular de curs	Chirev Larisa
Cadre didactice implicate	
e-mail	larisa502@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.042	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul dat vine ca o continuare logică și aprofundare a cunoștințelor obținute în domeniul psihologiei pedagogice.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
Definirea conceptelor de evaluare și măsurare școlară Clasificarea tipurilor evaluării școlare Descrierea formelor de evaluare, a avantajelor și limitelor acestora Descrierea tehnicilor și metodelor tradiționale și moderne de evaluare școlară Clasificarea tipurilor de teste și de itemi Formularea diferitor tipuri de itemi Elaborarea unui test de evaluare a cunoștințelor Evaluarea rezultatelor testului elaborat Evaluarea interacțiunii profesor-elev prin aplicarea diferitor instrumente de evaluare
Finalități de studii
Vor identifica formele și metodele de evaluare oportune disciplinei și situației școlare Vor argumenta avantajele și limitele tehnicilor tradiționale și moderne de evaluare Vor formula diferite tipuri de itemi pentru un test de evaluare a cunoștințelor Vor aplica tehnici de evaluare a interacțiunii profesor-elev
Precondiții
Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniul psihodiagnozei și psihologiei pedagogice.
Conținutul unităților de curs
Tema 1. Noțiuni de măsurare și evaluare școlară, felurile evaluării școlare. Calitatea, randamentul, eficiența și progresul ca obiect al măsurării și evaluării. Funcțiile evaluării școlare. Tipuri de evaluare în dependență de obiectivele evaluării: evaluarea contextului, intrărilor, procesului de instruire, a produselor învățării. Tipuri de evaluare în dependență de momentul procesului de instruire în care se face evaluarea: diagnostică, formativă, sumativă. Tema 2. Tehnici de evaluare școlară: formele evaluării (evaluarea orală, scrisă, probele practice, formele mixte) și avantajele și dezavantajele lor. Observarea sistematică a elevului. Tema 3. Metode și tehnici tradiționale și moderne de evaluare. Metodele tradiționale: interogarea, lucrările de control, tezele, examenele, lucrările practice – condiții de aplicare și limitele lor. Metodele moderne de evaluare: investigația,

proiectul, portofoliul, autoevaluarea. Particularitățile acestor metode.

Tema 4. Testele de evaluare și măsurare școlară. Tipuri de teste în dependență de numărul subiecților supuși testării, caracterul răspunsurilor ce pot fi date, criteriul standardizării, obiectul evaluării. Tipuri de itemi obiectivi, semiobiectivi, subiectivi: particularități, avantaje, dezavantaje.

Tema 5. Elaborarea testelor de evaluare școlară. Precizarea obiectivelor evaluării, identificarea unităților de conținut și a ponderii acestora, pregătirea testului, evaluarea rezultatelor testului. Sugestii pentru elaborarea testelor.

Tema 6. Surse de eroare în procesul de evaluare. Factori perturbatori care provin din activitatea cadrului didactic. Personalitatea elevilor ca sursă pentru erori de notare.

Tema 7. Interacțiunea profesor-elev, modalități de măsurare și evaluare a ei. Comportamentul dominator și integrat. Fișa lui Flanders, componentele ei, mod de utilizare. Testul TEAD: scop și mod de utilizare. Ghid evaluativ-interogator de conduită profesional didactică,

Tema 8. Chestionar de determinare a stilului de predare. Descrierea stilurilor de predare: emoțional improvizator, emoțional metodic, rațional improvizator, rațional metodic.

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunerea, demonstrarea, diagrama Venn, tabelul conceptual, lucru în grup, elaborarea de teste, administrarea și analiza testelor de evaluare, discuții.

Strategii de evaluare

Evaluări curente: răspuns oral la seminare, test, proiect, evaluare reciprocă.

Evaluarea finală: test

Bibliografie

Obligatorie:

1. Chis V. Activitatea profesorului între curriculum și evaluare. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană, 2001
2. Cojocariu V., Grigoraș D. Teoria și practica evaluării (curs). Universitatea Bacău, 2000
3. Cucoș C. Teoria și metodologia evaluării. Iași: Editura Polirom, 2008
4. Pâslaru V. (coord), Achiri I., Bolboceanu A., Răileanu A., Spinei I. Concepția evaluării rezultatelor școlare în instituțiile de învățământ preuniversitar din Republica Moldova (aprobată de Consiliul științifico-didactic al Institutului de Științe ale Educației la 20.11.2000, Proces-verbal nr.11)
5. Radu I.T. Evaluarea în procesul didactic. Bucuresti: EDP, 2007
6. Strungă C. Evaluarea școlară. Timișoara: Ed. de Vest, 1999

Opțională:

1. Ausubel D., Robinson F.G. Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică. Bucuresti: EDP, 1981
2. Cerghit I. Metode de învățământ. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998
3. Cristea S. Metodologia reformei educaționale. Pitești: Editura Hardiscom, 1996
4. Meyer G. De ce și cum evaluăm. Iași: Editura Polirom, 2000
5. Potolea D., Manolescu M. Teoria și practica evaluării educaționale. București: PIR, Ministerul Educației Naționale, 2005
6. Stan C. Evaluare și autoevaluare în procesul didactic. În: Ionescu, M., Chis, V. Pedagogie. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană, 2001
7. Stoica A. (coord.). Ghid practic de evaluare a itemilor pentru examene – document de lucru. Bucuresti: Unitatea Tranzitorie de Evaluare, 1996
8. Văcărețu A., Kuoho K., Pop M. Evaluarea în sprijinul învățării. Ghid pentru cadrele didactice. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2007

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Factorii psihopedagogici ai nereușitei școlare
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială / Psihopedagogie
Titular de curs	Elena Loșii, conf.univ., dr.
Cadre didactice implicate	
e-mail	lenadonica@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.042	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Pentru a fi un criteriu valid și fidel al aptitudinii școlare, randamentul școlar ar trebui să exprime nivelul de formare a aptitudinilor, gradul de operativitate a cunoștințelor elevului, pregnanța și eficiența, orientarea și stabilitatea aptitudinilor sale față de muncă, societate etc., rezultate din activitatea școlară. Elevul bun la învățătură prezintă o asemenea capacitate de adaptare școlară care îi permite să progreseze la nivelul și ritmul prevăzut de adult în funcție de cerințele societății și de posibilitățile sale reale de dezvoltare. Elevul neadaptat nu progresează, nu asimilează cunoștințele prezentate în condiții metodice obișnuite, utilizate pentru toți elevii de aceeași vârstă și clasă. Insuccesul școlar indiferent de formă (generalizată sau specifică) și de etiologie (predominant intelectuală sau afectiv - motivațională) exprimă o discordanță mai mult sau mai puțin accentuată, între eforturile pedagogice și cerințele instructiv – educative, pe de o parte, și trebuințele și posibilitățile psihice și psihofiziologice ale elevului pe de altă parte. În acest context cursul de “Factorii nereușitei școlare” vine să răspundă la întrebarea, care sânt influențele factorilor economici, familiali, pedagogici, fiziologici și psihologici asupra reușitei școlare a elevului.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Studierea noțiunilor de bază ale cursului
Obținerea cunoștințelor psihopedagogice despre esența și fenomenologia nereușitei școlare, cauzele și factorii ce o produc, tehnicile de identificare, măsurarea și evaluarea ei;
Formarea la studenți a priceperilor de diagnosticare a nereușitei școlare, de elaborare și realizare a programelor de profilaxie și combatere a nereușitei școlare.

Finalități de studii

Să cunoască și să definească conceptele de bază: reușita/nereușita școlară, succes/insucces școlar, mediocritate, notă școlară etc.;

Să distingă grupele de factori ce pot provoca nereușită școlară;

Să aplice metodele de diagnosticare a nereușitei școlare;

Să identifice cauzele, formele și tipurile de manifestare a nereușitei școlare la nivel individual;

Să alcătuiască și să realizeze programe speciale cu elemente de recuperare.

Să elaboreze recomandări, sugestii privind lichidarea nereușitei școlare,

Să elaboreze și să aplice programe de profilaxie și combatere a nereușitei școlare.

Precondiții

Înșușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor *introducere în psihologie, psihologia personalității, psihologia dezvoltării, psihologia pedagogică, psihodiagnoza.*

Unități de curs

- Tema 1. Natura psihopedagogică a nereușitei școlare
- Tema 2. Formele NRȘ. Descriere și clasificare
- Tema 3. Factorii ce produc NRȘ
- Tema 4. Factorii psihologici și RȘ / NRȘ
- Tema 5. Diagnosticarea NRȘ
- Tema 6. Profilaxia NRȘ
- Tema 7. Combaterea NRȘ

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, comunicărilor, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs și evaluarea portofoliilor de semestru.

Nota finală se constituie din următoarele componente:

60% – Evaluările curente compuse din lucrări scrise, răspunsuri orale, participări active la ore și evaluarea lucrului individual

40% – Testul final

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ceasan A., Vasilescu A. Adaptare școlară. București, 1988
2. Ieniștea O. Dificultățile la învățătură. București, 1983
3. Stoltz G. Eșec școlar – risc de eșec social. București, 2000
4. Berger A. Defectele copilului. București, 1968
5. Gilly M. Elev bun, elev slab. București, 1996
6. Kulgsar T. Factorii psihologici ai reușitei școlare. București, 1988
7. Psihopedagogie. Iași, 199
8. Radulian V. Contra insucceselor școlare. București, 1997
9. Negură I. Cum să ne ajutăm copiii la învățătură. Chișinău, 1985.

Opțională:

10. Лукоянов Ю. Е. Если вашему ребенку трудно учиться. М., 1980
11. Невский И. А. Предупреждение и преодоление педагогической запущенности школьников. М., 1982
12. Мюнстерберг Г. Психология трудных школьников. М., 1997.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL IV, semestrul 7

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia soluționării conflictelor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Catedra Psihologie
Titular de curs	Chirev Larisa, lector superior
Cadre didactice implicate	Sanduleac Sergiu, dr. în psihologie
e-mail	sergiusanduleac@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.044	4	IV	VII	120/48	60/24	60/24

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Cursul urmărește scopul de a spori eficiența personală a studenților și a antrena abilitățile de soluționare constructivă a conflictelor prin înțelegerea naturii, structurii și mecanismelor conflictului. Deci, în cadrul cursului se va urmări atât abordarea teoretică a subiectelor incluse, cât și utilizarea metodelor practice, interactive de lucru: studiu de caz, joc de rol, simularea, negocierea, dezbaterile. Accent se va pune pe formarea abilităților de mediator.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>Dezvoltarea cunoștințelor și înțelegerilor: Să cunoască noțiunile și teoriile de bază ale conflictologiei, etapele conflictului, strategiile și tehnicile de soluționare a lui</p> <p>Aplicarea cunoștințelor și înțelegerilor: Să poată aplica cunoștințele primite pentru formarea abilităților de comunicare eficientă și soluționare constructivă a conflictelor formarea abilităților de mediere a unui conflict</p> <p>Comunicarea cunoștințelor și înțelegerilor: Formarea abilității de proiectare a activității cu diverse grupuri pentru învățarea metodelor de soluționare constructivă a conflictelor.</p> <p>Capacități de dezvoltare profesională continuă: Dezvoltarea abilităților necesare pentru a persevera la cursurile ulterioare prin prisma competențelor obținute în cadrul cursului și obținerea autonomiei în dezvoltarea profesională.</p>
Finalități de studii
<p>Va face cunoștință cu teoriile de bază ale psihologiei conflictului; Va demonstra abilități de gândire critică în soluționarea unor probleme în dirijarea conflictului; Va aplica cunoștințele cu referire la tipurile de conflict și caracteristicile lor, strategii și tactici; Va preveni, dirija, soluționa conflictele; Va poseda abilități de mediere a conflictului; Va organiza activități (pentru copii de diferite vârste și maturi) de dezvoltare a abilităților de soluționare constructivă a conflictelor.</p>
Precondiții
<p>Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, sociale și pedagogice.</p>

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Conflictul: definire, indicatori, clasificări.

Definirea conflictelor. Conflictul din punct de vedere psihologic, filosofic, sociologic și în sens uzual etc. Diverse tipuri de clasificare a fenomenelor conflictuale (Zdravomislov, Boulding, Antupov, Shapilov)

Tema 2. Conflictologia ca știință.

Scurt istoric: incursiune în conflictologia ca una dintre cele mai tinere ramuri ale psihologiei ca știință: Începutul conflictologiei; Devenirea conflictologiei; Înțelegerea contemporană a conflictelor. Obiectul conflictologiei. Concepții greșite. Conflictul între realitate și mit.

Tema 3. Teoriile conflictologiei.

Modelul sociologo-filosofic de studiere a conflictelor: Lupta între societatea umană, social - darwinismul; Modelul funcțional; Modelul conflictual; sociologia conflictelor. Modelul psihologic de studiere a conflictelor: Interpretarea intrapsihică; Abordări situaționale; Abordări cognitiviste.

Tema 4. Conflictul intrapersonal.

Tipuri de conflicte psihologice intrapersonale. Conflicte motivaționale. Conflictele cognitive. Modalități de soluționare a conflictelor psihologice

Tema 5. Conflictul la diferite nivele de sisteme sociale: interpersonale, din cadrul organizației, conflictele între grupuri, conflictele între grupuri sociale mari, conflictele interetnice, conflictele politice.

Determinantele conflictelor interpersonale. Formele conflictelor interpersonale. Rezultatele conflictelor interpersonale. Prevenirea și soluționarea conflictelor interpersonale. Tipuri de personalități conflictogene și conduita cu aceste tipuri de persoane. Căi de prevenire și soluționarea a conflictelor conjugale. *Conflictele în procesul social-pedagogic*: cauzele conflictelor societate sistem de învățământ și cauzele conflictelor în colectivele pedagogice. Caracteristicile grupului mic și tipuri de conflicte în grup; consecințele conflictelor de grup. Tipuri de conflicte în cadrul organizației. Consecințele conflictelor de muncă. Modalități de reglementare a conflictelor interetnice. Cauzele apariției conflictelor politice și reglementarea acestora.

Tema 6. Violența în situație de conflict.

Tipologia violenței. Natura violenței. Factorii generatori de violență. scopul și motivele violenței. Limitarea violenței în societate.

Tema 7. Metode de cercetare a conflictului.

Cercetările experimentale în condiții de laborator. Experimentele în condiții naturale. Studiarea formelor specifice de interacțiune socială ca modele de conflict. Metoda anchetei.

Tema 8. Fenomenologia conflictelor: conținut, structură, dinamică, funcții, participanți.

Caracteristicile structurale ale conflictelor. Caracteristicile dinamice ale conflictului.

Tema 9. Apariția conflictelor: natura obiectiv-subiectivă a conflictelor, percepția și aprecierea situației, factorii în baza cărora situația este apreciată ca fiind conflictuală.

Situațiile critice ale vieții. Natura obiectiv-subiectivă a conflictelor. Percepția situației. Definirea situației.

Tema 10. Alegerea strategiei de reacționare la conflict.

Evitarea, lupta, dialogul. Confruntarea, evitarea, compromisul, colaborarea.

Tema 11. Interacțiunea în conflict: motive, scopuri, strategii și tactici, reglatorii conflictelor.

Convingerea; autoafirmarea; sugestia; contaminarea; inducerea dorinței de a imita; formarea bunăvoinței; rugămintea; impunerea; Critica distructivă; Ignorarea; Manipularea. Tipuri de rezistență psihologică la influență: contraargumentarea; critica constructivă; mobilizarea energetică; creația; eschivarea; apărarea psihologică; ignorarea; confruntarea; refuzul.

Tema 12. Soluționarea conflictelor: tradiția conflictologică și tradiția psihologică.

Evoluția constructivă sau distructivă a conflictelor. Factorii ce influențează caracterul constructiv sau distructiv al conflictului. Modalități de reglare a conflictului.

Tema 13. Mediarea: principii, etape, bariere în comunicare.

Participarea părții a treia în soluționarea conflictelor. Algoritmul arbitrajului. Tehnici de mediere.

Tema 14. Modalități de formare a deprinderilor de comportament eficient în situație de conflict și de soluționare constructivă a lor.

Stimularea comportamentelor pozitive ale copiilor. Procedee de abordare a conflictelor fără luptă și fără a ceda în instituțiile de învățământ. Pașii abordării strategiei victorie/victorie.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Evaluarea prevede testări, răspunsuri la seminare, prezentări de proiecte individuale.

Bibliografie

Obligatorie:

Obligatorie:

1. Țurcan T. Aspecte psihologice ale conflictului. Chișinău, 2004
2. Boncu, Șt., 2006, Negocierea și medierea. Perspective psihologice, Iași, Editura Institutul European, 247 p.
3. Stoica-Constantin, Ana; Neculau, A. (coord.) Psihosociologia rezolvării conflictului, Iași, Editura Polirom, 1998. 283 p.
4. Дмитриев А. В. Конфликтология. - Москва, 2000

Opțională:

1. Козырев Г.И. Введение в конфликтологию: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. - Москва, 2001
2. Юдин В. В., Ратников В. П.. Конфликтология. - Москва, 2001
3. Гришина Н.В. Психология конфликта. – СПб., 2003
4. Данакин Н. С. Конфликты и технология их предупреждения. - Белгород, 1993

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Comunicarea nonviolentă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și PPS, catedra Psihologie
Titular de curs	Chirev Larisa
Cadre didactice implicate	
e-mail	larisa502@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.045	4	IV	VII	120/48/24	60	60/24

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul are un caracter teoretico-aplicativ, urmărind nu doar însușirea de către studenți a noțiunilor de bază ale cursului, dar și formarea abilităților de utilizare a modelului comunicării nonviolente. La seminare vor fi analizate, revizuite și ”rescrise” diverse dialoguri generatoare de emoții negative.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoașterea și explicarea pașilor comunicării nonviolente
Identificarea blocajelor în comunicare
Identificare emoțiilor și nevoilor în dependență de situație / context
Verbalizarea emoțiilor și nevoilor
Formularea clară și concretă a rugăminții

Finalități de studii

Aplicarea modelului comunicării nonviolente în diverse contexte
Creșterea eficienței personale

Precondiții

Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniile: psihologie generală, psihologia personalității, psihologia dezvoltării și psihologia socială.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Esența comunicării nonviolente. Natura umană compasiională, cele 2 aspecte ale comunicării nonviolente: exprimarea noastră onestă și recepționarea empatică a celui alt.

Tema 2. Comunicarea care blochează compasiunea. Ucigașii comunicării: judecățile moralizatoare, comparațiile, negarea responsabilității, porunca, revendicările imperative, hipergeneralizarea

Tema 3. Observarea fără evaluare. Delimitarea observării de evaluare. Descrierea situației fără a utiliza judecățile de valoare.

Tema 4. Identificarea și exprimarea emoțiilor. Distanța între ceea ce simțim și ceea ce considerăm, ceea ce credem că suntem, ceea ce credem despre comportamentul altora față de noi.

Tema 5. Atribuirea responsabilității pentru emoțiile noastre. Opțiuni de a recepționa mesaje negative. Etapele parcurse în dezvoltarea responsabilității emoționale proprii. Identificarea nevoilor.

Tema 6. Rugămintea care ne va îmbogăți viața. Rugând ceva ce ne-ar îmbogăți viața. Formularea corectă a rugămintilor.

Tema 7. Comunicarea nonviolentă în mediul familial. Analiza și ”rescrierea” situațiilor din contextul familial. Aplicarea CNV.

Tema 8. Comunicarea nonviolentă în mediul profesional. Analiza și ”rescrierea” situațiilor din contextul profesional. Aplicarea CNV.

Tema 9. Modelul comunicării nonviolente versus apreciere. Distincția între apreciere și exprimarea onestă a emoțiilor și nevoilor, consecințele acestor 2 abordări.

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunerea, demonstrația, lucru în grup, discuții, joc de rol, simularea, exersarea

Strategii de evaluare

Evaluări curente: răspuns la seminare, lucrare de control.

Evaluarea finală: test

Bibliografie

Obligatorie:

1. Faber A., Mazlish E. Cum să-i ascuți pe adolescenți și cum să te faci ascultat. București: Curtea Veche, 2007
2. Keller F. Exerciții de comunicare nonviolentă. Editura Trei, 2016
3. Kohn A. Parenting necondiționat. De la recompense și pedepse la iubire și înțelegere. Editura Herald, 2005
4. Markham L. Părinți liniștiți, copii fericiți. Cum să înlocuim țipetele cu conectarea. Editura Multi Media Est Publishing, 2015
5. Rosenberg M. Comunicarea nonviolentă. Un limbaj al vieții. Editura Ponte, 2014

Opțională:

6. Hendrix H., Hunt H. Dăruiește iubirea care vindecă. Ghid pentru părinți. Editura Herald, 2015
7. Hendrix H. Primește iubirea pe care o dorești. Ghid pentru cupluri. Editura Herald, 2015
8. Markham L. Părinți liniștiți, copii fericiți. Cum să creștem frați prieteni pe viață. Editura Multi Media Est Publishing, 2015

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Training dezvoltare personală
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială, Psihologie
Titular de curs	Pletniov Olesia
Cadre didactice implicate	
e-mail	olesyav@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.046	4	IV	VII	120/48	60/24	60/24

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Dezvoltarea personală include activități și experiențe care au scopul final de a îmbunătăți starea de conștientizare, dezvoltare a talenților și abilităților personale, îmbunătățirea calității vieții și contribuirea la realizarea aspirațiilor și viselor personale.

Cunoscut și sub denumirea de "self help" sau "evoluție personală", conceptul de dezvoltare personală include și activități formale sau informale pentru a dezvolta în alții roluri precum cel de profesor, ghid, consilier, manager, coach sau [mentor](#).

Definirea noțiunii de dezvoltare personală, sarcinile și modalitățile de lucru în vederea realizării dezvoltării personale; Exerciții de autocunoaștere; Exerciții pentru cunoașterea și înțelegerea altor persoane; tehnici de depășire a situațiilor dificile. metode de autoreglare comportamentală.

Acest curs este logic poziționat în ciclul disciplinelor deoarece pentru o asimilare eficientă a materiei acestui curs este nevoie ca studentul să fi studiat în anii precedenți, cursuri fundamentale cum ar fi: Psihologia personalității, Psihologia Dezvoltării, etc., asta pentru că cunoștințele obținute la cursurile de bază oferă posibilitate studenților să posede un set de abilități practice și teoretice ce îi va ajuta la asimilarea mai rapidă, utilă și conștientă a materiei de la Trainingul de Dezvoltare Personală. Acest curs este foarte util și necesar studenților în formarea celor care își doresc să devină psihologi, asta pentru că e nevoie să te purifici pentru a trece la alt nivel și a avea astfel abilități suficient de bune în a ajuta pe ceilalți.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea și caracteristica noțiunii de dezvoltare personală;
- Descrierea direcțiilor de activitate în vederea realizării dezvoltării personale;
- formarea deprinderilor de autocunoaștere și analiză personală;
- Cunoașterea mai eficientă a emoțiilor, controlul comportamentului;
- Dezvoltarea coeziunii de grup, cunoașterea membrilor grupului mai profund decât până acum;
- Definirea managementului timpului și a altor factori care influențează calitatea vieții;
- Autocunoaștere și autoînțelegere.

Finalități de studii

- Dezvoltarea aptitudinii de a observa și a analiza propriul comportament și comportamentul altor persoane;
- Formarea abilităților de a aplica a diferitor tehnici dezvoltative;

- Dezvoltarea deprinderilor de depășire a situațiilor dificile;
- Dezvoltarea abilității de analiză psihologică a comportamentului,
- Dezvoltarea abilităților de controlare a emoțiilor, necesităților proprii și a altor persoane;
- Dezvoltarea capacității de autoconștientizare; autodeterminare;
- Dezvoltarea capacității de a stabili relații interpersonale adecvate, constructive;
- Dezvoltarea coeziunii de grup.

Precondiții

Ca precondiție a cursului de psihologie a motivației sunt câteva cursuri introductive în știința psihologică cum ar fi: psihologiei dezvoltării, psihologiei personalității etc., care vin cu informații utile în formarea studenților ca specialiști și îi pregătesc pentru acumularea eficientă a materialului de la cursurile din anii finali de studii inclusiv și cursul de psihoprofilaxie și psihocorecție.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Definirea trainingului ca formă de lucru în grupul.

Care sunt formele de lucru psihologic în grup

Trainingul ca formă de lucru

Avantajele trainingului în dezvoltarea personală

Tema 2. Introducerea în dezvoltarea personală

Ce este dezvoltarea personală

Elementele ce formează în sumă o personalitate dezvoltată

Tema3. Autocunoașterea și autoînțelegerea

Noțiuni generale despre sine

Exerciții practice de autocunoaștere-înțelegere

Tema 4. Dezvoltarea coeziunii de grup și cunoașterea membrilor grupului între ei

Importanța grupului de apartenență în dezvoltarea personală

Dezvoltarea coeziunii grupei

Tema 5. Studiu asupra emoțiilor și a contrului lor

Definirea emoțiilor

Incursiuni teoretice asupra studiului emoțiilor

Dezvoltarea abilităților de control a emoțiilor

Tema 6. Comunicarea eficientă.

Descrierea conceptului comunicare

Exerciții practice în comunicarea eficientă cu alții

Tema 7. Imaginea de sine și stima de sine

Definirea imaginii și stimei de sine

Exerciții practice de creștere a nivelului ei

Tema 8. Importanța trecutului asupra planificării viitorului

Influența experienței de viață felul în care gândim, acționăm

Identificarea armurilor psihice

Tema9. Managementul Timpului

Definirea conceptului de timp în raport cu viața unui om

Metode eficiente de utilizare a timpului personal

Tema10. Încheierea trainingului, feedback

Feed-backde la grupa de training

Înceierea cu exercițiul ”Prietenul secret”

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă conține 2 testări, lucrări de control în fiecare grupă academică.

60% - activitățile de învățare și abilitățile formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, eseuri, răspunsuri la seminarii, etc.

Evaluarea finală este în formă de examen, conținutul căruia are forma unui test decimologic.

40 % - răspunsul studenților scris la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Brian Tracy. [Începe cu ce nu îți place](#), Curtea Veche, 2010
2. Н.Р.Битянова. Психология личностного роста. М., 1995.
3. Holdevici I. Ameliorarea performanțelor individuale prin tehnici de psihoterapie. B., 2003.
4. Petrusin.

Opțională:

5. Дж.Рейнуотер. Это в ваших силах: Как стать собственным психотерапевтом. М., 1992.
6. П.Ферручи. Кем мы може быть: Психосинтез как метод психологического и духовного роста. С.-П., 1992.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Training de dezvoltare a încrederii în sine
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Psihologie și PPS, catedra Psihologie
Titular de curs	Chirev Larisa
Cadre didactice implicate	
e-mail	larisa502@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.047	4	4	7	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul are un caracter evident aplicativ, ce contribuie atât la consolidarea încrederii în sine ca trăsătură de personalitate, cât și la formarea abilității de a elabora un program de formare a încrederii în sine pentru copii de vârste diferite.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">
• descrierea etapelor de formare a grupului de training
• definirea încrederii în sine
• identificarea factorilor determinanți ai încrederii în sine
• enumerarea drepturilor inalienabile ale personalității
• valorificarea calităților personale
• identificarea aspectelor pozitive ale evenimentelor din viața personală
• explicarea mecanismelor ce stau la baza criticii și manipulării
• formularea refuzului diplomatic, a răspunsului la critică și la compliment
• aplicarea tehnicii de manifestare a insistenței
• selectarea activităților de dezvoltare a încrederii în sine pentru copii de diferite vârste.
Finalități de studii
Vor fi capabili să accepte critica, să răspundă la compliment Vor putea refuza și manifesta insistență Vor avea mai multă încredere în sine Vor cunoaște etapele de evoluție a grupului și particularitățile lor Vor elabora un program de training de dezvoltare a încrederii în sine pentru o anumită vârstă
Precondiții
Este necesar ca studenții să posede cunoștințe din domeniul psihologiei personalității și a vîrstelor.
Conținutul unităților de curs
Tema 1. Consilierea în grup. Noțiuni generale – scopurile și sarcinile consilierii în grup, condițiile de bază ale grupurilor, fereastra lui Johari, rolul consilierului de grup, scopurile grupului, avantajele consilierii în grup. Tema 2. Aspecte etice ale consilierii în grup: acordul și informarea participanților, principiul confidențialității, principiul respectării scopurilor grupului, aplicarea tehnicilor și metodelor constructive, respectarea particularităților culturale, principiul competenței profesionale. Tema 3. Tipuri de grupuri și particularitățile lor. După categoria de beneficiari: grupuri pentru copii, pentru adolescenți, pentru studenți, pentru persoanele în etate. După scop: grupuri psihoterapeutice, grupuri de instruire, grupuri orientate spre soluționarea sarcinilor, grupuri de autoajutorare. Tema 4. Etapele de dezvoltare a grupului. Formarea grupului: planificarea, anunțul, selectarea membrilor grupului,

aspecte practice ale formării grupului, motivarea participanților, sarcinile consilierului la această etapă.

Etapa II – orientarea generală și cercetarea grupului – particularitățile etapei, funcțiile moderatorului, funcțiile membrilor grupului, dificultăți.

Etapa III – de manifestare a rezistenței, confruntărilor și conflictelor – particularitățile etapei, funcțiile moderatorului, funcțiile membrilor grupului, dificultăți.

Etapa IV – de coeziune și productivitate – particularitățile etapei, funcțiile moderatorului, funcțiile membrilor grupului, dificultăți.

Etapa V – de integrare și finisare – particularitățile etapei, funcțiile moderatorului, funcțiile membrilor grupului, dificultăți.

Etapa VI – de verificare și apreciere – particularitățile etapei, funcțiile moderatorului, funcțiile membrilor grupului, dificultăți.

Tema 5. Încrederea în sine: definiții, factori determinanți. Stabilirea regulilor de grup. Evaluarea nivelului încrederii în sine.

Tema 6. Autocunoaștere, autoînțelegere, autoestimare pozitivă.

Tema 7. Antrenarea gândirii pozitive.

Tema 8. Drepturile inalienabile ale personalității de a fi ea însăși.

Tema 9. Critica, modalități de reacționare. Acceptarea criticii.

Tema 10. Complimentele, modalități de reacționare.

Tema 11. Insistența, tehnici de antrenare a insistenței.

Tema 12. Capacitatea de a spune nu, forme ale refuzului diplomatic.

Tema 13. Tehnici de contra-manipulare. Comportamentul asertiv. Totalurile trainingului.

Metode și tehnici de predare și învățare

Expunere, discuții, exersare, problematizare, studii de caz, antrenarea tehnicilor

Strategii de evaluare

Evaluări curente: răspuns oral la seminare, referat / colaj.

Evaluarea finală: program de dezvoltare a încrederii în sine

Bibliografie

Obligatorie:

14. Andre Ch., Lelord F. Cum să te iubești pe tine pentru a te înțelege mai bine cu ceilalți. Iași, 1999
15. Грецов А. Тренинг уверенного поведения для старшеклассников и студентов. СПб., 2008
16. Кори Дж. Теория и практика группового консультирования. М., 2003
17. Мамонтов С. Поверь в себя. Тренинг уверенности в себе. СПб., 2001
18. Психологическая помощь и консультирование в практической психологии. / под ред. проф. М. К. Тугушкиной
19. Смит М.Дж. Тренинг уверенности в себе. СПб., 2000

Opțională:

1. Cungu Ch. Cum să ne afirmăm, Iași, 1999
2. Denny R. Încrede-te în tine însuși: descoperă-ți potențialul pentru fericire și success. Iași, 2003
3. Minchinton J. Învățã să te respecti (52 sfaturi pentru dezvoltarea respectului de sine), București, 2001
4. 855 de jocuri și activități. Ghidul animatorului. Chișinău 2012
5. Захаров В.П., Хрящева Н.Ю. Социально-психологический тренинг. Л., 1990
6. Игры: обучение, тренинг, досуг / Под ред. В.В. Петрусинского. М.: Новая школа, 1994
7. Пругченков А.С. Тренинг личностного роста. М.: Творческая педагогика, 1993
8. Костина Л.М. Игровая терапия с тревожными детьми. СПб., 2001

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

9. Кряжева Н.Л. Развитие эмоционального мира детей. Ярославль, 1997
10. Лидерс А.Г. Психотренинг с подростками. М., 2001
11. Малкина-Пых И.Г. Возрастные кризисы: справочник практического психолога. М., 2004
12. Чистякова М.И. Психогимнастика. М., 1995

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Orientarea profesională și cariera profesională și Psihopedagogia motivației
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, catedra Psihologie
Titular de curs	Verdeș Angela, conf. univ., dr. „Pletnirov Olesea, lector univ.
Cadre didactice implicate	
e-mail	angelaverdes@yahoo.com , ollessyav@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A. 050	6	IV	VII	180/72	90/36	90/36

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „Orientarea profesională și cariera profesională și Psihopedagogia Motivației” este destinat studenților anului trei. Modulul Orientarea profesională și cariera profesională este orientat spre familiarizarea lor cu noțiunile de orientare școlară și profesională, cariera profesională, cu profesiile, cu procesul de autodeterminare profesională, cu rolul familiei și al școlii în orientarea profesională. Acest curs va contribui la formarea abilităților de diagnosticare psihologică a intereselor, aptitudinilor, etc., competențelor de elaborare a profesiogramei, de consiliere a tinerilor privind cariera profesională.

Modulul Psihopedagogia Motivației este important studenților care sunt în formare ca personalități, la acest aspect reușind să își descopere, conștientizeze sau gestioneze mai bine ansamblul de mobiluri ce reprezintă în suma sfera motivațională personală, dar ca și profesioniști fiind capabili mai târziu în experiența lor practică să poată depista anumite probleme ale potențialilor clienți ce s-ar referi la aspectele motivaționale.

Acest modul este logic poziționat în ciclul disciplinelor deoarece pentru o asimilare eficientă a materiei acestui curs este nevoie ca studentul să fi studiat în anii precedenți, cursuri fundamentale cum ar fi: Psihologia personalității, Psihologia Dezvoltării, Psihologia Educațională, Psihologia Familiei etc., asta pentru că cunoștințele obținute la cursurile de bază oferă posibilitate studenților să posede un set de abilități practice și teoretice ce îi va ajuta la asimilarea mai rapidă, utilă și conștientă a materiei de la cursul de Psihopedagogia Motivației.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

De a avea competențe teoretice referitoare la fundamentarea științifică și principiile de bază ale orientării profesionale, obiectivele și conținutul, strategiilor, tehnicilor de diagnosticare a intereselor și capacităților în domeniul orientării profesionale și a carierii profesionale.

Competențe de învățare:

De a se autocunoaște și intercunoaște prin autoanaliză și reflecție.

Competențe de aplicare și analiză:

Dobândirea unor competențe practice și metodologice referitoare la formarea planului profesional, organizarea intervenției psihologice în orientarea profesională și a carierii profesionale.

Competențe de comunicare:

De a dezvolta limbajul științific din domeniul psihologiei/psihopedagogiei, de prezentare coerentă, clară a rezultatelor analizei diferitor viziuni științifice și a rezultatelor cercetărilor, dezvoltarea competențelor necesare viitorilor specialiști în elaborarea instrumentelor și derularea proceselor de orientare profesională și a carierii profesionale.

Competențe de cunoaștere și înțelegere a principalelor paradigme contemporane privind dezvoltarea motivației, acumularea de cunoștințe care să le permită studenților psihopedagogi să intervină în probleme din domeniul motivației, cunoașterea

obiectivelor și conținutului (conceptelor: motiv, trebuință, motivație) cursului Psihopedagogia Motivației, formarea profesională a studenților în următoarele aspecte practice: formarea deprinderilor de diagnosticare a stărilor motivaționale, de determinare a factorilor psihologici/psihopedagogici interni și externi, de evidențiere a comportamentelor ce formează sau nu motivația, cunoașterea locului și raporturile disciplinei cu alte ramuri ale psihopedagogiei.

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- să cunoască componentele autodeterminării profesionale;
- să stabilească legături între scopuri, obiective finalități, în actul orientării elevilor;
- să aplice metode și metodici în scopul diagnosticării planului profesional;
- să clasifice instrumentariul diagnostic, psihocorecțional al psihologului în activitatea cu elevii de diferită vârstă în scopul orientării profesionale;
- să determine cauza complicațiilor de ordin psihologic în procesul de autodeterminare școlară și profesională;
- să fie capabili să elaboreze și să aplice planul de autodeterminare profesională a elevului;
- să evalueze eficiența strategiilor de informare în cariera profesională;
- să estimeze valoarea familiei în sistemul factorilor orientării.
- Să cunoască conceptele de bază ale motivației,
- Să fie capabili să utilizeze instrumentariul diagnostic utilizat în identificarea diferitor tipuri de motivație sau a altor probleme psihopedagogice ce se raportează la sfera motivațională;
- Să aplice în practică cunoștințele în activitatea de diagnoză, consiliere, psihocorecție a aspectelor de problemă motivaționale;
- Să înțeleagă particularitățile de vârstă a motivației, fiind capabili să manifeste aceste abilități în stagiul de practică de licență pe care urmează să îl treacă în același an de studii;
- Să aprecieze importanța motivației comportamentului prosocial, realizând probe practice de manifestare a comportamentului motivațional prosocial;
- Să explice motivația comportamentului deviant prin realizarea unui studiu de caz a unei personalități cu renume în manifestarea unui comportament deviant;
- Să opereze cu noțiunile și concepțiile generale de motivație în corelație cu alte ramuri ale științei psihopedagogice.

Precondiții

Pentru studierea cursului Orientarea profesională și cariera profesională și Psihopedagogia motivației cursantul trebuie să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, psihologiei educației, psihologiei pedagogice, psihologiei muncii.

Ca condiție a cursului de psihopedagogie motivației sunt câteva cursuri introductive în știința psihopedagogică cum ar fi: Psihologia Generală, Psihologia Personalității, Psihologia Dezvoltării, Psihopedagogia Educațională, Psihopedagogia Familiei, etc., care vin cu informații utile în formarea studenților ca specialiști și îi pregătesc pentru acumularea eficientă a materialului de la cursurile din anii finali de studii inclusiv și cursul de psihopedagogie motivației.

Unități de curs

Tema 1. Noțiuni generale despre Orientarea profesională și cariera profesională.

Tema 2. Profesiile și clasificare a lor.

Tema 3. Caracteristica psihologică a procesului de autodeterminare profesională.

Tema 4. Direcțiile activității psihologului școlar în domeniul orientării școlare și profesionale.

Tema 5. Consilierea psihologică în orientarea profesională.

Tema 6. Decizia de carieră

Tema 7. Factorii de personalitate implicați în luarea deciziei de carieră.

Tema 8. Rolul școlii în orientarea profesională și luarea deciziei.

Tema 9. Locul familiei în sistemul factorilor orientării.

Tema 10. Definirea conceptelor de motiv, motivație și trebuință

Tema 11. Abordările teoretice ale motivației. Tipurile formațiunilor motivaționale

Tema 12. Dezvoltarea motivației în ontogeneză

Tema 13. Psihopedagogia motivației comunicării

Tema 14. Motivația comportamentului prosocial

Tema 15. Motivația activității instructive. Motivația ca factor în procesul pedagogic

Tema 16. Motivația activității profesionale (de psihopedagog)

Tema 17. Motivația pentru viața de familie

Tema 18. Metode și tehnici practice de evaluare a sferei motivaționale

Strategii de predare și învățare

Dezbateri academice, problematizarea, lucrul în grup, analiza strategică etc.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test și portofoliu. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

8. Butoi T. Victimologie (curs universitar) - perspectiva psihologiei victimale, Editura: Phobos, 2004, 200 p.
9. Butoi T. Victimologie și psihologie victimală. Editura: PINGUIN BOOK, 2008, 511 p.
10. Groza D. Drepturile victimei. Recuperarea din uitare. Editura: LUMEN, 2006, 333 p.
11. Mitrofan N., Zdrenghia V., Butoi T., Psihologie judiciară. București, 1997.
12. Neamțu Cr., Devianța școlară. Editura: Polirom, B., 2003.
13. Kari Killen, Copilul maltratat. Editura: Oradea, 1998.
14. Малкина-Пых И.Г. Психология поведения жертвы. Москва, издательство Эксмо, 2006. 1008 стр.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Teorii și metode psiterapeutice /Tehnici de autoreglare emoțională
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie Specială, Psihologie
Titular de curs	Pletnirov Olesea, lector universitar
Cadre didactice implicate	
e-mail	olessyav@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	numărul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.O.052	5	4	7	150/68	75/34	75/34

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Caracteristica socio-psiho –culturală a fenomenului de devinață. Etiologia comportamentului devinat. Caracteristica tipurilor comportamentului deviant și a personalităților deviante. Infracțiunea, personalitatea infractorilor. Crima organizată și corupția, caracteristica personalității infractorilor - gulerelor albe. Agresivitatea și violența. Personalitatea agresorului și a victimei. Cultele distructive. Metode de acțiune și consecințe. Caracteristica copilului greu educabil. Caracteristica personalității nevrotice deviante. Alcoolismul. Narcomania. Suicidul. Devieri ale comportamentului sexual. Psihodiagnoza și predicția , profilaxia comportamentului deviant. Metode de intervenție.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea conceptelor de bază ale cursului: devinață, normă, sănătate mintală, tipologie, condiționare, simptomatologie, educație, tratament, profilaxie, etc.;
- Cunoașterea și interpretarea teoriilor etiologice ale deviației;
- Însușirea și analiza simptomatologiei diferitor tipuri de devianță: de natură cultural-educativ condiționată, nevrotică, psihopatologică;
- Cunoașterea metodelor de diagnostic a comportamentului deviant;
- Distingerea mecanismelor și legităților de intervenție eficientă în cazul diferitor tipuri de comportament deviant.

Finalități de studii

- Identificarea cauzelor psihosociale care contribuie la apariția comportamentului deviant;
- Determinarea profilului personalității deviante și a celei sănătoase, normale;
- Formularea unor recomandări de soluționare complexă a cazurilor aparte de comportament deviant ;
- Selectarea /combinarea strategiilor eficiente de intervenție în cazul diferitor tipuri de comportament deviant;
- Obținerea abilităților de analiză psihologică complexă a fenomenului de devință, a formelor de manifestare

a devinației;

- Utilizarea diferitor metode de diagnostic al comportamentului deviant;
- Formularea recomandărilor în vederea profilaxiei comportamentului deviant, adresate familiei și specialiștilor;
- Identificarea timpurie a factorilor de risc pentru comportamentul deviant;
- Realizarea predicției comportamentului deviant.

Precondiții

Ca precondiție a cursului de psihologie a motivației sunt câteva cursuri introductive în știința psihologică cum ar fi: Psihologia Generală, Psihologia Personalității, Psihologia Dezvoltării, Psihologia Educațională, Psihodiagnostică, etc., care vin cu informații utile în formarea studenților ca specialiști și îi pregătesc pentru acumularea eficientă a materialului de la cursurile din anii finali de studii inclusiv și cursul de psihoprofilaxie și psihocorecție.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Caracteristica psihologică a devianței

Studii psihologice asupra devianței

Definirea conceptului de normă

Tema 2. Diverse perspective privind etiologia comportamentului deviant

Teorii biologice a devianței

Teoriile sociale a devianței

Teoriile psihologice a devianței

Tema 3. Devieri comportamentale de tip nevrotic

Nevrozele

Deprinderi urâte

Ticuri

Enureza

Anorexia-bulimia

Tema 4. Caracteristica psiho-socială a infractorilor

Caracteristica infractorilor socializați

Aspecte și forme de anifestare a crimei organizate

Caracteristica infractorilor cu tulburări psihice

Tema 5. Sisteme terapeutice de lucru cu infractorii

Terapia prin realitate

Terapia de grup

Terapia comportamentală

Tema 6. Delicvența juvenilă

Profilul psihologic

Factorii implicați în determinarea comportamentului deviant al minorilor

Aspecte privind profilaxia comportamentului deviant al minorilor

Tema 7. Comportamentul adictiv

Particularități psihologice

Tipuri de adicție

Dependența de calculator, internet

Tema 8. Culele distructive

Noțiuni generale

Convertire în credință

Probleme tipice ale jertfelor cultelor distructive

Tema9. Alcoolismul

Efectele alcoolului asupra personalității

Definirea alcoolismului

Simptomatologia timpurie a alcoolismului

Tema10. Narcomania

Evoluția narcomaniei

Efectele diferitor droguri asupra persoanei

Cauzele narcomaniei

Tema11. Caracteristica fenomenului violenței

Definiția

Specificul comportamentului violent

Tipologia violenței în familie

Cauzele violenței

Victimizarea copilului, bătrânilor

Autovictimizarea

Tema 12. Deviere în comportamentul sexual

Sexualitatea

Identitatea sexuală

Orientarea sexuală

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă conține 2 testări, lucrări de control în fiecare grupă academică.

60% - activitățile de învățare și abilitățile formate în cadrul disciplinei se efectuează în formă de teste, lucrări de control, eseuri, răspunsuri la seminarii, etc.

Evaluarea finală este în formă de examen, conținutul căruia are forma unui test decimologic.

40% - răspunsul studenților scris la examen.

Bibliografie

Obligatorie:

20. Holdevici I. Elemente de psihoterapie. B., 1996.

21. Holdevici I. Psihoterapia. B., 1995.

22. Mitrofan I. Orientarea experiențială în psihoterapie. B., 2002.

Opțională:

1. Калина Н.Ф. Основы психотерапии. М., 1997.

2. Руководство по телесно-ориентированной терапии. СПб., 2000.

3. Тихомирова Л.Ф. Развитие познавательных способностей детей. Ярославль. 1997.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia influenței și optimizarea personalului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială/ Catedra Psihologie
Titular de curs	Sanduleac Sergiu, dr. în psihologie
Cadre didactice implicate	
e-mail	sergiusanduleac@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.051	6	IV	VII	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
La psihologia influenței studenții se vor familiariza cu metodele clasice de influență, ce reprezintă conceptul de influență, metodele moderne de influențare. Vor avea posibilitatea să aplice metodele studiate și vor cunoaște care este rolul comunicării în influență.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
Dezvoltarea cunoștințelor și înțelegerilor: Să cunoască teoriile de bază și esența mecanismelor de influență
Aplicarea cunoștințelor și înțelegerilor: Să facă distincție dintre influența ca formă de manipulare și aspectele pozitive ale influenței
Comunicarea cunoștințelor și înțelegerilor: Formarea abilității de proiectare a activității cu diverse grupuri pentru învățarea metodelor de influență.
Capacități de dezvoltare profesională continuă: Să aplice în practica metodele de influență.
Finalități de studii
La finele cursului studenții vor fi familiarizați cu practica și teoria mecanismelor de influență, vor cunoaște istoricul apariției acestui mecanism. Vor demonstra abilități de gândire critică în soluționarea unor probleme de dirijare a colectivului de elevi;
Precondiții
Studenții trebuie să posede cunoștințe în domeniul psihologiei personalității, psihologiei grupelor și colectivelor, relațiilor interumane, modalităților de percepție a omului de către om, mecanismelor de influență a persoanelor și grupurilor umane.
Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Introducere în Psihologia Influenței
- Tema 2. Persuasiunea ca formă de influență
- Tema 3. Influența prin reguli și stereotipuri
- Tema 4. Angajament și consecutivitate
- Tema 5. Dovada socială
- Tema 6. Atitudinea binevoitoare ca instrument de influență
- Tema 7. Principiul deficitului
- Tema 8. Reînnoirea explicațiilor clasice ale influenței
- Tema 9. Modelele comunicărilor de influențare
- Tema 10. Manipularea pozițiilor
- Tema 11. Manipularea relațiilor
- Tema 12. Manipularea normelor
- Tema 13. Manipularea identităților
- Tema 14. Normalizarea
- Tema 15. Conformismul
- Tema 16. Influența minoritară
- Tema 17. Obediența
- Tema 18. Tehnici de influență interpersonală

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Evaluarea prevede testări, răspunsuri la seminare, prezentări de proiecte individuale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Alex Mucchielli „Arta de a Influența. Analiza tehnicilor de manipulare”, traducere din franceză, Polirom Iași, 2002;
2. A Green. Comunicarea eficientă în relațiile publice. Crearea mesajelor și relațiile sociale. Iași: Polirom. 2009, 300 p.
3. Psihologia socială. Aspecte contemporane, coordonator Adrian Nicolau, Polirom, Iași 1996, compartimentul influență și schimbare
4. Gabriel Munny, Juan Antonio Perez – Strategii de influență socială și de persuasiune: teoria elaborării conflictului din cartea Psihologia socială. Aspecte contemporane, volum coordonat de Adrian Nicolau, Polirom, Iași 1996

Opțională:

1. Manual de psihologie socială (coordonator) Adrian Nicolau , pag. 122-144;
2. Адаир Джон. Психология Лидера, Москва 2007.
3. Андриенко Е.В., Лидерство и руководство// Андриенко Е.В., Социальная психология: Учебное пособие. – М., 2000 – с. 141-160.
4. Евтихов Олег. Стратегии и приёмы лидерства. – Санкт-Петербург 2007.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia muncii
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și Psihopedagogie specială / Psihologie
Titular de curs	Elena Losfi, conf.univ., dr. Carolina Perjan, conf.univ., dr.
Cadre didactice implicate	Stela Pislari, Cristina Popescu
e-mail	lenadonica@yahoo.com < carolina_perjan@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.06.O.048	2	IV	VII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Etica psihopedagogică profesională. Psihologia muncii se încadrează în grupa disciplinelor, care contribuie la formarea complexă a viitorilor psihopedagogi, în sensul oferirii unor noțiuni legate de: strategiile de activitatea a psihopedagogului, etica psihopedagogică profesională, specificul organizării serviciului psihopedagogic cu persoane de diferită vârstă și diferită categorie, cunoașterea factorului uman; motivația profesională; integrarea forței de muncă; stilul de conducere etc.

Cursul **Etica psihopedagogică profesională. Psihologia muncii** este un curs fundamental necesar pregătirii profesionale a viitorilor psihopedagogi. El trebuie să permită studenților să funcționeze activ ca psihopedagog practician pe o paletă largă de activități specifice diferitor organizații. Pe parcursul cursurilor vor fi achiziționate cunoștințe teoretice care să servească drept bază pentru inițierea unor investigații și aplicații specifice eticii psihopedagogice profesionale și psihologiei muncii, formate deprinderi practice de investigare în mediul diferitor organizații, diferite categorii de persoane, vor fi puse bazele în vederea creării premiselor dezvoltării unor aplicații eficiente, fundamentate științific, pentru oferirea de soluții pertinente în diferite domenii bazându-se pe cunoștințe acumulate din acest curs.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Determinarea obiectivelor și conținutului serviciului psihopedagogic
- Determinarea direcțiilor de bază a serviciului psihopedagogic
- Cunoașterea scopuluiobiectivelor ale activității psihopedagogului ;
- Utilizarea modele de activități cu diferite categorii de persoane
- Cunoașterea principiilor etice și regulilor de activitatea practică a psihopedagogului.
- Cunoașterea și definirea obiectului de studiu, a sarcinilor, domeniilor psihologiei muncii, relațiile psihologiei muncii cu alte discipline, elementelor și proprietăților sistemului O-M-M; direcțiile de activitate a psihologului în sfera muncii;
- Cunoașterea mecanismelor psihice organizatoare ale comportamentelor de muncă în diverse forme concrete de manifestare, precum și impactul diferiților factori asupra acestor mecanisme;
- Identificarea cauzelor incidentelor și accidentelor de muncă, stabilirea metodelor de studiere și prevenire a lor; să cunoască particularitățile ambianței tehnice, fizice și psihosociale a muncii,
- Identificare factorilor ce ridică nivelul de adaptabilitate a omului în muncă, a cauzelor psihologice a comportamentelor dezadaptative; metodele și mijloacele de prevenire și combatere a dezadaptării la diverse posturi de muncă; Studierea motivației muncii, climatului psihologic în echipele de muncă;
- Formarea unor deprinderi practice de investigare în mediul organizațional;
- Studiul profesiunilor și alcătuirea fișei de post;
- Elaborarea psihoprofesiogramelor diferitor specialități,
- Elaborarea recomandărilor de natură psihoergonomică în vederea ridicării eficienței muncii;

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”

Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova

creangaups@yahoo.com

- Dobândirea abilităților de analiză a rezultatelor investigaționale;
- Evidențierea și neutralizarea fenomenelor ce duc la uzura prematură a potențialului uman (zgomot , substanțe chimice, iluminarea rea)
- Utilizarea optimă a resurselor umane care presupune orientarea , selecția și repartizarea profesională bazată pe cunoașterea aprofundată a oamenilor și a specificului profesiunilor

Finalități de studii

- Să evalueze eficiența activităților de psihoprofilaxie, psihoconsiliere, psihocorectie realizate Să cunoască și să definească obiectul de studiu, sarcinile, domeniile psihologiei muncii, relațiile psihologiei muncii cu alte discipline, elementele și proprietățile sistemului O-M-M; direcțiile de activitate a psihologului în sfera muncii; mecanismele psihice organizatoare ale comportamentelor de muncă în diverse forme concrete de manifestare, precum și impactul diferiților factori asupra acestor mecanisme;
- Să identifice cauzele incidentelor și accidentelor de munca, să stabilească metodele de studiere și prevenire a lor; sa cunoască particularitățile ambianței tehnice, fizice și psihosociale a muncii,
- Să posede unele deprinderi practice de investigare în mediul organizațional, de analiză a activității de muncă în plan individual și în plan grupal, de studiere a profesiunilor și alcătuirea fișei de post;
- Să elaboreze psihoprofesiogramelor diferitor specialități și să selecteze metodelor și criteriile de selecție profesională, să elaboreze strategia de selecție profesională la diferite posturi;
- Să stabilească măsurile de optimizare a sistemului industrial și să elaboreze recomandări de natură psihoergonomică în vederea ridicării eficienței muncii.
- Să clasifice instrumentariul diagnostic al psihopedagogului în dependență de problem și categoria de beneficiar.
- Să utilizeze modele de activitati cu diferite categorii de beneficiari.
- Să integreze direcțiile principale de activitate a psihopedagogului într-un proces unic;
- Să selecteze informația cu caracter psihopedagogic pentru prezentarea ei la consiliul psihologo-pedagogic;

Precondiții

Înșușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor Introducere în psihologie, Psihologia personalității, Psihologia dezvoltării, psihologiei preșcolarului, elevului mic, preadolescentului, psihologiei dependenței

Unități de curs

- Tema 1. Istoria apariției și dezvoltării serviciului psihopedagogic.
- Tema 2. Principiile și regulile etice de lucru a psihopedagogului
- Tema 3. Organizarea serviciului psihopedagogic în sistemul învățământului
- Tema 4. Direcțiile principale de activitate a psihopedagogului practic.
- Tema 5. OSPP în clasele primare
- Tema 6. OSPP în clasele gimnaziale
- Tema 7. OSPP în clasele liceale
- Tema 8. Introducere în psihologia muncii. Noțiuni generale despre psihologia muncii
- Tema 9. Metode și tehnici de studiu ale activității de muncă
- Tema 10. Munca în producția discontinuă și în procesele continue
- Tema 11. Analiza cognitivă a activității operatorului uman
- Tema 12. Disfuncții ale sistemelor și cauzalitatea lor. Evaluarea și eficiența activității în cadrul sistemului O-M-M
- Tema 13. Inadaptarea și disfuncționalitatea profesională. Forme și efecte ale inadaptării. Cauzele manifestărilor de dezadaptare
- Tema 14. Motivația pentru muncă
- Tema 15. Comunicarea organizațională. Ambianța tehnică, fizică și psihosocială a muncii.

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri, seminare) sunt utilizate următoarele strategii: expunerea, exemplul demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, clarificare conceptuală, dialogul euristic, rezolvarea de situații problematice, dezbateră, simulări, activități pe microgrupuri, grupuri de discuții, proiecte de cercetare, brainstormingul.

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, comunicărilor, proiectelor, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs și evaluarea portofoliilor de semestru.

Nota finală se constituie din următoarele componente:

60% – Evaluările curente compuse din lucrări scrise, răspunsuri orale, participări active la ore și evaluarea lucrului individual

40% – Testul final

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bogathy Z. Manual de psihologia muncii și organizațională. Iași, Polirom, 2004
2. Bogathy Z. Manual de tehnici și metode în psihologia muncii și organizațională. Iași, Polirom, 2007
3. Tabachiu A. Psihologie ocupațională. București, Ed.U.P.B., 2003
4. Tabachiu A. Psihologia muncii. București, Ed.U.P.B., 2000
5. Ticu C. Evaluarea psihologică a personalului. Iași, Polirom, 2004
6. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования. — М., 2000.
7. Кулаков С. А. Психопрофилактика и психотерапия в средней школе. - СПб, 1996
8. Кулаков С. А. Психотерапия и психопрофилактика аддиктивного поведения у подростков: Тематическое приложение № 1 к «Журналу практического психолога». — М.; СПб, 1996.
9. Rollo Mai. Искусство психологического консультирования. М., 2001.
10. М.Р. Битянова. Организация психологической работы в школе. М., 2000.
11. Р. В. Овчарова. Справочная книга школьного психолога. М., 1993.

Opțională:

8. Pitariu H. Proiectarea fișelor de post, evaluarea muncii și aprecierea personalului. IREXON, 2003
9. Pitariu H. Ergonomie cognitivă: Teorii, Modele, Aplicații. Matrix, 2004
10. Кокурина И. Методика изучения трудовой мотивации. А. 1990
11. Грачев Н. Психология инженерного труда. М. 1998 .
12. М.И. Чистякова. Психогимнастика. М., 1995.
13. А. Л. Венгер. Схема индивидуального обследования детей школьного возраста. М., 1989
14. Акимова М. К., Козлова В. Т. Коррекционно-развивающие упражнения для учащихся III—V классов: Пособие для учителей и школьных психологов. — Обнинск, 2000.

Anul IV, semestrul 8

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Introducere în managementul educațional
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și PPS/Psihologie
Titular de curs	Pîslari Stela, lector
Cadre didactice implicate	
e-mail	stelaguzun@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	n	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.053	2	4	8	60/24	30/12	

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul introducere în managementul educațional se referă la teoria și practica managementului general aplicate sistemului și procesului de învățământ, organizațiilor școlare și claselor de elevi. Prin urmare, nivelurile la care se manifestă managementul într-o unitate de învățământ sunt aceleași cu cele specifice oricărei organizații funcționale și anume:

- managementul de vârf (nivelul conducerii școlii);
- managementul de mijloc (nivelul comisiilor, catedrelor, departamentelor);
- managementul de bază (nivelul lecțiilor desfășurate de cadrele didactice cu colectivele de elevi).

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Înțelegerea raportului dintre managementul educațional și managementul clasei de elevi.
  - Conștientizarea importanței activității manageriale la nivelul instituțional și al clasei de elevi;
  - Cunoașterea particularităților procesului managerial;
  - Analiza diferențelor strategice în diferitele orientări privind managementul clasei de elevi;
  - Conștientizarea importanței promovării unor strategii manageriale la nivelul clasei.
  - Formarea unei concepții sistemice privind structura dimensională a managementului educațional și al clasei;
- Evidențierea rolului formativ-educativ al personalității managerului și climatului educațional în modelarea personalității elevilor; Identificarea consecințelor promovării unui management deficitar la nivelul clasei de elevi.

Finalități de studii

- De proiectare a unor strategii manageriale eficiente;
- De adoptare a deciziilor la nivelul clasei;
- De elaborare a activităților specifice rolurilor/funcțiilor manageriale ale cadrului didactic;
- De formare a unei atitudini responsabile față de activitatea managerială;
- De transformare a mentalității cadrului didactic privind eficiența managementului educațional;
- De promovare a stilurilor manageriale centrate pe individ și eficiența muncii;

Precondiții

Înșușirea disciplinei respective presupune posedarea cunoștințelor de Psihologie pedagogică, Psihologia vîrstelor, Psihologia socială.

Unități de curs

1. Introducere în managementul educațional
2. Obiective și strategii în managementul educațional
3. Dimensiuni ale managementului clasei
4. Procesul decizional
5. Modele operaționale ale managementului educațional
6. Managementul conflictelor
7. Personalitatea managerului școlar
8. Managementul educațional participativ
9. Management și leadership la toate nivelurile organizației
10. Profesorul organizator și conducător al procesului educațional
11. Tipuri de comunicare organizațională
12. Asigurarea resurselor umane

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegerilor și seminarilor) sunt utilizate următoarele strategii: expunerea, discuții, dezbateri, proiecte, Braistorningul, lucrul pe grupe.

Strategii de evaluare

Evaluarea studenților prevede verificarea temelor de acasă, răspunsuri orale la seminare, eseurilor, referatelor, studii de caz, aprecierea lucrărilor de evaluare pe parcurs, examen în formă scrisă.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cerchez, M., Mateescu, E. Elemente de management școlar, Editura Spiru Haret, Iași 1995
2. Duck, S. Relațiile interpersonale: a gândi, a simți, a interacționa, Editura Polirom, Iași 2000
3. Iucu, R. B. Managementul și gestiunea clasei de elevi. Fundamente teoreticometodologice, Editura Polirom, Iași 2000
4. Jinga, I. Conducerea învățământului, E.D.P., București 1993
5. Neculau, A., Psihologia câmpului social. Reprezentările sociale, Editura Polirom Iași 1997

Opțională:

1. Niculescu, R. Să fii un bun manager, Editura Port, Tulcea 1994.
2. Potolea, D., Structuri, strategii, performanțe în învățământ, Editura Academiei, București 1989
3. Preda, V. Profilaxia delincvenței și reintegrarea socială, Editura Științifică și Enciclopedică, București

1981

4. Prodan, A. Managementul de succes – motivație și comportament, Editura Polirom, Iași 1999
5. Vlăsceanu, M. Psihosociologia educației și învățământului, Editura Paideia 1993

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Denumirea programului de studii	142.04 Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia stărilor afective
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Psihologie și Psihopedagogie Specială, catedra Psihologie
Titular de curs	Verdeș Angela, conf. univ., dr.
Cadre didactice implicate	
e-mail	angelaverdes@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.54	2	IV	VIII	80	40	40

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de Psihologia stărilor afective necesită dobândirea unor cunoștințe solide în domeniul psihologiei generale, psihologiei pedagogice și psihologiei clinice, psihoterapiei. Sarcina de bază a acestui curs este de a familiariza cursanții cu așa stări afective ca agresivitatea, anxietatea, frustrația, etc. Cursul oferă posibilitatea de a acumula cunoștințe privind abordările teoretice ale stărilor afective, specificul lor la diferite vârste, de a forma competențe de aplicare a metodelor de diagnosticare și intervenție privind diverse stări afective.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

De a cunoaște obiectivele și conținutul cursului Psihologia stărilor afective; de a determina locul și rolul disciplinei în raport cu alte ramuri ale psihologiei; de a identifica și a cunoaște conceptele de bază ale cursului; de a evidenția rolul, funcțiile și însușirile stărilor afective.

Competențe de învățare:

De a se autocunoaște și intercunoaște prin autoanaliză și reflecție

Competențe de aplicare și analiză:

De a aplica un bagaj de cunoștințe teoretice care să servească drept bază pentru inițierea unor investigații și aplicații specifice psihologiei stărilor afective; de a clasifica instrumentariul diagnostic utilizat în identificarea diferitelor stări afective; de a aplica metodele de diagnosticare a agresivității, anxietății, frustrației etc.; de a elabora și aplica programe de intervenție psihologică pentru diminuarea agresivității, anxietății, frustrației etc. pentru copii de diferite vârste.

Competențe de comunicare:

De a dezvolta limbajul științific din domeniul psihologiei, de prezentare coerentă, clară a rezultatelor analizei diferitelor viziuni științifice și a rezultatelor cercetărilor.

Finalități de studii

La finele cursului studentul va fi capabil:

- Să înțeleagă abordările teoretice ale stărilor afective.

- Să opereze cu noțiunile și concepțiile diferitor stări afective;
- Să fie capabil să facă caracteristica generală a fiecărei stări afective studiate;
- Să aplice în practică cunoștințele în activitatea de diagnoză, consultare, intervenție psihologică a stărilor afective;
- Să explice cauzele, tipurile și formele de manifestare a diferitor stări afective.
- Să fie capabili să clasifice instrumentariul diagnostic utilizat în identificarea diferitor stări afective.

Precondiții

Pentru studierea cursului Psihologia stărilor afective studentul trebuie să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, psihologiei vârstelor, psihodiagnozei.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Prezentarea generală a stărilor afective. Clasificarea stărilor afective.

Abordări teoretice ale stărilor afective. Caracteristica generală a stărilor afective.

Diverse abordări în clasificarea stărilor afective.

Tema 2. Agresivitatea

Conceptele “agresiune” și “agresivitate”. Abordările teoretice ale naturii agresivității. Formele și tipurile de manifestare a agresivității. Factorii generatori ai agresivității. Manifestarea comportamentului agresiv la diferite vârste. Metode de diagnosticare a agresivității. Metode preventive și de corecție a agresivității.

Tema 3. Frustrație

Conceptele “frustrație” și “integrare”. Concepții și interpretări ale fenomenelor de frustrație. Situații de frustrație și tipurile respective de conduită. Frustrația în procesul de integrare socială a personalității. Fenomenul de frustrație din perspectiva psihopatologică. Relația agresivitate – frustrație. Metode de diagnosticare și corecție a frustrației.

Tema 4. Anxietate

Conceptele “anxietate”, “neliniște” și “frică”. Diverse abordări teoretice a anxietății. Tipurile anxietății. Cauzele psihologice ale apariției anxietății. Particularitățile anxietății la copii de diferite vârste. Metode de diagnosticare și corecție a anxietății.

Tema 5. Afectul

Abordări teoretice ale afectului. Clasificarea afectelor. Cauzele psihologice ale apariției afectului. Afectul privit din perspectiva psihopatologică. Metode de diagnosticare ale afectului.

Tema 6. Stresul și sindromul stresului post traumatic (SSPT).

Abordări teoretice a stresului. Mecanisme fiziologice ale stresului. Distres și eustres. Concepte și interpretări a SSPT. Simptome a SSPT: vise de coșmar, fenomenul flash, hipervigilența, distorsiuni cognitive, asociere confuză. Metode de diagnosticare a stresului și a SSPT. Metode de coping ale stresului.

Tema 7. Stările afective de monotonie și saturație.

Abordări teoretice a stărilor afective de monotonie . Cauzele apariției stării de monotonie: factori externi și interni. Mecanismele dezvoltării monotoniei. Metode de combatere a monotoniei. Caracteristica generală a stării de saturație. Asemănări și deosebiri între aceste două stări afective.

Tema 8. Fenomenul arderii emoționale.

Esența conceptuală a fenomenului arderii emoționale. Importanța particularităților personalității asupra apariției arderii emoționale. Fenomenul arderii emoționale la reprezentanții diferitor profesii. Metode de prevenire și de combatere a arderii emoționale.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă - două evaluări curente sub formă de test și portofoliu. Rezultatele evaluării formative constituie 60% din cota notei finale.

Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40% din cota notei finale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cosmer J., *Întroducere în psihologia emoțiilor și a sentimentelor/ trad. de E.Gazan*, Editura Polirom, Iași, 2002.
2. Cosmovici A., *Psihologie generală*, Polirom, Iași, 1996.
3. *Dicționar enciclopedic de psihologie/ Coord. Șciopu U.*, Babel, București, 1997.
4. Losii E., *Specificul manifestării și modalități de diminuare ale comportamentului agresiv la preadolescenții contemporani*, Chișinău, 2004.
5. Popescu-Neveanu P., *Psihologie*. Polirom, Iași, 1995.
6. Rudica T., *Psihologia frustrației*, Polirom, Iași, 2006.
7. Sartre J.P., *Psihologia emoției*, Editura IRI, București, 1997.

8. Бэрон Р., Ридчарсон Д., Агрессия, Питер, Санкт-Петербург, Москва-Харьков-Минск, 1999.

Opțională:

1. Farca, Speranta. Agresivitatea copilului in scoală. Revista de pedagogie 2011 № 2 P. 37-46.
2. Eibl-Eibesfeldt, Irenaus. Agresivitatea umana: Studiu etologic / Irenaus Eibl-Eibesfeldt ; trad.: Vasile Dem. Zamfirescu. – Bucuresti: Trei, 1995. - 318 p.
3. Murphy, Tim. Agresivitatea pasivă: Cum sa o recunosti si controlezi la tine si la altii. Bucuresti : Trei, 2013. - 448 p
Soitu, Laurentiu. Agresivitatea in scoala: [monografie] / Laurentiu Soitu, Cornel Havarneanu. – Iasi: Institutul European, 2001. - 240 p.
4. Scoda, Andreea-Diana. Agresivitatea verbala manifestata in relatiile elevi-profesori si profesori-elevi // Revista de pedagogie 2009 № 7-9 P. 253-263
5. Pahlavan, Farzaneh. Comportamentul agresiv: [monografie] / Farzaneh Pahlavan ; trad.: Liliana Rusu. – Iasi: Institutul European, 2011. - 266 p.
6. Mocanu, Lacramioara. Comunicarea ca mijloc de combatere a agresivitatii / Lacramioara Mocanu. – Bacau: ROVIMED PUBLISHERS, 2010. - 200 p.
7. Grama, Mariana. Conduita agresiva - fenomen psihosocial si de drept penal // Revista Nationala de Drept 2009 № 10-12 P. 88-89
8. Muntean, Ana. Copilul si violenta in lumea contemporana // Revista de asistenta sociala 2011 № 1 P. 185-196
Losii, Elena. Dezadaptarea scolara si manifestarile agresivitatii la elevii de varsta scolara mica // Psihologie 2012 № 1 P. 3-10
9. Бреслав Г., Психология эмоций. Москва, 2006.
10. Бютнер К., Жить с агрессивными детьми.
11. Васильев И.А., Эмоции и мышление. Москва, 1995.
12. Ильин Е.П., Эмоции и чувства. Питер, Санкт-Петербург 2002.
13. Изард К. Е, Психология эмоций. Питер, Санкт-Петербург, 1999.
14. Прихожан А.М., Тревожность у детей и подростков: психологическая природа и возрастная динамика. МПО «Модэк», Москва-Воронеж, 2000.
15. Рубинштейн С.П., Основы общей психологии. Питер, Санкт-Петербург, 1999.
16. Якобсон П.М., Эмоциональная жизнь школьника, АПН- РСФСР, Москва 1966.

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihologia medicală
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și PPS/ Psihologie
Titular de curs	Racu Iulia conf.univ., dr.
Cadre didactice implicate	Pîslari Stela, lector
e-mail	racu_iulia@yahoo.com / stelaguzun@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.056	2	IV	VIII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Psihologia medicală face parte din pachetul de discipline aplicative la specializarea psihologie din cadrul Facultății de Psihologie și Psihopedagogie Specială din Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. Disciplina familiarizează studenții cu ideii, concepte și teorii privind reacțiile și atitudinile omului aflat în situația de boală precum și sistemul de relații interpersonale și al climatului psihosocial care se cristalizează și se dezvoltă în jurul bolnavului, ca personalitate integrală bio-psiho-socio-culturală.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să cunoască fundamentele conceptuale ale psihologiei medicale;
- Să cunoască și să descrie parametrii determinanți ai activității personalității;
- Să distingă domeniile de aplicare practică ale psihologiei în medicină;
- Să identifice calitățile și însușirile psihice, ce sunt importante pentru profesarea reușită;

Finalități de studii

- Să aprecieze importanța cunoștințelor psihologice în contextul viitoarei profesii;
- Să-și autoevalueze aptitudinile proprii pentru viitoarea profesie, în urma aplicării diverselor probe psihologice;
- Să-și argumenteze opinia în susținerea unei idei noi;
- Să propună noi modalități de susținere morală a pacienților existenți;
- Să ia decizii optime în acordarea ajutorului pacienților în situații critice;
- Să-și dezvolte abilități de utilizare a metodelor psihologice pentru cunoașterea mai profundă a mediului uman intern;
- Să poată integra cunoștințe și abilități importante din domeniile aplicative, ce au tangență cu psihologia medicală.

Precondiții

Înșușirea acestui curs este condiționată de parcurgerea și promovarea disciplinelor Psihologia clinică, Psihologia dezvoltării, Psihologia socială și Psihiatria.

Unități de curs

1. Domeniu de definire a psihologiei medicale
2. Limitele normalității
3. Personalitatea . Teste de evaluare a personalității.
4. Psihologia diferențială a vîrstelor și sexelor
5. Psihologia persoanei bolnave
6. Psihologia profesiei medicale
7. Relația medic-pacient
8. Consilierea pe probleme de sănătate.
9. Psihooncologie. Psihologia durerii.
10. Sinuciderea
11. Psihologia crizei și a dezastrelor
12. Concepția psihosomatică
13. Relația stres-sănătate-boală
14. Funcționarea normală a psihicului
15. Evaluarea funcțiilor psihice
16. Tanatopsihologia

Strategii de predare și învățare

În cadrul cursului (prelegeri, seminare) sunt utilizate metode ca: expunerea, clarificarea conceptuală, studii de caz, discuții, dezbateri, lucrul în grup, analiza SWOT.

Strategii de evaluare

Evaluarea finală se va face în formă de examen. Se va aplica un test ce va solicita prezentarea unui răspuns complet care să conțină viziunea de ansamblu asupra tematicii psihologiei medicale.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cucu C. Ioan. Psihologia medicală. București, 1979.
2. B. Luban-Pozza. Boli psihosomatice în practica medicală. Ed. IV, București, 1997.
3. Cosman D. Psihologie medicală. Iași: Polirom, 2010, 462 p.
4. I. B. Iamandescu. Psihologie medicală. Ed. II, București: Infomedica, 1997.
5. T. Șahleanu. Psihologia profesiei medicale. Ed. Științifică, 1982.

Opțională:

1. Baban A. Stres și personalitate. Cluj: Presa Universitară Clujeană, 1998, p. 98-106.
2. G. Ionescu. Introducere în psihologia medicală. București: Editura științifică, 1980.
3. Morgan, A. and Ziglio, E. Revitalising the evidence base for public health: an assets model

Denumirea programului de studii	Psihopedagogie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Psihopedagogia copiilor supradotați
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Psihologie și psihopedagogie specială/ Psihologie
Titular de curs	Popescu Cristina, lector
Cadre didactice implicate	
e-mail	Chrystal85@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S. 06. A. 058	3	IV	VIII	80	40	40

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Sarcina de bază a cursului este de a familiariza studenții cu manifestările fenomenului de supradotare, cu strategiile și metodele de identificare a lor, cu necesitatea unei instruirii diferențiate după programe special elaborate, cât și cu lucrul psihoconsultativ cu astfel de copii, cu părinții și profesorii lor, etc. Aceasta ar contribui la aprofundarea cunoștințelor psihologice a studenților în acest domeniu și la posibilitatea acordării asistenței psihologice de către ei atât grupului de copii supradotați, cât și părinților și profesorilor lor, fapt ce este atât de necesar la etapa actuală de dezvoltare a societății.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

De a avea competențe teoretice referitoare la fundamentarea științifică a fenomenului dotării.

Competențe de învățare:

De a se autocunoaște și intercunoaște prin autoanaliză și reflecție

Competențe de aplicare și analiză:

Dobândirea unor competențe practice și metodologice referitoare la identificarea strategiilor, metodelor și tehnicilor în lucru cu copiii supradotați:

Competențe de comunicare:

De a dezvolta limbajul științific din domeniul psihologiei, de prezentare coerentă, clară a rezultatelor analizei diferitor viziuni științifice și a rezultatelor cercetărilor.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să cunoască conceptele de bază ale cursului: dotare, abilitate, supradotare, accelerare, îmbogățire, grupare aptitudinală, procedură de identificare, program educațional, etc.;
- Să clasifice instrumentariul diagnostic utilizat în identificarea copiilor supradotați;
- Să aplice în practică testele de identificare a copiilor supradotați;
- Să înțeleagă particularitățile de vârstă ale copiilor supradotați;
- Să selecteze strategiile moderne de instruire a copiilor supradotați.

Precondiții

Studentul trebuie să posede cunoștințe din domeniul psihologiei generale, psihologiei pedagogice, psihodiagnosticului în psihopedagogie și psihopedagogiei educației.

Unități de curs

Fenomenul supradotării. Noțiune de dotat, supradotat, talentat. Istoricul identificării copiilor dotați. Modele teoretice ale supradotării. Caracteristicile copiilor dotați. Identificarea copiilor dotați. Factorii personali și sociali în identificarea copiilor supradotați. Supradotarea și mediul socio-economic, familial și cultural. Principii și metode în educarea copiilor supradotați. Profesorii copiilor supradotați. Metode conceptuale în elaborarea programelor de instruire pentru copii supradotați. Strategii, metode și tehnici de identificare a copiilor supradotați. Selecția copiilor supradotați. Etapele de selecție. Problemele copiilor dotați. Creativitatea ca component de bază a dotării superioare.

Metode și tehnici de predare și învățare

Metode clasice de instruire, reevaluate din perspectiva curriculumului centrat pe student : conversația, dezbaterile, problematizarea, studiul de caz, jocul de rol, elaborarea de proiecte individuale și de grup, referate științifice, învățarea prin cercetare.

Metode de interacțiune educațională: Brainstormingul, Metoda 3-2-1, analiza SWOT, metoda mozaicului etc.

Forme de organizare a activității: activități frontale, activități în grupuri mici, activități independent-individuale

Strategii de evaluare

Nota finală se constituie din următoarele componente:

60% – Evaluările curente compuse din lucrări scrise, răspunsuri orale, participări active la ore, prezentări POWER POINT, portofoliu, prezentări de referate.

40% – Testul final.

Frecvența este luată în considerație conform Regulamentului pentru învățământul cu frecvență la zi în vigoare și excepțiile acceptabile

Bibliografie

Obligatorie:

1. Benito, I., Copii supradotați. Editura Polirom, Iași, 2003. 190 p.
2. Jigău M. Copii supradotați. Editura Știința și tehnica, București, 1994. 381 p.
3. Rusu, L., Selecția copiilor supradotați, București, 1990.
4. Stănescu, M-L., Instruirea diferențiată a copiilor supradotați. Editura Polirom, Iași, 2002. 212 p.

Opțională:

36. Азарова, Л.Н., Как развивать творческую индивидуальность младших школьников.// Журнал практического психолога. – 1998. №4.
37. Матюшкин, А.М., Загадки одаренности. М., 1992.
38. Одаренные дети. Пер. с англ./ Под общ. ред. Бурменской Г.В., Слуцкого В.М.- М., Прогресс, 1991.